

אוי קלט (מורה חדש)
עיתון יומי בלתי מפסקת בשפה ההוגרית
העורכת: ד"ר ג. מרסל
העורך האחראי: ד"ר ש.
המזכיר: מרצה חדש בע"מ ת"א רח' הנגב 11.

שנה 77
MLIV. EYFOLYAM
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Fetelés szerkesztő: SCHON DEZSO
Kiadó: Mizrach Ghadas Ltd., Tel-Aviv,
Hánegev 11. - POB 831.
Telefon: Szerkesztőség: 31476
Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרסל
Dr. MARTON ERNŐ 77

A kongói kormány kiutasította Anglia és Belgium konzuljait Katangából

Csombe beszüntette ellenállását az UNO-val szemben és békére hívta fel híveit

Leopoldville, (Reuter, IFP). A kongói kormány feloldotta Angliát és Belgiumot, hogy 24 órán belül rendelkezjen vissza Elisabethvilleben működő konzuljait. — Bumboko kongói külügyminiszter magához kérte Sir Derck Reaches angol, valamint de Dentergen gróf belga nagykövétet, akikkel tudatta a kormányt ezt az elhatározását. A külügyminiszter szerint a két konzul olyan működést fejtett ki Elisabethvilleben, amely nem egyezik diplomáciai megbízatásukkal.

Elisabethville, (UPI). — Az UNO haderő egységei tegnap két oszlopban folytatták előrenyomulásukat Katanga területén. Az egyik oszlop Kolwezi, a másik pedig Mookambo város felé haladt és ugyiszólván semmi ellenállásba nem ütközött a katangai csendőrség részéről. A csapatoknak sikerült átkelni egy folyón is, amelynek a hidját előzőleg katangai fegyveresek felrobbantották és az átkelést nem zavarták meg.

Az UNO-csapatok egyik oszlopa előtt maga Moise Csombe elnök haladt, akit újságírókkal megkörmött 8 autó követett. Csombe legálább tizenkét szer megállt, hogy utasítsa az utmenti helyiségekben állomásozó csapatokat és lelkesen ünnepelt, hogy ne fejtsenek ki ellenállást.

Ezt a hadműveletet az UNO egyik erőlyes határozata előzte meg. Szerdán éjjel az UNO parancsnok-sága háziőrizetbe helyezte Csombe, akivel közölték, hogy mindaddig nem nyeri vissza szabadságát, amíg nem tesz eleget az UNO-val kötött megegyezésének és nem biztosítja az UNO csapatok szabad mozgását Katanga egész területén. Csütörtökön reggel Csombe közölte, hogy hajlandó teljesíteni ezt a feltételt és lemond a Katanga elpusztí-

Belgium elisabethvillei konzuljainak közvetítésével folytat. akiket később kiutasítottak Katangából.

Ezzel egyidejűleg Kongó központi kormánya elhatározta, hogy visszautasítja Anglia kétféle fontsterlinges kölcsönajánlatát, mert ezzel akarja kifejezni tiltakozását a Kongóval kapcsolatos angol politika miatt. Mindamellett biztosak benne, hogy Kongó nem fogja megszakítani diplomáciai kapcsolatát Angliával, de az angol nagykövétet „nem kívánatos személynek” fogja minősíteni.

Az UNO központjában bejárták, hogy U Tant főtít-

A FRANCIA ÉS HOLLAND NAGYKÖVET, GOLDA MEIR KÜLÜGYMINISZTERNÉL

Nyilvánvalóan az arab menekültkérdésről és más közelkeleti ügyekről folytattak tájékoztató megbeszélést

Jeruzsálem, (Az Új Kelet tudósítójától.) Golda Meir külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta báró Willem Gevers holland nagykövétet valamint Jean Bourdeillette francia nagykövétet. A hivatalos közlemények szerint mindkét kihallgatás szokványos jellegű volt, jeruzsálemi megfigyelők azonban úgy tudják, hogy a francia nagyköveteinek a külügyminiszternél tett látogatása időszerű politikai kérdésekkel is kapcsolatban állott. Bourdeillette azokról a kérdésekről folytatott beszélgetést Golda Meirrel, amelyek a külügyminiszter mintegy másfél hónapos külföldi tartózkodása alkalmával az UNO fórumain a közelkeleti ügyekről vetődtek fel.

AZ EDDIGI ESÖK NEM SOKAT SEGITENEK A MEZŐGAZDASÁGNAK

Ma is szörványos esők és a hőmérséklet csökkenése várható

Az ország északi és központi részében, valamint a Jordán völgyében tegnap délelőtt és a déli órákban könnyű szörványos esők voltak, amelyek a mezőgazdák szerint nem felelnek meg a mezőgazdaság azonnali szükségleteinek. Az eső elég volt ahhoz, hogy sikossá tegye az országutakat, amelyek során számos könnyebb kimenetelű közlekedési baleset történt, főleg a Tibériás—názáreti országúton. Ezeknek a baleseteknek nem voltak sebesültjeik.

Az esők miatt Tel-Kácir környékén félbeszakították az ideiglenes határt jelző mélyszántást, amelyet az UNO-megfigyelők és a fegyverszüneti bizottságban résztvevő izraeli tiszt felügyelete mellett folytattak. A meteorológiai intézet jelentése szerint az ország északi és középső részén ma is várható szörványos hegyi esők és a hőmérséklet csökkenni fog. Holnap borsos időjárásra van kilátás. Mai maximális hőmérsékletek: Jeruzsálem, Názaret 13, Tel Aviv, Beér Sáva, Tibériás 18, Haifa 17, Afula és Ludd 19, Ejlát 24 Celsius fok.

Jordánia külügyminisztere tegnap benyújtotta lemondását Huszejn királynak, de lépésének okát nem közölték.

Willy Brandt meghívja Chruscsevet Nyugat-Berlinbe

Kádár János is részt vesz a kelet-német kommunista pártkongresszus alkalmából tervezett megbeszéléseken — Chruscsev megérkezett Varsóba

Varsó, (Reuter, UPI, IFP). — Nikita Chruscsev és Nikolaj Podgorni, a kommunista párt központi bizottságának tagja tegnap este vonaton megérkezett Varsóba. Az állomáson Wladislaw Gomulka és a lengyel kommunista párt politikai bizottságának tagjai fogadták őket. Chruscsev háromnapos lengyelországi tartózkodása alatt vidéken fog tartózkodni, ahová azonnal el is indult a varsói állomásról.

Kelet-Berlin, (Reuter) — Valószínű, hogy Kádár János, a magyar kommunista párt főtítkára is csatlakozik a kelet-berlini megbeszélésekhez, amelyeken Nikita Chruscsev szovjet miniszterelnökön kívül Wladislaw Gomulka lengyel pártvezér is részt vesz. Megfigyelők körében egyre biztosabbá válik az a feltevés, hogy a kelet-német kommunista párt kongresszusa kelet-európai csúcskonferenciává is válik, amelyen megvitadják a kommunista világban támadt ideológiai eltéréseket.

Palmiro Togliatti, az olasz kommunista párt vezére, tegnap a L'Unita párhivatalos hasábjain támadást intézett a kommunista Kína ellen. Togliatti azt írja, hogy elfogadja a kínaiak javaslatát nemzetközi kommunista konferencia összehívására, amelyen az ebben a táborban kitört elméleti eltéréseket megtárgyalják, nem látja azonban sok értelmét a konferenciának, ha a vita a narag és a düh hangján folyik, amit a kínai kommunisták használnak. Togliatti magasztalta a Szovjetuniót a kubai válságban tanúsított politikai járt. „A döntő pillanatban

mondotta — értelmes kompromisszummal megakadályozták az atomháború kitérését és emellett biztosították Kuba függetlenségét, valamint a szocializmushoz vezető utját is.”

Willy Brandt, Nyugat-Berlin polgármestere, kijelentette, hogy Chruscsevet meghívja hívn Nyugat-Berlin meglátogatására január 15-ike után, amikor a szovjet miniszterelnök Kelet-Berlinbe érkezik, hogy részt vegyen a kelet-német kommunista párt kongresszusán.

A közlekedésügyi miniszter hozzájárult az autóbuzsdíjak emeléséhez

Az Egged 9, a Dán 10 és fél, a Hámevásár 8 százalékkal drágíthatja az utazást

A viteldíjak megállapításával foglalkozó hatóság nyilvános ülésen Jiszráel Bár Jehuda közlekedésügyi miniszter bejelentette, hogy miután minisztériumának szakértői megvizsgálták az autóbuzsokoperatívák kalkulációit, hozzájárul ahhoz, hogy az Egged 9 százalék, a Dán 10.5 és a jeruzsálemi Hámevásár 8 százalék viteldíj emelést kapjon. Az ülésen részt vettek a három autóbuzsokoperatívák képviselői is, akik kijelentették, hogy bár a miniszter javaslata messze áll követeléseiktől, azt mégis elfogadják. A tarifa megállapító hatóság csak a jövő csütörtöki ülésén fog hivatalosan hozzájárulni a kormány által javasolt viteldíjemeléshez.

UTÁNZATOT NÉ FOGADJON EL! AZONNAL CSILLAPIT MINDEN FÁJDALMAT A

PALGIN Palgin

PALGIN MINDEN TABLETTÁBAN VÉSVÉ VAN

Megboldogult fivérünk
Farkas Izsák 77 BnÉ-Brák (Beszterce)
SIRKÓAVATASA
január 14-én, hétfőn d. u. 4 óraker lesz a kirját-sauli temetőben.
GYASZOLO TESTVÉREI

Felejtethetlen drága férjem, édesapánk, testvérünk, nagybátyánk, sógorunk
Goldstein Eljáhu (Ernő)
Mismár Hámevás
58 éves korában örökre itthagytott bennünket. Földi maradványait ma, pénteken 10 óraker a haifal Rambam-kórházból helyezük örök nyugalomra a khayat-beachi temetőben.
A gyászoló család

Felejtethetlen édesanyánk
György Regina 77
(Balázsfalva) Párdesz Cháná
SIRKÓAVATASA
a slosim alkalmából, január 13-án, vasárnap délután ¼ óraker lesz a párdesz chánái Málben temetőben.
A GYASZOLO CSALAD

Hirsch Béla 77 NAZARET (Temesvár)
SIRKÓAVATASA
január 20-án, vasárnap d. u. 4-ker lesz a petáchtikvai temetőben. 88-as autóbuzs.
A gyászoló család

ABELESZ GINA 77
szül. Stark (azelőtt Bratislava)
elhúnyának slosimján, január 13-én, kedden délután 2 óraker tartjuk
SIRKÓAVATASAT
a haifal temetőben. — Külön autóbuzs indul ¼2-ker a haifal Irjával szembeni helyről.
A GYASZOLO CSALAD

SZENES HENRIK 77
SIRKÓAVATASA
január 13-án, vasárnap délután 3 óraker lesz a kirját-sauli temetőben.
Autóbuzs 2.30-ker indul a Reiness—Eszter Hámálká sarkáról.
A GYASZOLO CSALAD

Megboldogult férjem, édesapánk
ANGEL MORDECHAJ (Misi) 77
Haifa (Toplica)
AZKARAJA ES SIRKÓAVATASA
elhúnyának első évfordulóján, január 13-án (77) vasárnap délután ¼4-ker lesz a khayat-beachi temetőben.
Találkozás a bejárnál.
A CSALAD

Örömmel tudatjuk, hogy
RONITNAK
kishuga született
VÁRNAI
Gávril és Átidá
Aszuta, 1963. jan. 9.

MINDENT
amit tudni akar, hívjon az a „HA-AYIN” detektíviroda
P-A Sheimion 2 szoba 4.
telefon 62810

Tisztelettel meghívjuk a magyar jisu tagjait
óra- és ékszerüzletünk megnyitására
január 13-án, vasárnap egész nap.
Tel-Aviv, Ben Jehuda 63. sz. a.
ELIT ÉKSZER
Maurer és Freund.

לך על בטוח — קנה מילווה פיתוחו
המועצה הלאומית לחסכון
Járjon biztonságosan — vegyen fejlesztési kölcsönt.
Nemzeti Takarékosági Tanács.

EGY MONDATBAN

● Vaszilij Kuznyecov helyettes szovjet külügyminiszter John Kennedy elnökkel, majd Dean Rusk külügyminiszterrel washingtoni búcsúlátogatása keretében folytatott tárgyalás után ma William Foster, a lefegyverzést ellenőrző amerikai hatóság vezetőjének vendége lesz, aki a jelek szerint átveszi a lemondott Arthur Dean helyét a a genfi leszerelési konferencia amerikai küldöttségének élén.

● A Vénusz felé küldött Mariner-2 rakéta sikerén felbuzdúlva az amerikai űrkutatási központ elhatározta, hogy a következő kísérlet során a Mars irányába lönek ki rakétát Mariner-C néven.

AS A LEGKÜNYÖBB KÖSER FELVÁGOTT AZ ORSZÁGBAN

NI GAT
hirlapiró
ta, aho-
véd vé-
e a bir-
ot, hon-
infor-
csak a
tagja,
vezető
atott.
a a vá-
a biró
gy lap-
szerve-
Hétfőn
yszéken
y mint
n meg-
io for-
biró kö-
továb-
én egy-
rá, mire
történt,
entette,
ihallga-
an
ort ki
ekintet-
imiszter
a kibv-
között
a bér-
helyze-
n. Jád
a ugyan
öt mun-
hogy a
akarják
élelmi-
szerve-
artással
kot.
át Gát
em 40
delután
l. — A
vetelik,
ért kap
más vá-
émánt-
vil kö-
siszólók
s köv-
alékkal
évi, az
közölte,
ezelőtt
soknak,
köveit
olására,
munka-
megta-
émánt-
ma tik-
anak a
mert a
ogatja
cn
td.
e
TBE
ALÁ.
ADF:
varok
oz és
janak
64948.

HIREK

AZ ÚJ KELET
ELŐFIZETÉSI DIJA
HAVONTA 5.80 FONT

Flókiadóhivatalok:
HAIFA:
Schapira 13. Tel. 2453.
JERUZSALEM:
Javec-u. 7. Tel. 26046.

1963. évtől 15.
1963. január 11., péntek.
Gyertyagyújtás ideje:
Jeruzsálem 4.18
Tel-Aviv 4.33
Haifa 4.26

1963. évtől 16.
1963. január 12., szombat.
Heti szünet: Vajhí.
Hastara: Vajhíróv.
Műsálim I. 2.
Szombat kimenetele:
Jeruzsálem 5.33
Tel-Aviv 5.31
Haifa 5.32

Az államelnök fogadta a kameruni küldöttséget. Jicchák Ben Cvi államelnök tegnap fogadta Ernest Ngoumout, a kameruni kormánykötőttség vezetőjét, aki Levis Koloko, Beilo Garba és Ameury D'Esneval, a köztársaság többi tagjának kíséretében jelent meg.

Legszébb női taskák évától. Tel-Aviv. Allenby-út 90. — Készítők árak.

**JÓ VACSORARÓL
a
PAPIRIKA
étterem**
JÓ HANGULATRÓL A

**RÓZSA-GAL
CIGANYDUÓ**
gondoskodik.
T.A., Kikár Dízengoff 14-16.

Százéves a londoni föld alatti vasút. Londonból jelentik: Tegnap volt a londoni földalatti vasút megindulásának századik évfordulója. A világ első földalatti vasútvonala mindössze 7 kilométeres alagutban haladt, míg ma vonalainak a hossza közel 400 kilométer, amelyen 278 megálló van és évente 675 millió utast szállít a földalatti.

Közismert dolog! Legjobb könyvek, legdivizsabb kiszolgálás csak az Allenby könyvtárban, T.-A., Allenby 11.

Visszavonhatatlanul már csak 3 estén
**török
fesztivál**
20 művész a haifai
Ramat - Hadarban
Karmel (21-es autóbussz)

Három 10-11 éves fiú be akart törni egy asztalos műhelybe. A rendőrség elfogott három 10-11 éves kislányt, akik Rison Lecionban, a Hámírách síkban laknak, amikor be akartak törni egy asztalosműhelybe, amely az Ejn Hákoré utcában van. A gyerekeket tettenérték és az egyiknél kulcseszmőt találtak, melynek segítségével megpróbálták kinyitni az asztalosműhely hátsó bejáratát. A gyerekek beavallták, hogy néhány nappal ezelőtt 9 bélyegzőt loptak el a lakóegyedükben lévő Kupát Cholim rendelőből.

ÚJ OLEK Vámmentesen
beszerezhetnek általunk, gyári áron alul, különböző háztartási cikkek, 1963-as világmárka modellek. Részletes felvilágosítás, vásárlási kötelezettség nélkül minden nap 8-4-ig:
EF-EF IMPORT-EXPORT, S. Farkas, Tel-Aviv, Derech Petách-Tikvá 9. (Tácháná Merkázitnál) Tel. 66272

Dominica új követe átadta megbízólevelét. — Mario Luberes Abreu, Dominica köztársaság új követe tegnap átnyújtotta megbízólevelét Jicchák Ben Cvi államelnöknek. A szertartáson résztvett Golda Meír külügyminiszter, valamint az elnöki kabinet és a külügyminisztérium magasrangú tisztviselői. Amikor a diplomata az elnöki rezidenciához érkezett, megszemlélte a hadsereg egyik díszszázadát, miközben a rendőrszenekar a két ország himnuszát játszotta.

Argoutours

UTAZASI IRODA
Tel-Aviv, Frischmann 43
Tel. 232585 — 9-1, 4-7.

LATOGASSA MEG A FRANKFURTI tavaszi NEMZETKÖZI VÁSÁRT, febr. 17-től 21-ig, repülőjegy, tiz nap hoteltel 1206.— font. Hajójege melyen leszállított áron.

MAGYARORSZAGI, (csehszlovákiai és romániai) látogatóknak repülő- és hajójegek továbbítása és összes formalitások elintézése. Magyarul beszélünk.

Tűz ütött ki Margaret angol hercegnő kastélyában. Londonból jelentik: Tegnap tűz ütött ki a Kensington palotában, ahol Margaret hercegnő, Marina hercegnő, a Kenti herceg és az angol királyi család számos más tagja lakik. A tüzlöknek idejében sikerült elfojtaniuk a lángokat, amelyek csak a tetőzet negyed részét hamvasztották el. A Kensington palotát 85 ezer fontsterling befektetéssel most tatarozzák Margaret hercegnő és férje, Snowdon lord számára.

Szépítse az életét: Olvassa „Hadash” könyvét! 20 éve a legjobb könyvtár „Hadash”, Hájárkon ötvenkilenc.

PIANO eladás — vétel — csere Alkalmi vételek. Részletfizetésre is. **GOTTESMANN** Tel-Aviv, Allenby-út 38. (Mugrabival szemben) Telefon 55682.

Sorozatosa betörések az ofakimi iskolákban. Csütörtökre virradó éjjel ismeretlen tettesek sorozatos betöréseket követtek el az ofakimi iskolákban. A Morásá elemiben felfestettek két perselyt, az egyikből 75 fontot vittek el, míg a másikban csak iratokat találtak. Egy másik elemiből 34 fontot, míg a vallások gimnáziumból hasonló összegeket zsákmányoltak. Felfestették a Hágivá iskola pénztárát is, azonban semmit nem vittek el. Miután a betöréseket azonos módszerrel követték el, a rendőrség azt gyanítja, hogy szervezett banda „munkájáról” van szó.

Legújabb, legjobb könyveket olvashatja, hígníknus nyolonnal borítva. Gabos Mira kölcsönkönyvtárától. Rámát-Gán, Bialik-utca 30. Sokezer könyv.

CHAYIM pedikürös (ezelőtt American Orthopadic. Ben Jehuda 53.) ÚJBÓL NYITOTT. Tel-Aviv Allenby 16. (volt M. Schwarz)

Tiberiáson a magyaraknak közkedvelt „AZ ÚJ KELET” penziója. Hágáil-utca — Telefon: 20119. az egész téli szezonban kintülő és bőséges ortodox 1270 ellátással és kényelmes szobákkal várja kedves vendégeit. Kedvező árak. — Kivánárára diéta is. — Előjegyzés ajánlatos.

Uj olék! Bármit behozhatnak külföldről vámmentesen eredeti és garantált gyári áron **Wallerstein** Iroda által. — telefon: 64916 Tel-Aviv, Allenby 90. II. em. 6-os ajtó. — (9-1 és 4-7.)

A napokban betértem egy társasággal a tel-avivi KIS PIPA, Hebron-u. 6. sz. alatti „magyar” étterembe. A menüből a töltöttkaposztát választottuk. Az óriási adagot csak azért nem fogyasztottuk el, mert helyet kellett hagynunk a frissen készített palacsintának. — A legnagyobb meglepetés azonban akkor ért, amikor mindezt 3 fontot fizettem.

Figyelem! Részletre — a vevő lehetőségeihez szabva — kamatmentesen.

Elvezni fogja az előnyös fizetési feltételeket, ha összes szükséges dokumentumot elküldi. BÚTOR — bármilyen fajta, az összes módok, rendelésre is; továbbá: mosó- és varrógépek, kerékpár, frigidáre, rádió, gramofon. Női-, férfi-, gyermekruházat és cipő. Lámpa, függöny, szőnyeg, paplan, gyermekkoszt, gyermekágy s egyéb szükségleti cikkek. **Uj olékknak különleges feltételek.**

Tám Chajim cégnél, igazgató. **Titinschneider,** Tel-Aviv, Allenby út 27. az udvarban.

Százip miniszter megtekintette a Tel Avivban elhelyezett Kisipari Központot. — Pinczás Százip ipar és kereskedelemügyi miniszter tegnap megtekintette a Tel Avivban épülő Kirját Meláché Kisipari Központot. A 10 épületre tervezett központban, amelyet a minisztérium, Tel Aviv városa és a kisiparosok szervezete által létesített közös társaság épít, már befejeztek két épületet, míg további 8 épület befejezéséhez közeledek. A tervek szerint a közeljövőben további 6 műhely-épület felállításához fognak hozzájárulni a jelenlegi központ mellett.

Ingyen küldjük külföldre: Schön Dezső: A jeruzsálemi per című könyvét; Leon Uris: Exodus, vagy bármely izraeli könyvet, „Hadash”, Hájárkon ötvenkilenc.

Keresse fel bizalommal **Ráchel - Avraham** modern **HÖLGYFODRASZ** szalonját. Haifa, Herzl-u. 7., I. e. Szakszerű hajfestés, egyéni frizurák, természetes tartóshullám Kozmetika. • Gyógypedikűr.

Az alijjakölcsön hűzése

Tegnap tartották Jeruzsálemben az 1957-67 évi alijjakölcsön 8-ik hűzését, ahol a 92187 számú kötvény 45 ezer fontot nyert. Egyenként 9000 fontot nyertek a következő számú kötvények: 86494, 37848, 78013, 29276, 55872. 4500 fontot nyert a 2420. a 11616 és 42182 számú kötvény.

A 30821, 75924, 73202, 40407, 84342, 63905, 59744, 30953, 21857, 58477 számú kötvények 2250 fontot nyertek. Ezenkívül kihúztak még száz darab 450 fontos és 250 darab 180 fontos nyereményt.

Összejutkőzés a párisi Metrón. Párisban a földalatti vasút két szerelvénye összeütökölt, amelynek következtében 37 utas könnyen megsebesült. A sebesülteket kórházba vitték és elsősegély nyújtás után egy kivétellel hazaküldték őket. A Metro igazgatósága hivatalos közleményben bejelentette, hogy a balesetet egy váltóór és nem technikai hiba okozta. Az 1900-ban megépített Metro történetében ez volt a harmadik összeütöközés.

„Egy nagy magyar nyelvész”, írta Munkácsi Noémi, keresem megvétele. Jeruzsálemi pert hához szállítom. Zauberer, Jeruzsálem, Kirját Hajóvél, Sikum Olim 142. sz.

Pénzkölesön? AZONNAL FOLYOSÍT aranyra, ékszerre vagy értéktárgyra: RAJNA. RADIÓK ÉS TRANZISTOROK alkalmi áron eladóik. **LOMBARD TIFERET** TEL-AVIV, Sd. Rothschild 31

Kisebb súlyú kenyereket sütött két delvidéki pék cég. — A hivatalosan előírt egy kilónál kevesebb súlyú egységes kenyér sütése miatt az áskeloni bíróság 500 font pénzbüntetésre ítélte a kirját-gáti Láchméné pék-ségét. Ugyanakkor 50 font bírságolták Eijáhu Chászidot, a pékség igazgatóját. Ebben a sütőházban az ipar és kereskedelemügyi minisztérium közegéi ellenőrzésük során háromszor is az előirtnál kevesebb súlyú kenyert találtak és ennek nyomán indították meg az eljárást. Ugyanez a bíróság 50 font pénzbüntetésre ítélte az áskeloni Chevrat Hálechem Bádarom sütőtődet, mely céggyűzés nélküli kenyereket hozott forgalomba. M. Lemmer igazgatót pedig 10 fontra bírságolták.

KITUNO BUTOROK OLCSON ARAKON!!! Ruhaszekrények 350. — 225. — 140. — Elegáns dupla rekámié 2 gumu matracral 375. — Fotelek gumival 98. — Kihűzős asztal, formalkávéval és 4 plasztik szék 300. —

FINGER BUTOR TEL-AVIV ALLENBY-UT 6.

A HESSENI FÖUGYÉSZ BIZTOSRA VESZI DR. MENGELE ELFOGÁSÁT Az auschwitzi halálgár szelektáló orvosa hamis papirokkal és külsejének gyakori megváltoztatásával bujkál Dél-Amerikában

Frankfurt, (IFP). — „Biztos vagyok benne, hogy dr. Joseph Mengele az auschwitzi tábor volt szelektáló orvosa Dél-Amerikában él és hamis papirokkal, valamint személyazonosságának gyakori megváltoztatásával sikerül elmenekülnie az igazságszolgáltatástól” — mondotta tegnap Hessen állam főügyésze, dr. Fritz Bauer. — „Szent meggyőződésem, hogy Mengele még a kezünkbe kerül és a német bíróság előtt fog felélni tetteit”. Mint ismeretes, Mengele felesége bírói úton megtámadta a frankfurti egyetem szenátusának határozatát, mely megfosztotta őt orvosi diplomájától.

A bíróság elutasította a végzést és jóváhagyta az egyetem határozatát.

Páris, (Reuters). — Karl Oberg volt SS tábornok és Helmut Knochen, mindketlen Franciaországban elfutott háborús bűnösök, szabaddá kerültek és a német hatóságoknak adták át őket. Miután a müncheni bíróságból kegyelmi úton november 28-án kerültek ki.

Oberg tábornok 1942 és 1944 között a franciaországi SS parancsnoka volt, míg Helmut Knochen a helyetteseként működött. Mindkettőjüket 1954 október 9-én halálra ítélték, de Coty volt köztársasági elnök 1958 áprilisában életfogytiglani kényszermunkára változtatta büntetésüket.

Hatezer font perköltésre kötelezték két szerződészegő teletulajdonost

Az ítélet szerint az általuk kiprovokált perrel nyomást akartak gyakorolni a vevőre, mert közben felmentek a telekárak

Dr. Zeév Zeltner tel-avivi soros törvényszéki elnök tegnap 6 ezer font perköltés megfizetésére kötelezte Fischl és Abraham Eismann teletulajdonosokat, akik a natanjai Brodetski utcában lévő telküket eladták Mordecháj Littmannnak, de a telekárak ugrásszerű emelkedése miatt felbontották a szerződést. Az ítélet rámutat arra, hogy az utóbbi időben elharapódtak az ilyen spekulatív hátterű szerződészegők és feleslegesen foglalkoztatták az amuigy is megterhelt bíróságot. A teletulajdonosoknak ugyanis az volt a céljuk, hogy a per benyújtása és az ítélet kihirdetése közötti

hosszu időt kihatározzák a teletulajdonosokra, főleg építési vállalkozókra. Ez mindenképpen elítélendő, mert nemcsak a kereskedelmi erkölcs züllesztését jelenti, hanem bizonyos fokig kimeríti a zsarolás tényét is.

A bíróság elutasította az Eismann-fivérek védekezését, hogy soha nem kötöttek érvényes hatályu szerződést és ezért jogukban áll visszaadni Littmannnak a már lefizetett 5 ezer font előleget és visszalégni a szerződéstől.

A tekintélyes összegű perköltés az említett telekárának mintegy 5 százaléka.

A SZOVJETUNIO MODERN LOKHAJTASOS REPULÓGÉPEKET SZALLITOTT IRAKNAK

Egyiptom fegyverkezésének ellensúlyozására törekszik Moszkva

Tel Aviv, (Az Új Kelet katonai tudósítójától). — Megbízható jelentések szerint a Szovjetunio Iraknak az utóbbi időben modern, lokehajtásos bombázógépeket szállított. A hírforrások úgy tudják, hogy ezek a szállítások a Szovjetunio egysúlypolitikája keretében történtek, amely szerint az arab táboron belül rivalizáló Egyiptomot és Irakot egyenlő elbánásban részesíti. Ennek értelmében az irakiak is megkapták az oroszoktól a Topolev-16 típusú távbombázógépet, amely tíz tonnányi bombát képes magával vinni egyetlen bevetésre, valamint a Mig-21-es gyorsvadász gépet, amely a hang sebességénél kétszer gyorsabban repül.

A hír megerősítést nyert az iraki vezérkari főnök beszédében, amely szerint az iraki légihaderő az utóbbi időben modern bombázó vadászgépekhez jutott. Arról nincs megbízható értesülés, hogy a Szovjetunio az Antonov-12 típusú gépet is szállította volna Iraknak, amelyet Egyiptom a jemeni hadművelet során kapott.

A 065638 számú teljes sorsjegy 45 ezer fontot nyert

A 198940 számú sorsjegypárt 20.000 fonttal húzták ki

A Mifal Hapájisz csütörtök esti huzásán a 065638 számú sorsjegy a hozzá kapcsolt melléksorsjegy együttesen 45.000 fontot nyert. Ugyanakkor a 198940 számú sorsjegypár 20.000 fontot nyert, míg a 235511 számú melléksorsjegyet 10.000 fonttal húzták ki. 5000 fontot nyertek a 242334 és 417722 számú sorsjegyek, valamint a 480095 476318, 148582 és 008464 számú melléksorsjegyek. 1000 fontot nyertek: 081935, 053867, 184826, 050828, 101225, 378442, 455485, 214512, 114375, 320498. Ugyancsak 1000 fonttal húzták ki a következő számú melléksorsjegyeket is: 214976, 166568, 082878, 066132, 246124, 471342, 025897, 107320, 285236.

452462, 149797, 165648, 211341, 434525, 259300. 500 fontot nyertek: 085184, 276473, 315320, 310114, 196726, 058520, 316041, 015093, 375411, 015768, 349296, 201268, 155647, 115218, 365391, 074048, 249114, 331001, 326591, 157602. 200 fontot nyertek: 099443, 318421, 019846, 211540, 010269, 226133, 002556, 380400, 242748, 480557, 281195, 099100, 395605, 440890, 175529, 341522, 157339, 417123, 029604, 245129, 344451, 128050, 276087, 473607, 293481, 287219, 450364, 353054, 047098, 165530, 081323, 423947, 040241, 474595, 110645, 337679, 382376, 024042, 297377, 171852, 227126, 340392, 115073, 249259, 283243, 452534, 007743, 277647, 185676, 023598. 100 fontot nyertek a következő végződésű összes sorsjegyek: 6450, 3147, 6574, 5253, 9776, 5522, 2172 és 8184. 50 fontot nyertek a következő végződésű melléksorsjegyek: 4209, 2655, 9260, 1395, 6634, 3114, 3519, 5733, 0988, 4960, 2104, 8154, 8390, 1160, 1725, 0235, 4625, 7338, 5943, 9765. 40 fontot nyertek a következő végződésű összes sorsjegyek: 0964, 8011, 7491, 6023, 6026, 3435, 1102, 1157, 4234, 3189, 7943, 4687, 4776, 9051, 6167, 5747, 0000, 0427, 3714, 6722. A 9 végződésű sorsjegyek és 4 végződésű melléksorsjegyek visszanyerték a 3 fontot.

Gyengeelméjű fiatalember felgyújtotta a jemeniták katonai templomát

A berendezés és 14 töratekeres a tűz martaléka lett

Egy 27 év körüli gyengeelméjű fiatalember tegnap a jeruzsálemi Katamon Gimel negyedik felgyújtotta a jemeniták törzs templomát. Mire a tüzoltóknak és a környező lakosoknak sikerült a tüzet eloltani, 14 Töratekeres és a templom teljes berendezése, beleértve a Tóra-szekrényt is, a lángok martalékává vált. A kárt több ezer fontra becsülik.

A tüzet egy közelben lakó férfi vette észre, mielőtt az autóbusszal várakozott. A templomból előtörő fekete füst láttán bement az épületbe, ahonnan akkor

szökött ki a 27 éves mezítlás gyújtogató. Ez a férfi riasztotta a rendőrséget, a tüzoltókat és a környéken lakó jemenitai családokat. Személyleírása nyomán rövidesen elfogták a gyújtogatót, akiről kiderült, hogy gyengeelméjű és apjától lopta el a templom kulcsait, amelyekkel behatolt az épületbe.

A fiatalember egyébként azt vallotta, hogy imádkozni ment a templomba, a frigyszekrény előtt levette cipőit és ekkor rejtelmes hangok azt súgták neki, hogy gyújtsa fel a frigyszekrényt.

Izraeli hétköznapok

Írta: Barzilay István

Mose Fleischer negatív hőstette

Szeretjük ifjúságunkat, sok erényével és nagyon sok hibájával. S haifai fiatal hősünk, Mose Fleischer, úgy látszik egyesíti magában a szabre-ifjúság bünét és erényeit. Azt például erényeként kell megemlítenünk, hogy szakmájával meglepte a haditengerészeti szakembereiből álló vizsgabizottság tagjait. 16 éves gimnazista ismeri a tengert, a hajózás bonyolult technikáját, a tájékozódás és a jelzések szabályait.

Ha nem rendelkezne ezzel a felkészültséggel, ha nem tudja, hogyan kell a hajót vezető kalandra lépni, az a vizsgabizottság tagjait meglepte. A vizsgabizottság tagjai a hajózás bonyolult technikáját, a tájékozódás és a jelzések szabályait. De kijár ez azoknak is, akik lehetővé tették részére, hogy chanuka hetének egy viharos éjszakáján, este 10 órakor csónakot kapjon a Kison kikötőben. Meglepően olvassuk, hogy ezen a helyen bárki és a nap bármely órájában kaphat halászcsonakot. Viharban is, éjszaka is. Még 16 éves gyerekember is odamehet csonakot adnak neki.

Igy, partizán módra. Megértenénk, hogy iskolai vagy más, hatósági felügyelet alatt álló csoportnak, vagy egy halászbárkához szükséges tanulószemélyzet tagjainak odaadnak csonakokat, bárkákat vagy akár tutajokat is. A felelősség akkor valamilyen közületre hárul, amely a fiatal halászműködés kiképzésének gondját viseli.

Azt azonban felfoghatatlannak tartjuk, hogy télvíz idején, az éjszaka kellős közepén valaki elhessen a Kison kikötőbe és ott akár pénz ellenében, akár baráti szívességből, — beülhet egy csónakba, hogy kiinduljon vele a tengerre. Az ilyen szabados mód-szernek a mi szabadságra sajnos nagyon is hajó ifjúságunk kalandvágyó hajlamait csak fejleszthetik.

Negatív hőstettet hajtott végre a haifai kisfiú. Egy véletlenül sikerült kalandból éppen hazakerült. S negatív volt szemünkben az a kijelentés is, hogy végleg kiabrándult a tengerből, ha majd sor alá áll, nem fogja azt kérni, hogy a haditengerészethez osszák be.

Holott az volna a szép, ha az ilyen tehetséges, a tengert jól ismerő fiatalok — tengerészekké válnának. Képezzék ki őket szakiskolában, a hadseregnél, a hadi- vagy a kereskedelmi tengerészetnél. Miért legyen rossz patikus egy olyan fiúból, aki nyilvánvalóan tengerésznek született.

Csak hogy ahhoz nem magányos és veszélyes halászkirándulások kelljenek, hanem figyelmetlenség munka egy közösségben.

A magányos kalandkeresést az izraeli szabre argo „svic”-nek nevezték el.

S nagy a különbség a bátor cselekedet és a svic között.

Azok a gyermekeink, akik a katonaságot a Náchálban végzik és aztán kibucot, vagy szövetségi falvat létesítenek valahol a Negevben, vagy a határszélén, — bátor, hősi cselekedetét hajtanak végre.

Az olyan fiatalok, akik a tengerre vágyanak és komolyan felkészülnek rá, hajóra szállnak, vagy akár halászi szövetséget alakítanak, — derék, bátor tagjai az izraeli társadalomnak. Ez volna Mose Fleischer is, ha nem a „svic”, hanem a komoly munka útját választaná.

A rádió és a sajtó, nézetünk szerint, túl sok szóra méltatta azt a sajnálatos tényét, hogy a Fleischer szülők eladták a fiú „sztoriját” az egyik déli lapnak. A nagy nyilvánosság, amelyet ez a hír kapott, elrontotta a család és a lap közötti tranzakciót és így Mose Fleischer kalandjait egyelőre nem örökíti meg olyan formában, hogy az olvasónak, az érdekelt napilapnak és a kaland hőseinek is megfeleljen.

Ha van is valami kiabrándító abban, ahogyan a gyermekük megemlékezése miatt örvendező szülők bizonyomban üzenetet is csinálnak a kalandból, nem tudjuk ezt a jelenséget egyedülállóan tekinteni. Manapság megszokott dolga, hogy a sztorikat eladják, vagy hogy nagy, történelmi események hősei maguk írják meg azokat. Jigál Jádinn professzor cikksorozatát írt a judeai sivatagban lefolytatott ásatásokról, valósággal regényt alkotott. Bár Kochba korabeli emberekről, akiknek személyi adatait a papiruszok feltárták.

Dr. Gideon Hausner, a volt országos főügyész egy angol lapban cikksorozatát írt az Eischmann perről, amelyben a vádat képviselte. A sztori árucikk, adásvételi tárgya. S jelen esetben nem is a „hős”, hanem az egyik déli lap szerkesztősége volt a kezdeményező. A kisfiú csak azt tette, amit az egész kaland során „svicelt”... „Svicelt”...

Efrájim Margalitot fedezetlen csekk miatt vádolják Franciaországban

A 15 évre ítélt sikkasztó azt állítja, hogy a tízezer frankos csekkel kártyavesztését fizetett a kaszinónak.

A francia bíróság kérésére J. Kohen jeruzsálemi törvényszéki bíró kihallgatta a nagyösszegű sikkasztásért 15 évre ítélt Efrájim Margalit ügyvédet, a Gyűjtőkör és a nemzeti alapok volt párizsi igazgatóját. A külügyminisztérium útján érkezett vizsgálóbírói megkeresés szerint a francia hatóságok azzal vádolják Margalitot, hogy 1961 októberében Párizsban 10 ezer új frankról kiállított fedezetlen csekket fizetett egy vállalatnak.

Eskü alatt tett vallomásaiban Margalit elmondotta, hogy sosem hallott arról a vállalatról és véleménye szerint olyan csekkokról van szó, amelyet az egyik játék-kaszinónak adott és az továbbított a csekket ehhez a vállalathoz. „Arról a kaszino-

szinóról van szó, — mondotta Margalit, — ahol tönkrementem.” Hozzátette még, hogy ha elfogyott a pénze, a játékklub nevére kiállított csekkért kapott zsetonokat, mert megígérték neki, hogy a kaszinó nem fogja ezeket a csekket bank útján behajtatni. A kikötés csak az volt, hogy valahány szor nyert, először ezeket a csekket és váltókat kellett kifizetnie.

Margalit úgy hiszi, hogy miután a francia törvény nem ismeri el a haszárjátékok útján csinált adósságokat, a kaszinó, hogy megkerülje a törvényt, az említett vállalathoz továbbította az ő csekkjét behajtás céljából. Kihallgatása után Margalitot visszavitték a börtönbe.

Az újságokból

A szovjet „Trud” gondjai

(DAVAR) A szovjetországi sajtólapok, a Trud, éles kirohanást intéz Izraelnek az afrikai újságok számára nyújtott tudományos és technikai segélye ellen. A Trud cikke tulajdonképpen azt mutatja, hogy Izrael e téren elért sikerét a vasfüggönyön túl is értékeli és azt mint a feltörekvő önálló államok által való együttműködés egyik szerencsés formájának tekintik. Az orosz lap cikkeinek uszító hangja éppen ezt az izraeli sikert van hivatalos lekiemelési és árnyékba állítani. Az önfeladózó izraeli segítő munkát, amellyel az izraeli technikusok a kolonializmus jármá alól felszabaduló afrikai népeket akarják a technikai és tudományos haladás útjára előbbrevinni, az orosz lap az afrikai népek „kihasználása”-ként bélyegzi meg. A Trud szerint maguk az afrikai népek is felháborodással látják Izraelnek az afrikai szárazföldre való behatolását a tudományos segély leple alatt, amely mögött azonban az Izraelben uralkodó lévők sötét szándékait huzódnak meg.

Nem csodálkozunk a Trud cikkén, ha információit kizárólag az arab hírforrásokból merítene, azonban mi nagyon jól tudjuk, hogy a szovjet emberei, akik Afrika minden részében jelen vannak, mindarról, amit Izrael az afrikai népek között végez, kitűnő közvetlen információkkal rendelkeznek. Ezek nagyon jól tudják, hogy mi az afrikai államok véleménye az izraeli segítőmunkáról. Tudják, hogy nemcsak az új afrikai államok kormányai, de az egyszerű népek is boldogan veszik az izraeli segítséget és majdnem kivétel nélkül hálásak ezért. Az izraeli technikai segély sikerét bi-

zonítja, hogy míg az izraeli szakértők eddig csak husz afrikai államban tárgyalózkodtak, az egyre jobban kezdő igény nyomán ezen államok száma most már harmincra emelkedett. Nagyon átlátszó a Trud azon kérdése is, vajon honnan veszi Izrael a technikai segélynyújtáshoz szükséges rengeteg milliót? A szovjet politikusi nagyon jól tudja, hogy Afrikában nem millió befektetéseket igénylő vállalatok alapításáról van szó, hanem olyan kiterjedő, aprólékos munkáról, amelynek sikere az embertől és a szakértelemétől, nem pedig a dollár millióktól függ. Így látszik, hogy a szovjetországi szemében altruisztikus és önzetlen segítség csak Szovjetországnak nyújtó kerek és világos. Hogy mi vezet Izraelt az afrikai népek támogatására? Egyszerűen az a feltevésem, hogy politika és erőszak nélkül, jóindulat, hasznos tudnivalók nyújtásával próbáljunk magunknak barátokat szerezni, akik tőrekvésüket és igazságukat megértik és azt is, hogy joguk van élni és dolgozni a nap alatt.

A Trud tisztában van vele, hogy amikor Izrael imperializmussal vádolja, hazugságot állít. Kérdés tehát, hogy mi a célja a Trudnak mindezekkel? Tisztán csak az araboknak való udvarlás? Vagy ez akar lenni a sebtapas, azért, hogy a szovjetnek eddig távolról sem sikerült Izraelhez hasonló sikereket az afrikai népek támogatása vonalán elérni? Az igaz ok talán az, hogy a Szovjet nem akarja belátni, hogy a demokrácia szociális rendszerek sokszor nagyobb eredményt tudnak elérni, az irányított totális szociális rendszereknél.

Dáján miniszter hasznos kezdeményezése

(HAAREC) A közönség élve ota megdöbbenéssel látja az egyes tengerparti városok és községek furcsa eljárását a tengerparti területek olyan célokra való felhasználásával, amelyek egyre-másra akadályozzák meg a közönséget a tengerpart használatában. A tengerpart az egyetlen dolog Izraelben, amely a tömegnek ingyen áll rendelkezésére. A 180 kilométert kitévő izraeli tengerpartból azonban ezidőszent mindössze csak 50 kilométer az, amelyet a közönség fürdőzés céljaira használnak, mert a többit a kikötők, a kavicskitermelő társaságok, a külföldi szállodák és egyéb vállalkozások tartják elzártá a közönség elől. Emellett a kormány, amely a part sávon soktízezer dunám felett rendelkezik, a sokféle nyomásnak engedve, szintén egyre másra bocsát rendelkezésre intézmények és vállalatok számára olyan part területeket, amelyek megint csak nem a közérdekeiket szolgálják. Az utóbbi években nem egyszer voltunk tanúi annak, hogy az így elajándékozott, vagy potóm áron rendelkezésre bocsátott területek társaságok és vállalatok kereskedelmi céljaitól függetlenül, jövedelmező objektumaivá lettek. Ezért csak melegen üdvözölhetjük Mose Dáján földművelésügyi miniszter kezdeményezését, amely ezen partmenti területek elpocsékolását akarja meggátolni. Mult héten a kormány elé terjesztett javaslatában minden partmenti területre vonatkozó eladást, ajándékozást és bérbeadást, fel akar függeszteni mindaddig, míg a kormánynak a tengerparti sáv rendezését célzó terveze megjeleneik. Dáján miniszter javaslata az első gyakorlati kezdeményezés, amely az ország közönségének javát szolgálja a tengerparti fürdözést és üdülést illetően.

A miniszter javaslata arról is inkább jó időben jött, mert csak a legutóbbi napokban értesültünk azokról a tervekről, amelyek szerint egy nagy külföldi turista vállalkozás számára az északi tengerparton óhajtat a kormány nagy területet átengedni és ezenkívül északon Achziv mellett, valamint Készárián és Áskelónban is.

A JERUZSÁLEMI PER

című könyv, amelyben Schön Dezső mártírjainknak állít emléket, egyetlen magyar-zsidó házból sem hiányozhat.

„Obersturmbannführer Eichmann hangsúlyozta, hogy mindezek a dolgok addig tartanak, amíg a háború tart. A háború után a zsidók szabadok lesznek és azt tehetnek, amit akarnak. Mindaz, ami a zsidókérdésben történik, tulajdonképpen csak a háború idejére szól, a háború befejeztével a németek megint a régi gemütliekek (kedélyesek) lesznek és mindent engedni fognak, mint azelőtt. Altalában kijelentette, hogy nem barátja az erőszaknak. A zsidóságtól nem kíván mást, mint hogy rendet és fegyelmet tartson és dolgozzék abban a munkakörben, amit kijelölnek számára”.

(Részlet a budapesti Zsidó Tanács jelentéséből, amely a Sváb-hegyi Majestic Szállóban 1944 március 31-én lefolyt találkozás után készült.)

Ára 6.80 izraeli font.

FIGYELEM!

A pénz előzetes beküldése esetén portódíj felszámítása nélkül szállítjuk a könyvet a világ bármelyik részébe.

Dobozba csomagolt Zyklon B nevű gázkristályok, az I. G. Farben érdekeltiségéhez tartozó kolini vegyiművek eredeti csomagolásában. Ezzel a gázzal, amelyet Eichmann utasítására Auschwitzban is használtak, gyilkolták meg a magyar zsidóság százait.

A HETI SZIDRA

— VAJCHI —

Es Jákob tizenhét évig élt Egyiptomban... És közeledett az idő, midőn Izráelnek meg kellett halnia, és hivatta fiát, Józsefet és szólt hozzá... „Ne temess el, kérlek, Egyiptomban, hanem, hogy atyáimmal feküdjem, vigy el Egyiptomból és temess el az ő sírhelyükben...”

(B'rést 49, 28—30)

Az első jerida, illetve az a körülmény, hogy Jákob Ávinu egész házaát áthurokolt Egyiptomba, még ma is — 3700 év távlatából — nyugtalanít bennünket. Hát nem különös — teszi fel a kérdést egy izraeli kommentátor — a jerida két oka, illetve a Józseffel való találkozás és az éhség már nem áll fenn, már látták Józsefet, már megismerték családját, közben az éhség is elmúlt, Beér Séván is van már keznyér, miért nem térnek hát haza? Vajon az ősatya gyermekei tényleg annyira égnék a vágytól, hogy beteljesedjen rajtuk az isteni „ígéret”, mely szerint „idegen lesz a te magzatod olyan országban, amely nem az övé, szolgálkák teszik és sanyargatják őket”? Hát miéért ez — a Tóra kategórikus parancsa?

A kommentátor felháborodása csak pillanatokig tart, mert utána rezignáltan folytatja: „Miért ostromoljuk kérdésekkel Jákob Ávinu gyermekeit, akik időben annyira távol vannak tőlünk; talán helyesebb lesz, ha a késői utódokat faggatjuk, akik időben egész közel állnak hozzánk... Vajon miért nem térnek azok haza? Rejtély ez számunkra és nyilván az is fog maradni...”

★

Jákob Ávinu végrendelete körül a századok során egész irodalom keletkezett. Jellemző ebből a szempontból Rabbi Sámson Ráfael Hirsch, a múlt századbéli frankfúrti neo-ortodoxia vezérének a véleménye. Hirsch rabbi, aki a járvány-szerűen pusztító asszimilációnak és hitvágnak vetett gátat, úgy véli, hogy a zsidók már az ősatya életében, az aránylag rövid 17 év alatt „beilleszkedtek” az egyiptomi életbe, egyenrangú és lojális polgároknak tekintették magukat. Ezért mondja az Irás „vájáchézu vá”, birtokukba vették Gósen földjét, megvetették ott lábukat.

Hirsch rabbi szerint az ősatya végrendelete, tüntető jellege mellett, intés volt a zsidók számára. Ez az utolsó kívánás, amely olyan fontos volt számára, hogy József fiát külön meg is eskette rá, azt mondta: „Tné lássátok, hogy nemcsak élni nem akarok Egyiptomban, de még itteni temetőben sem akarok feküdni. Egy pillanatra se feledjétek el, hogy idegenben vagytok és Egyiptom nem a ti hazátok. Engem pedig ideiglenesen se temessetek itt el, azonnal vigyetek haza...”

A szidra végén, amely egyúttal a Teremtés könyvének is a vége, József tesz hasonló vallomást zsidósága mellett. „Es szólt testvéreihez — olvassuk —, én meghalok, de Isten bizonyosan megemlékezik rólatok és kivezet benneteket ebből az országból, abba az országba, melyet esküvel ígért Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak.” Es megeskette József Izráel fiát, mondván: „Ha majd megemlékezik rólatok Isten, vigyétek el innen csontjaimat.”

Ez a József, aki benősült az egyiptomi arisztokráciába és az idegen asszonyhoz az egyiptomi hangzású Cofnát nevet vette fel, ez az első zsidó, aki idegen udvarban futott be szédületes karriert és rengeteg bizonyíték szál amellel, hogy nemcsak a pszichoanalízist és az állam-kommunizmust vezette ott be, hanem Achmaton nevű fáraó útján az Egyisten-hitet is igyekezett népszerűsíteni, — nos, élete végén ez a József is rájött arra, hogy homokra épített, mert az egyiptomiak mindvégig az idegent, a zsidót látták benne. Ezért kérte testvéreit, hogy legalább a csontjait mentsék meg és csontjait révén — a gyermekeit...

★

Jákob Ávinu óta áll ez a mágius kapcsolat a zsidó nép és országa között, amely az egyén elmúlásával sem ér véget. Hogy csak egy példát említsünk — itt vannak Bét Seárim óriási kriptái. Kétezer évvel ezelőtt Mezopotámiából, illetve a mai Irákból hozták ide a zsidó halottakat. Az akkori közlekedési viszonyok mellett az ilyen temetkezési karavánok hosszú heteken át rótták a sivatagot, a teve hátához kötött halottal, csak azért, hogy a zsidó porhüvely az ősi földdel egyesüljön.

Az utóbbi 70—80 évben, miután a zsidóság is „felfedezte” az Újvilágot, egy pillanatra úgy tűnt, hogy ez a kapcsolat megszakadt. Ezek a nyomor és a pogrom elől menekülő zsidók, Amerikába érve, „kétezer év után először” jóllaktak és félelem nélkül néztek körül a világban. A zsidók Amerikához való viszonyára talán a legjellemzőbb, hogy rengeteg temetőhelyet vásároltak. Szinte minden Landsmannschaft-egyesületnek van két-három saját temetője. Valaki kiszámította, hogy a jelenleg mintegy hatmillió főnyi zsidóságnak területileg annyi temetője van, hogy ezen a téren a meg nem született dédunokákat is bebiztosították.

A zsidó állam hatása ezen a téren is megmutatik, amennyiben egyre több amerikai zsidó gondol ma már arra, hogy „120 év múltán” holtestét Izráelben helyezze nyugalomra. A zsidó sajtóban állandóan hirdetések jelennek meg, amelyekben élendően vállalkozók az ilyen izraeli temetkezési vonalon

ajánlják fel szolgálataikat. Valóságilag új üzletág született és amint ilyenkor szokás, mindenki a maga portékáját dicséri. Kormányunk több kecsegtető ajánlatot is kapott: a jeruzsálemi hegyekben tőkeerős vállalkozók akarnak temetőket felállítani amerikai „import” halottak számára.

Egy további lépés ezen a téren az az elgondolás, hogy a zsidó ne várja be Amerikában a halálát, hanem éllete alkonyán, amikor nyugdíjba lép, költözzék Izráelbe. Ez a terv is széles körökben hódít és ma már nem ritka az olyan „otthon”, amelynek lakossága nyugalomba vonult amerikai zsidókból tevődik össze és amelynek igazgatósága amerikai komfortról gondoskodik.

A legradikálisabb lépés persze az alijja. Más szavakkal: nem amerikai temetőt és nem amerikai „otthon”, hanem likvidálni, csomagolni, Izráelbe jönni, itt élni, dolgozni, küzdeni és gyermeket nevelni. Erre a forradalmi lépésre azonban jelenleg csak a legkonzervatívabb réteg — a chaszid zsidó hajlandó...

★

A héten történt meg első ízben, hogy Tel-Aviv város Bialik-díját fesszült légrében, tömegtüntetések fenyegető árnyékában osztották ki. A díj nyertes József Kifách 43 éves jemenita rabbi, akinek Hálíhot Témán (Jemenita szokások) című könyvét méltatta és magasztalta a zsüri.

Ez a mű, amely mintegy másfél évvel ezelőtt a jeruzsálemi Héber Egyetem mellett működő „Máchoon Ben Cvi” tudományos intézet gondozásában látott napvilágot, a jemenita törzs körében nyomban megjelenése után nem mindennapi vihart váltott ki. A Tel-Avivban megtartott és külön erre a célra összehívott négyülésen, amelyen 150 jemenita rabbi és közéleti férfi vett részt, követelték a könyv „bevonását”, mert „hamis képet ad a jemenita törzsről és súlyosan sérti annak érzelmeit.”

Logika szerint a jemenita törzsnek elégedettnek kellene lennie: a díjnyertes tudós az ő emberük, a mű pedig, amelyet a „hochmát Jiszráél” (zsidó tudomány) kategóriájába soroztak és ilyen alapon tüntetnek ki, az ő életüket tárja föl. Az alkalom is ünneplés volt: a díjosztás Bialik születésének 90-ik évfordulójára esett. A másik dátum is kerek: Tel Aviv városa harmincadszor osztotta ki a díjat. Mégis háborodtak és fenyegettek. Vajon mi fáj a jemenitáknak?

A törzsbellek régi vitáiról beszélnek, amelyek gyökereit a múlt század hetvenes éveibe nyulnak vissza. Abban az időben Jemenben járt József Hálevy, a nagynevű orientalista, a párizsi egyetem későbbi tanára, aki főleg arról nevezetes, hogy egy új tudományos ág, az úgynevezett sémita epigrafika (feliratok) alapjait vetette meg. Abban az időben — mondja az információ — a jemenita zsidóság körében a legnépszerűbb és a legelterjedtebb mű a misztikus tanok biblíája, a Zohár könyve volt. Hálevy, aki kutatómunkájához jemeni zsidók segítségét vette igénybe, munkatársai körében Zohár-ellenes propagandát fejtett ki és az addig egységes jemenita zsidóságban differenciákat idézett elő. Hálevy híveit a jemenita zsidók gunyosan „dor déim” (felvilágosodottak nemzedéke) néven emlegették és az elnevezés későbbi korrumpált formája „derdém” lett. A felvilágosultak szellemi vezére Rabbi Jichjá Kifách — a díjnyertes szerző nagypapa volt.

A derdém-mozgalom — folytatja a törzsbeli információ — sose vert mély gyökereket a jemenita zsidóság körében, hiszen számuk alig érte el a kétszázat. Ráv Kifách viszont művében úgy állítja be e kis szektá szokásait, mintha ez volna maga a jemenita zsidóság. Ez a történelemhamisítás váltotta ki a törzs haragját.

A vihar nyomán gondosan áttanulmányozták a díjnyertes munkát, amelyben Zohár-ellenes propagandának, felvilágosodási mozgalomnak nyomát nem találtak. A 350 oldalas, akadémiai nivón álló, gazdag képanyaggal illusztrált mű, a jemenita zsidóság általános leírását adja. Ismerteti a törzs mindennapi életét, kapcsolatait az arab szomszédokkal és a helyi hatóságokkal; a lakóviszonyokat, a ruházatot, az étkezési szokásokat, a szombatot és az ünnepeket, a családi életet, a nevelési rendszert, a vallásgyakorlatot, az igazságszolgáltatást, a különböző ima-szövegeket.

Külön fejezetek szólnak a babonákról, a kuruzslásról. A könyv nyomán kibontakozik előttünk egy olyan törzs arculata, amely az utóbbi időkig ősrégi viszonyok között élt a világnak egy olyan esücskében, ahová a civilizáció nem hatolt be. Számunkra a dolog annál érdekesebb, mert a könyv nem pápuákról s nem a Fidzsi-szigetek lakóiról, hanem zsidókról szól, egy olyan törzsről, amely a Varázsszőnyeg-akció keretében alijjázott.

Azzal az érzéssel tettük le a könyvet, hogy Ráv Kifách hű maradt önmagához és a történelmi igazsághoz, amikor sokéves oadaód munkáival rekonstruálta a jemenita zsidóság múltját. Ezért jutott műve egyetemi kiadához és ezért honorálták most a Bialik-díjjal.

A varázsszőnyeg-akció óta eltelt 14 év alatt a jemenita zsidóság főképpen beilleszkedett az izraeli életbe és úgy él tudatunkban, mint a legjobb alijják egyike. Pozitív, melegsívű zsidók, dolgos emberek, a zsidó állam hasznos, szükséges és derék polgárai.

Igaz, a Hálíhot Témán című könyv tükröz a számunkra, de semmi okuk a szégyenkezésre. Ez a könyv mellettük szól, mert azt bizonyítja, hogy tanulmányok, hogy fejlődőképesség, hogy alkalmazkodási készségük egészen egyedülálló — hiszen 14 év alatt ezeréves utat tettek meg.

Egymás között...

— MAGYAR-ZSIDÓ KURIR —

Montrealban „Hagyomány Maszoret” címen magyar-zsidó folyóirat jelent meg, melynek célja, hogy összekötő kapocs legyen az észak-amerikai, kanadai és izraeli magyar zsidóság között. A folyóirat izraeli szerkesztő-segét is szervezték, László Ernő, Felleg György és Halász Klára végzik az izraeli szerkesztést. Mindhármuk a lap első számában bemutatkozott és elmondotta, milyen munkát vállal magára, a lap fejlődése érdekében. Ugyanebben a lap-példányban dr. Polgár Miklós „Kilenc harcos esztendő” címmel közöl cikket.

Szövetsége ez idén a telavivi Palga-szálloda termében a makkabéusok szabadságnemepélyét. Ziszman Alfréd elnök lendületes bevezetője után a menóra-lángok felgyújtásával dr. Berg József főrabbi tartott nagyhatású beszédet. Szamek Jákob főkántor ünnepi szövegeket művészi recitálásával, Löwy György operaházi tenorista dalokkal és áriákkal, Karczaga Ilonka zenekíséretével arattak nagy sikert.

★

Kedden este Haifán a HOH Weitzner Imre termében zsúfolt ház előtt sikeres előadást tartott a „Csak feljötték” műsor keretében Zoltán Dező és dr. Sásdi Tibor. Az előadókát Székely István vezette be.

Pártos Ödön visszamelékezéseit közli a budapesti Magyar Hírek című újság. Külön száma, amelyet Kodály Zoltán 80-ik születésnapja alkalmából adtak ki. Mint ismeretes, a tel-avivi zeneművészeti akadémia igazgatója, Pártos Ödön professzor, Kodály Zoltán tanítványa volt.

A Vallásos Nemzeti Párt jeruzsálemi magyar körében kedden este Gervai Sándor tartott előadást „Izrael nemzeti egysége, vagy a misszionárius tevékenység korlátlan szabadsága”. Bevezető és zárszót dr. Révész Eli-ezer mondott.

Leichtner Eli pantomimés paródiá művész sikeresen szerepelt az utóbbi napokban néhány műsor keretében Jeruzsálemben, Tel-Aviv-ban, valamint Bét Mear-sávbán. A közönség tetszéssel fogadta az előadó számait.

A Szavioni templom új eljárásáról választott az elmúlt napokban. Mindkét most megválasztott gabe magyarszármazású: Fogel M. erdélyi és Mayer Gusztáv, az egykori budapesti Mechanikai Szövőipar tulajdonosának, néhai Mayer Miksának, a fia.

Zelk Zoltán, a kitünő magyar-zsidó költő „Az ezerszemű lány” című mesejátékát mutatták be a napokban Budapesten. Mint anakidején beszámoltunk róla, Zelk Zoltán évekig börtönben volt az 1956-os forradalom előtti és alatti irodalmi és irodalom-politikai tevékenységéért. Két esztendővel ezelőtt került a költő szabadlábra.

A tel-avivi HOH legutóbbi kultúrelőadásán J. M. Chum, aki európai tanulmányútra során heteket töltött Magyarországon is, ottani tapasztalatairól és impresszióiról számolt be, különös tekintettel a magyarországi zsidóság helyzetére és gondolkodására. — Utána Breuer Dávid beszélt, aki reagált J. M. Chum előadására.

Beér Séván a Negev Barátok Köre megnyitotta bridsz-szakosztályát. A tél folyamán a tagok bajnoki játékon vesznek részt, amelyre Erdélyi Izsó, a budapesti MTK neves játékosa készíti fel őket.

Dr. Gordon Újhelyi Tamás, a jaffai Donolo-kórház sebészorvosza kedden Tel-Avivban tartotta esküvőjét Neuschotz Záhavá bakteriológussal. A vőlegény dr. Gordon-Újhelyi Józsefnek, az aradi kórház volt urológus főorvosának fia.

Megjelent a Liberális Párt HID című közlöny, amelyben dr. Szabó-Jesurun Ödön ír vezércikket, — Schwartz Ernő, Gál-Or Judit és dr. Jakab László közölnek cikkeket.

A Nagyváradról elszármazottak szervezete jósikerkült vidámestét rendezett a tel-avivi Szavion nagytermében. Az estét Jakobovits Béla, a vígalmi bizottság agilis elnöke nyitotta meg, míg József Ben Niszan, az egészségügyi minisztérium kabinettfőnöke, dr. Rodán László és Rodán István szellemes nívós szereplésükkel biztosították az est sikerét.

Kitünő kritikát kapott a londoni sajtóban Faludi György önéletrajzi regénye, amely „Pokolbeli szép napjaim” címmel, a Deutsch-kiadónál jelent meg. Különösen a Times kritikusa lelkesedik a magyar-zsidó származású költő új műve elváltán. Mint ismeretes, Faludi évekig szerkesztette a londoni Irodalmi Újságot, de néhány hónappal ezelőtt Enczi Endréné adta át a szerkesztői széket, s azóta csupán irodalmi tevékenységét folytat.

Dr. Darvas Simonnak, az Új Kelet londoni munkatársának a polgári újév napján megszületett első unokája, Jane Caroline. Darvas Simon fia, Teddy, a filmszakmában dolgozik és cége most készítette Peter Sellers legújabb vigjátékát, melynek címe: „Felettünk a mennyország”.

Lelkes hangulatban és nívós kulturműsorral rendezte az Idősebb Dolgozók

Küldjön

vámmentes IKKA-csomagot magyarországi rokonainak és barátainak.

A február elején, kiosztásra kerülő januári (1. sz.) listára — torlódások elkerülése végett — kérjük ADJA FEL MEGRENDELÉSET A MOST KÖVETKEZŐ HETEN

A MEGRENDELŐHELYEK:

JERUZSÁLEM: Vajda Jolán (déltűn 4-6 óráig) a TUV TAAM cukrászdában, King George 9.

TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27., I. emelet, d. e. 10-12 és déltűn 5-7 óra között. Telef.: 55052.

HAIFA: Léher ékszerüzlet, Nordau 21., déltűn 4-7 óráig.

Levelezést kizárólag: G. Kemény, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27., címre kérünk.

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség.

Brit Ovidim Mizdaknim Bójiszráel Idősebb Dolgozók Szövetsége Központi iroda: Tel-Aviv, Allenby-út 2. Levélcím: T.-A., POB 9045. Telefon: 57301.

Tésztaemlék ajándékozása Szövetségi tagjaink részére január 16-án, szerda déltűn 10-11-ig Központi irodánkban különböző

levelezési tákat ajándékol osztunk. Zacsót mindenki hozzon magával. Kedvezményes operajegyek Az Izraeli Operaház minden előadására félárú kedvezményes jegyek, irodánkban hivatalos órák alatt átvethetők.

A kirándulás fényképeit tel-avivi, natanjai és haifai irodánkban átvehetők. Munkát kaphatnak: Férfi- és női munkások könnyű textil-munkába; szűcs; asztalosok; festő és mázólok; hegesztő-lakatos; cipőszelők munkára szakember; férfi szabó; tejkiosztó Tel-Aviv köz-

pontjába; Ugyanakkor; házzvezetőnők; bentlakással. Munkát keresnek: Új olé expresszót venne bérbe! áruszállításhoz autóval rendelkező elhelyezést keres; festék és lakk vegyi technikusk; magyar-német levelezőnők és gépről; írvit; angol, német, magyar fordító; frögéppel rendelkező; konfekció varró-nők; özeretek.

HAIFA. Iroda: Herzl u. 26, naponta 9-11-ig telefon: 2348. Munkát kaphatnak: Női és férfi munkások minden szakmában és foglalkozás-

ágakban. Saját érdekében kérjük a munkakeresőket, hogy elhelyezésük miatt irodánkban mielőbb személyesen jelentkezzenek. Munkát keresnek: Kártyitos; pénzbeszedők; áru-kisérők óvadékkal; éjjeli órók; házzvezetőnők; szakácsnők; beteg-gondozók; özeretek.

NATANJA Körzeti kirendeltségünk reh. Ráv Kuk 13 sz. a. irodájában déltűn 9-12 óráig áll készségesen a munkakeresők és munkavállalók rendelkezésére.

A NAGY SKIZMA

Moszkva és Peking között

Békés együttélés, vagy atomháború?

Irta: Diamant Elemér

Aligha nevezhető tülzának, ha valaki azt állítja, hogy a kereszténységben bekövetkezett nyugat-keleti szakadás, valamint a reformáció által előidézett kettéválás óta nem volt nagyobb jelentőségű és beláthatatlan következményű világesemény, mint a Szovjetunió és Kína között most kezdődő nyilvánosságra jött ideológiai szakadás. — igaz, hogy technikailag a szakadás még nem mondható véglegesnek, miután Moszkva hosszú vonakodás után hozzájárult Peking régebbi javaslatához, hogy a

marxizmus gyakorlati értelmezése terén mutakozó mély ellentétet tisztázására hívják össze a kommunista országok pártjainak csúcskonferenciáját. De a dolgok jelenlegi állása mellett egyrészt nagyon bizonytalan, hogy ez a csúcskonferencia egyáltalán létrejön és ha össze is ül, több mint kétséges, hogy tartós békét és egyetértést tud helyreállítani a világ két kommunista kolosszusa között.

Elkerülhető-e az újabb világháború?

Mi lenne a tervezett kommunista csúcskonferenciának a problematikája, vagy is mit kellene az arra megíró kommunista vezetőknél eldönteniük? A moszkvai „Pravda” hétfői számában megjelent cikk szokatlan nyíltsággal adta meg a választ erre a kérdésre: „Az a kérdés, hogy a kommunizmus győzelme háború utján, vagy békés uton érhető-e el, valamint azok az ellentétes válaszok, amelyeket Moszkva és Peking ad erre a kérdésre, képezik a nemzetközi kommunista mozgásban vívott viszály ütközőpontját.”

A szovjet-politika kulcsa

Mi huzódik meg a szovjet békepolitika mögött és mi az, amiért Kína a harcias utat hirdeti? Churchill mondotta egyszer, hogy az orosz politika olyan talány, amelyet rejtélybe csavarva titokzatos-ságba csomagoltak. De azután hozzátette, hogy mégis van kulcs hozzá és hogy ez a kulcs az orosz nemzeti érdek, amely a cárok ideje óta huzódik meg Moszkva minden lépése mögött. Ennek a megállapításnak a kiegészítése lehet Samuel L. Sharp professzornak a Washingtonban működő Amerikai Egyetemen a nemzetközi kapcsolatok tanárának a „Problems of Communism” című folyóiratban már öt évvel ezelőtt írt cikke, amelyben orosz doktrínák és realpolitikusként huzódókat idézésével azt bizonyítja, hogy a szovjetpolitika rövid lejáratu alapon gondolja ki és hajtja végre minden lépését, amely mind csak azt célozza, hogy fenntartsa, vagy kiterjessze a szovjeturalom nemzeti erejét és hatalmát. Ezt egyrészt a marxista-leninista elvek állandó hangsúlyozásával igyekezik elérni és elfogadtatni. Másrészt azonban külpolitikai és nemzeti céljainak elérése érdekében Moszkva még Sztálin idejében sem riadt vissza elvi és ideológiai engedelményeket tenni. (szóvetés a szélsőségesen anti-kommunista Kemál Atatürk török kormányával, később Adolf Hitlerrel, újabb pan-doktrínák kibékülése a Jugoszláv Titovál, aki az első részt ütötte a Moszkva hegemoniája alatt álló kommunista világ köfalán).

Csak a kereszténység első fanatikuskai

Általában véve a nem-kommunista világ realpolitikusként mondja Chruscsevet. Vele szemben áll Mao Ce-tung és körének a merev dogmatizmusa, amely betűszó szerint ragaszkodik Karl Marx több, mint száz évvel ezelőtt kihirdetett tanainak minden szavához. A szocialista táborban, főként az európai szocialista mozgalomban ma már alig akad valaki, aki ne vallaná be, hogy a marxizmusnak nem minden „télé” nyert bizonyítást a fejlődés során. Léo Moulin francia baloldali szocialista ideológus például azt írja

Óhítú marxisták és neobolszevikiek

A kínai kommunisták, — akiket a szocialista szakirodalom óhítú marxistáknak nevez a Szovjetunióban kialakult neo-bolszevikiekkel szemben, — kezdettől fogva nem nézték jó szemmel a Moszkvából kiindult „olvasási folyamatot” és azt nyilatkozta a kapitalista-imperialista világ fegyvereitől való félelem megnyilvánulásának belyegzik meg. Ez az ellentét már 1958-ban kezdődött. Kína már abban az időben egyenlő részt akart a Szovjetunióval egy kommunista mozgalom vezetésében, mint a világpolitikai kérdések intézésében. A pekingi kormány ez irányú állandó nyomása mögött több igen reális ok

gel legnagyobb hatalma az ő szövetségese legyen, de ugyanakkor nem akarja, hogy ez a szövetség, — amely egyuttal a legfőbb keleti szövetség is, — tulgyorsan váljék tulhatalmassá. Ez magyarázza meg, hogy miért nem segíti Kínát az atomfegyverek előállításában. Kínának ma több mint 700 millió lakosa van, vagyis itt él az egész emberiségnek több mint egyne-

A sokszázmilliós emberfölség nyomása

Mit fog csinálni Kína sokszázmilliós emberfölségével, amelyet nem képes a saját erejéből eltartani? Tíbet elfoglalása és a Himalája-vidék megszállása mutatja az utat, amelyre Peking urai világviszonylatban is szeretnék rálépni. Nehru indiai miniszterelnöknek a minap tett kijelentése, hogy a kommunista Kína valamennyi ázsiai országot leigázására törekszik, nem a családott pacifista és semlegeskedő politikát egyszerűen panaszolja, hanem a kiábrándító valóság felismerése. A Szovjetunió felé Kína nem tud és nem is akar ma terjeszkedni. Ebben a vonatkozásban igen nagy hasznát veszi (akárcsak maga a Szovjetunió is) a két ország között fennálló katonai szövetségnek, amely

Kirobban az „ideológiai” ellentét

A pekingi kormány a fogsát csikorgatta és ellenlépésként Pakisztánnal kezdett flörtölni, ugyanakkor pedig a kubai válságban történt orosz visszavonulást kihasználásával egyre hevesebb támadásokat kezdett intézni a Szovjetunió ellen. Azt, hogy mindezeket a gyakorlati ellentéteket ideológiai köntösbe öltöztetik, az a kommunista államokban megszentselt szokás, de kétségtelen, hogy amennyiben a szóbanforgó kommunista csúcskonferencia létrejön, annak zárt ajtó mögött sokkal kézzelfoghatóbb kérdésekről fognak beszélni. Minden közös eszmei fel-fogás és állami berendezke-

szedése és ha a jelenlegi népességszaporulat üteme nem csökken, a lakosság száma az 1980-as években el fogja érni az egymilliárd lelket.

Ugyanakkor azonban kiderült, hogy Kína természeti kincsei nem olyan nagy méretűek és nem olyan könnyen kiaknázzhatók, mint ahogy eredetileg hitték. Ez a magyarázata annak, hogy minden erőszakolt és természetesen fejlődés ellenére a kínai mezőgazdaság és ipar nem tudja ellátni a fantasztikus méretű tömegek főbb szükségleteit és ma már nyíltan helyeslik a születéskorlátozást, amit pedig valamikor antimarxistának tekintették volna.

mindkettőjüket mentesít attól, hogy sokszázezer katonát tartanak fegyverben a 6000 kilométeres határ mentén. Ugyanez a helyzet tete lehetővé Kínának, hogy Tibetet megszállja és területi igényeket fegyveresen igyekezzen érvényesíteni Indiával szemben.

Viszont éppen itt ütközött ki a legélesebben a Szovjetunióval fennálló ellentét. Moszkva a tibeti hódítást még lenyelte valahogyan, de India esetében nyíltan szembe fordult Kínával — és Amerikával, valamint a többi nyugati hatalommal együttesen fegyvereket ígért és diplomáciai támogatást nyújtott Nehrunak, azonkívül pedig kötelezettséget vállalt India hadiiparának komoly fejlesztésére.

dés ellenére nehéz elképzelni, hogy a csúcskonferencián megegyezés jöhessen létre a két vezető kommunista hatalom között, mert Kína vezetői valóban azt hiszik és remélik, hogy egyre súlyosabb problémákat csak a kommunista uralomnak az egész világon való elterjedése oldhatja meg. Ezt pedig csakis a kapitalista országok háborúban történő leverése utján lehet elérni, nem pedig a Chruscsev által hirdetett és a jelenlegi szerinti a Szovjetunió valódi érdekeinek megfelelő, békés együttélés és gazdasági versengés lassu folyamata által.

A TÖRTÉNELMI FEJFA

Irta: DAN OFRY

Elhangzott a Kol Jisz-ráél magyarnyelvű adásainak rövid és középhulámsávu külföldi és bel-földi műsora keretében Schön Dezső „A Jeruzsálemi per” című könyvé-ről.

Schön Dezső nem állt a tanuk emelvényén. A sajtó számára fenntartott üléseken élte át újra azokat a li-dércképeket, amelyeknek egybeolvadása minden idők legsötétebb korszakának filmjét vetítette a jeruzsálemi per szemtanúi és a világ elé.

Ő is a barnainges, kakastollas árjaövrület, a golyó-álló kalitkába zárt fenevad egyik áldozata. Ő is megjárta a dantei poklok összes utjait. Ő is lefizette a maga veradóit a nép hatmilliós számláján. Ő is felhívták volna a tanuk emelvényére, mert egy volt a sok közül.

Am Schön Dezsőre más szerepet osztott a történelem. Az ő feladata lett, hogy az elhivatott újságíró tollal kísérelje végig a jeruzsálemi Bét Háam tárgyalótermében meglevenedett dráma valamennyi mozzanatát. Az Uj Keletben kö-zölt glosszáival új irodalmi műfajt teremtett. — szavakból, írásjelekből, mara-dandó fejfát emelt a névtelen sirokban nyugvó mártíro-k, a szélrózsa négy irá-nyába szétszórt milliók ham-vai föl.

És ezt a küldetést úgy hajtotta végre, hogy érez-tük, tudtuk, valamennyiünk nevében, de elsősorban a magyar zsidóság illetékes szövívojeként emlékezni, sir-pöröl, dicsér és ...temet.

Ebben állt Schön Dezső irásának igazi nagysága. Mindvégig a közvélemény útjéén tartotta a kezét. Ugy reagált Hausner fő-ügyész márványba véshető vádbeszédére, a Sátán és védőjének fondolataira, a tanuk emelvényére vonult kortársak elbeszéléseire, a bírák ítéletére, ahogy bárki közülünk tette volna.

„Nem jegyzőkönyvszerű tudósítást, hanem a nagy tragédia egyik szenvedő alakjának reflexióit akar-tam adni”, — írja bevezető-jében a szerző.

Ez így igaz. Mert a mű gerincét azok a jegyzetek képezik, amelyeket a tárgyalóterem feszült légköré-ben, azon frissiben vetett papírra.

Schön Dezső és az Uj Kelet felbecsülhetetlen szolgálattal tett a magyar zsidóságnak. „A jeruzsálemi per” című könyv kiadásával. Ez a mű ugyanis nem-csak magyar nyelven, de a magyar zsidóság szemüve-gén keresztül íródott. Arról a perrel, amelynek vádlottja éppen a szerencsétlen ma-gyar zsidóság felszámolá-sára vetette be magát olyan kivételes ördögi megszállott sággal. Ezért lett az Eich-mann-per elsősorban a mi ügyünk.

Schön Dezső több mint 60 válogatott cikkével találko-zunk „A jeruzsálemi per” lapjain. Számomra különös érzés volt ezeket a nehézve-retű, szenvedélytől, fájda-lomtól, történeti átéléstől fűtött sorokat ismét egy-csonkorban olvasni. Hiszen annak idején közvetlen ta-nuja voltam azok születés-nek. Jeruzsálemi lakásomon diktálta Schön Dezső az

Eichmann-per legtöbb ve-zérickét és ma úgy érzem, jogomban áll felelődni, hogy ez a rutinos újságíró, ez a tölgfyszerű hatalmas em-ber néha percekre elakadt az írás mesterségében, tehe-tetlen, apró gyermekként uszott könnyei tengerében...

Igy készült „A jeruzsálemi per”.

Kévs újságíró jelentkezett olyan felkészültséggel a Bét Háamban, mint Schön Dezső. A tárgyalás előtt hosz-szu hónapokkal már éjt nap pallá téve, szinte kizárólag a véskorszaki-irodalom tanulmányozásának szentelte idejét, erejét és Auschwit-zot átélte idegrendszerét. Ő ennek a pernek valóságos megszállottja, professzori rangot kiérdemelt tanára lett. És ezt a lenyűgöző tár-gyi ismeretet írói vénjá-val ötvözve úgy állította ol-vasótáborra szolgálatába, hogy a Nagy Per minden jelentős eseménye érthetően megvilágítja, kiértékelve és legtöbbször a zsidó utca, a közvélemény szájze szerint került az Uj Kelet ha-sábjaiba.

Schön Dezsőnek ezek az írásai eltérnek az újságírás tisztavirágéletű termékeitől. A jeruzsálemi per kisé-rő cikke a magyar zsidó iro-dalom maradvánnyá alkatásai vá értek és fordulópontot képeznek Schön Dezső pá-lyafutásában is, aki a mult-ban főként epikai művekkel jelentkezett.

Az Eichmann-perrel ké-szített könyvvel Schön Dezső biztosította helyét a véskorszaki-irodalom nagy-jai között, magyar nyel-ven pedig annak par-excel-lence Mestere lett.

Ha van erkölcsi létjogo-sultsága magyarnyelvű könyvkiadásnak Izraelben, úgy ez mindenekelőtt Schön Dezső művére vonatkozik.

A keménykötésű, 450 ol-dalas kötetben a szerző ma-gyar nyelven első alkalom-mal hozza teljes egészében Hausner állami főügyész történelmi vádbeszédét, ami az európai zsidóságra zúdult náci égszakadás hátterének és pusztító orkánjának leg-megrázóbb, leghitelesebben összefogott analízisét adja. De gondoskodik az író arról is, hogy ismeresse Eich-mann elfogásának a mai napig titokban tartott, de legvalószínűbbnek tűnő, ki-lőn regénybe illő történetét.

Az Eichmann titofára juttatott 40/61 számú akta 15 szakaszos vádirata, a bi-róság ítéletének kivenatos ismertetése, az ítélet végre-hajtásának idegfeszítő le-írása és a hóhér földi ma-radványainak eltüntetése a nyílt tengeren, a jeruzsá-lemi perből vett gazdag kép-ananyag, — ez mind, mind Schön Dezső új könyvének értékét emeli.

Dicséret illeti Pessach Ir-Shay grafikusművészt, a borítólap kifejezőerejű meg-tervezéséért és dr. Horovic Tivadart, a könyv levonatá-nak gondos felülvizsgálásá-ért.

Mindenekelőtt köszönet jár azonban Schön Dezső-nek, aki „A jeruzsálemi per” nagyszerű alkotásával gazdagabbá tette a magyar zsidóság egyetemes irodal-mát és olyan kutfőt terem-tett, amelyből még évtize-dek múlva is merítenek majd a véskorszaki megis-merésre törekvő kutatók.

Ebben is igaza volt anyukának

Anyukám nagyszerű asszony. Olyan sokat adott nekem. Neki köszönhetek mindent. Ő irányított a helyes útra első lépéseimtől kezdve, tőle kaptam az első órákat a háztartás vezetésében és főzésben. Bár más korosztályhoz tartozik, kitűnik haladó gondolkodásával. Ő mondta, hogy használjak „OSEM” leve-sport az alumíniumzacskóból, izletes leves készítésére. Azóta „OSEM” borsó-, zöldség-, vagy paradicsom-leves készítek családomban. Vendégeimnek valami különlegeset tálalok — „OSEM” spárga-, vagy gombaleves. Az „OSEM” tyúk-leves nemcsak csodásan izletes levesként használom, de sok étel ízének feljavitására is. Főzés közben egy kanál tyúklevesport adok az ételhez. Boldog vagyok, mikor látom, hogy mindenki élvezi a levest, amit főztem, ezért örömmel jegyzem meg, anyukának ebben is igaza volt.

OSEM

„HAZVI”

GLOVES & LEATHER GOODS INDUSTRY LTD.

Tel-Aviv, rechov Levinsky 92.

ezúton közli, hogy új telefonszáma:

87237

1968 I. H. Uj Kelet 5

SPORT

NEMZETKÖZI FUTBALLTORNA JAFFÁN

A Tito-Kupa birtokosa a Bloomfield-stadionban

Tegnap este a luddi repülőtérré érkezett a jugoszláv B.S.K. labdarúgócsapata, amely előreláthatóan 10 napot fog az országban tölteni és ez idő alatt 3 mérkőzést játszik. A B.S.K. nem tartozik a jugoszláv labdarúgó nemzetközileg legismertebb együtteseik közé, mint a belgrádi Partizan, a zágrábi Hajduk, vagy a Czernaia Zvezda, de az elmúlt évben megnyerte a Tito marsall kupáját és jelenleg a Partizan és Dinamo Zágráb után a bajnoki tabella harmadik helyét foglalja el.

A BSK soraiban tíz nemzetközileg fémjelzett játékos található. Közöttük van a csapat két szélsője, a 22 éves Szkolár és a 24 éves Chincés (aki egyébként csapatában centercsatárt játszik), a jugoszláv nemzeti válogatott állandó tagjai. Az együttes többnyire fiatal játékosokból áll és a balhálót játszó „korálnók” a 32 éves Antij Szabó, 12-szer játszott a válogatottban. A balszélső Szkolár egyébként a chilei labdarúgó világ bajnokságban is szerepelt és sok sikert aratott, mint a jugoszlávok félelmetesen gyors balszélsője.

A holnap lebonyolításra kerülő nemzetközi futballtorna műsora a következő: Hápoel Petach Tikva—Makkabi Jaffa (Bloomfield, d. u. 1 óra), játékezők: Dudaj). Akik a Hápoel Petach Tikva mult heti haifai szereplését látták, tudják,

★ Sporthírek ★

★ Anver, a Hápoel központ új főtükára sajtónyilatkozatban követelte az állam sportköltségvetés jelentős növelését.

★ A Hápoel déli kerületi atlétikai szakosztályai szombaton reggel 9.30 órakor atlétikai versenyt rendeznek a Schiller kibucban.

★ Barcelonában Spanyolország válogatottja Franciaországgal 0:0-ás döntetlenre mérkőzött.

★ A Hápoel Negba röplabda csapata Izszambulba utazott, ahol az Európa Kupa keretében visszavágó mérkőzést játszik a Galataszerály együttesével.

★ Érdekes átgazolásokról beszélnek futballberkeikben. Šmilovics, a Makkabi Haifa válogatott hátvédcsatára állítólag a tavaszi szezonban a Makkabi Tel-Avivot fogja erősíteni, míg Sersatinski, a Makkabi Tel Aviv kapuvédője a Bné Jehudahoz kerül.

★ Az Iensil-polio rendezésében nemzetközi kosárlabda mérkőzésre kerül sor e hónap végén az izraeli rokkant válogatott és az amerikai Panam repülővállalat hasonló együttese között. Az amerikai rokkantak január 27-én érkeznek Luddra.

A BNÉ HERZL KÖZLEMÉNYEI

A Bné Herzl vezetősége szeretettel várja tagjait és barátait 1963 január 14-ikén, hétfőn este 7.30 órákor „SAVOY” szállóban (Tel-Aviv, Geula 5.), ahol

Dr. Kovács Elemér „MIT ARUL A KÖZÖSPICAC” címen tart érdekes előadást.

Terembérből a 2. emeletre kerül a fogasztással 1.20 IL.
Felhívjuk figyelmüket, hogy a „Bné Herzl” vezetősége korlátozott számú kedvezményes jegyet biztosított tagjai és barátai számára. 2.- és 1.75 font árban f. hó 19. szombat este 7.30-8.30 óráig: „Díra Bhaszkir” (Lakás kiadó) című darabjához. Jelenkezni lehet január 14-ig bezárólag Heiden Jenőnél (Allenby 96.), Rajna Dávidnál (Lombard Tiferet, Rothschild 31.) és hétfőn, 14-én este a Savoyban, ahol a darabot magyar nyelven ismertjük.

hogy a bajnokcsapat mesztése van legjobb formájától. A csapatkapitány Sztelmácz szereplése is bizonytalan, a válogatott játékos hosszabb idő óta bokasérüléssel bajlódik és ezért nem vesz részt a válogatott keret legközelebbi mérkőzésén. Petach Tikván ennek ellenére számolnak

DERBY AZ I. OSZTÁLYBAN

A labdarúgó I. osztály legérdekesebb mérkőzésére a givátajimi Hápoel stadionban kerül sor, ahol az I. osztály két bajnokjelöltje mérkőzik. A mérkőzésre rekordközönséget vár a stadion rendezősége.

A Játékező Testületnek egyébként fő a feje a déli körzet 40 futballbírája által proklamált sztrájk végett, mely komoly nehézségeket támasztott a hétvégi

CSUCSKÖLTSÉGVETÉS

A FUTBALLSZÖVETSÉGEBEN

A labdarúgás 700 ezer fontos költségvetésével szemben a többi 15 sportágnak összesen csak 400 ezer font jut

érdekes képet nyújt a futballszövetség 1963 évi költségvetése, melynek értékesebb kiadási tételai:

Három nemzetközi meccs szervezése	180.300 font
A brazilok elleni találkozó	127.000
Ifjúsági csapat hollandiai és törökországi útja	40.000
Szövetségi edző évi fizetése	23.665
A játékosok biztosítása	30.000
Játékező Testület	45.000

A kiadási tételek tárgyalásánál kisebb vihar keletkezett Frank Soo angol tréner fizetésénél, mert kiderült, hogy illetményei a ter-

Három nemzetközi meccs bevétele	330.000 font
A brazil meccs	187.500
Százalék a liga-meccsekből	95.000

Meg kell jegyezni, hogy a futballszövetség évi „tákeiája” 700.000 font, addig a többi tizenöt

sportágra együttesen mindössze 400.000 font jut és ebből is 120 ezer font a kosárlabdáé...

Megduplázzák a fegyelmi büntetéseket

A labdarúgó szövetség 3 éves félórás viharos ülésen foglalkozott a ligameccseken legutóbb eluralkodott hullágnizmusmal és elhatározta, hogy drákói intézkedéseket fogantatnak a botrányok elkerülésére. A szövetség rendkívüli bizottságot nevezett ki, amelynek tagjai: Cvi Brim, Cvi Finkelstein, Jigál Gripel, Menáchem Heller és a Játékező Testület képviselője. A bizottság „rendkívüli kétszültséget” proklamált és elhatározta, hogy január 12-től kezdve megkétszerezzi

UJ CSATÁRSOR A VÁLOGATOTTBAN?

Hosszu évek óta először áll fel a válogatott Náchum Sztelmácz nélkül, aki hónapokkal ezelőtt történt sérülése óta formán kívül van és nem képes visszanyerni régi önbizalmát. Mándit sok bírálat érte Sztelmácz mindennáron való szereplésé miatt, de a szövetségi edző még mindig nem adta fel a reményt a kiváló játékos csatárosba állítására és bizzik abban, hogy Sztelmácz végül felgyógyul és újból teljesértékű játékos lesz.

A válogatott csapat kapitányának sérülése labdarúgásunk új jelenségét világítja meg: egyes csapatok a minden áron való győzniakás lendületében nem csak, hogy nem kimélik az ellenfél legjobb játékosait, de a szent célként lebegő bajnoki pontok érdekében — sokszor edzői utasításra — késztik ki legveszélyesebb ellenfeleiket. A Bné Jehuda Tel Aviv—Hápoel Tel Aviv

játékával. A Makkabi Jaffa erősen feljövőben van és valószínűleg legerősebb összeállításában kezd, bár a vállaló fájlaló Bohus Gogoszian játékára bizonytalan. A papírforma szerint ezúttal a Makkabi Jaffa esélyesebb.

B. S. K. Belgrad—Bné Jehuda Tel Aviv (Bloomfield, 3 óra, játékező Prizner). A holnap műsor csemegéje érdekes mérkőzést ígér. A Bné Jehuda nem tündökölt különösebben a Hápoel Jeruzsálem ellen. Csatláruok nem sok helyzetet teremtett a fővárosi kapu előtt és védelmük többször is zavarta jött. A jugoszláv csapat technikailag feltűnően magasabb futballkultúrát képvisel, kérdés, hogy a Bné Jehuda lendülete és lelkesedése mennyire tudja ezt egyensúlyozni.

A holnap esti játékprogram a következő: Hápoel Machane Jehuda—Hápoel Kfar Szaba (10.30 óra), Bétár Tel Aviv—Makkabi Saarájim (11.30), Bétár Natanja—Hápoel Chedera, Hápoel Rámle—Hápoel Ludd, Hápoel Rámát Gán—Makkabi Natanja, Hápoel Kirjáz Chajim—Makkabi Rámle, Bétár Jeruzsálem—Hápoel Cfat, Hápoel Beér-Séva—Hápoel Cholon (ezek a mérkőzések 2.30-kor kezdődnek).

A költségvetése, melynek értékesebb kiadási tételai:

A legjobb tapasztalatokkal rendelkező biztosítási szakembereivel erősítette meg tisztviselői és ügynői gárdáját, s ennélfogva a publikum egy igen tekintélyes rétege szinte természetesen módon került kapcsolatba társaságunkkal.

— Mi a tapasztalatuk az olé-ügyfeleiről?

— A legjobb tapasztalatokkal rendelkező biztosítási szakembereivel erősítette meg tisztviselői és ügynői gárdáját, s ennélfogva a publikum egy igen tekintélyes rétege szinte természetesen módon került kapcsolatba társaságunkkal.

— Hirt adtunk néhány hónappal ezelőtt a BOHAN és a SAHAR társaságok részvény-cseréjéről. Milyen eredménye volt ennek a lépésnek?

— A részvényesere révén a biztosítási üzletág egyik legerősebb csoportja jött létre. A publikum megértette: minden ügyfél érdeke az, hogy a legmagasabb szinten minél szélesebb alappal rendelkező társaságok közösen határozzák meg üzlet-politikájukat. A részvény-csere után néhány hónappal elmondhatom, hogy a SAHAR-társaság, amelynek igazgató-tanácsában magam is részt veszek, — a BOHAN-hoz hasonló, emelkedő eredménytel járta az elmúlt üzleti évet.

— Az elektronikus agyat most együtt vették?

— Természetesen. Ez is jó példa egyébként, mert ha nem valószínű meg a részvény-csere, akkor gondolni sem tudunk volna a 1440-es típusra, tehát e nemből a legmodernebb elektronikus agyat megvásárlására. Ennek révén rövidesen még sokkal biztonságosabb alapokra tehetjük majd társaságaink adminisztrációját, továbbá lehetőség nyílik majd a két intézet kereteinek lényeges bővítésére, — az adminisztráció apparátusának telduzasztása nélkül. Közölhetem egyébként, hogy a jólismert biztosító, a JARDENIA társaság is csatlakozott csoportunkhoz. Vé-

Mándi a mérkőzés előtt egy-két napos edzőtáborba viszi a 17 főnyi válogatott keretet, amelyet a herzliai Hod szállóban rendeznek.

FÉNYSZORÓ

Az elektronikus agy rövidesen munkába áll

Napirir számolt be a közelmúltban arról, hogy a Bohán, a Sahar és a Jardenia biztosító-társaságok elektronikus agyat vásároltak. A nagyértékű gép nem érkezett meg még, ezért csupán a hagyományos témakör, az elmúlt üzleti évről és a tervekről beszélgettünk dr. Háron Jánossal, a BOHAN biztosító társaság vezérigazgatójával.

— 1962-ben — kezdődik az interjú, — majdnem 40 százalékkal emelkedtek a bevételünk. Ez a szám önmagában is a publikum bizalmának jelentékeny mértékű emelkedését jelenti. Egy másik adat, amelyet szintén érdemes megemlíteni: a BOHAN-társaság életbiztosítási állománya mintegy 50 százalékkal több ma, mint egy évvel ezelőtt.

— Mivel magyarázza ezeket az eredményeket?

— Bonyolult dolog kianalizálni, mitől függ a sokrétű publikum bizalma. Én fontos összetevőnek érzem, hogy a BOHAN az utóbbi évtized európai alijainak sok évtizedes tapasztalatokkal rendelkező biztosítási szakembereivel erősítette meg tisztviselői és ügynői gárdáját, s ennélfogva a publikum egy igen tekintélyes rétege szinte természetesen módon került kapcsolatba társaságunkkal.

— A legjobb tapasztalatokkal rendelkező biztosítási szakembereivel erősítette meg tisztviselői és ügynői gárdáját, s ennélfogva a publikum egy igen tekintélyes rétege szinte természetesen módon került kapcsolatba társaságunkkal.

— Hirt adtunk néhány hónappal ezelőtt a BOHAN és a SAHAR társaságok részvény-cseréjéről. Milyen eredménye volt ennek a lépésnek?

— A részvényesere révén a biztosítási üzletág egyik legerősebb csoportja jött létre. A publikum megértette: minden ügyfél érdeke az, hogy a legmagasabb szinten minél szélesebb alappal rendelkező társaságok közösen határozzák meg üzlet-politikájukat. A részvény-csere után néhány hónappal elmondhatom, hogy a SAHAR-társaság, amelynek igazgató-tanácsában magam is részt veszek, — a BOHAN-hoz hasonló, emelkedő eredménytel járta az elmúlt üzleti évet.

— Az elektronikus agyat most együtt vették?

— Természetesen. Ez is jó példa egyébként, mert ha nem valószínű meg a részvény-csere, akkor gondolni sem tudunk volna a 1440-es típusra, tehát e nemből a legmodernebb elektronikus agyat megvásárlására. Ennek révén rövidesen még sokkal biztonságosabb alapokra tehetjük majd társaságaink adminisztrációját, továbbá lehetőség nyílik majd a két intézet kereteinek lényeges bővítésére, — az adminisztráció apparátusának telduzasztása nélkül. Közölhetem egyébként, hogy a jólismert biztosító, a JARDENIA társaság is csatlakozott csoportunkhoz. Vé-

Hogyan jutottak Eichmann nyomára a Biztonsági Szolgálat emberei?

Lord Russel of Liverpool nagyrészt megújított új könyve a jeruzsálemi per alapján tárgyalja az európai zsidóság tragédiáját

New York, (STA). Lord Russel of Liverpool, az anakkidején híressé vált „A horogkereszt árnyékában” című szenzációs könyv szerzője, legújabb könyvében a dékás módon írja meg, hogyan jutottak az izraeli biztonsági emberek Eichmann nyomára Argentínában. A könyv, amely a jeruzsálemi per alapján tárgyalja az európai zsidóság tragédiáját, többek között elmondja, hogy egy szenvedélyes bélyegyűjtő vezetett a náci haramia rejtekhelyére. Az illető Simon Wiesenthal deportált zsidó, aki a felszabadulás után az amerikai hadsereg azon alakulataihoz csatlakozott, amely az európai háborús bűnösök felkutatásával foglalkozott.

Wiesenthal határozottan meg volt győződve arról, hogy Eichmann életben van, ezért az utána való nyomozás sikere érdekében az Eichmann-család lakhelyén, Linzben telepedett meg. Mint régi szenvedélyes bélyegyűjtő, nagykiterjedésű levelezést bonyolított le a világon minden táján élő bélyegyűjtőkkel. Ennek kap-

csó fokoz szolgáltatásaink életbiztosítási ág: a mi világcsoportunkban majd e kedvező jelenségek nyomán, ezért mondhatjuk, hogy a BOHAN és a SAHAR társaságok részvény-cseréje egészséges folyamatot indított el és az ügyfelek számára kívánatos gazdasági eredményekre vezetett.

— Hallhatnánk néhány szót az új üzleti év kilátásairól?

— Általában azt mondhatom, hogy a gazdasági ágazatok további fejlődése még jobban megerősíti majd a biztosítási szakmát. Speciális izraeli probléma az

Érdeemes ólénak lenni...

Egy tehetséges, fiatal üzletember export-import céget alapított két hónappal ezelőtt Tel Avivban. Két hónap ugyszólván úszulótornak számít ebben a pályán szakmában: de ugy látszik, az EF-EF-iroda esetében egy korábbi, nagyjóvőjű csecsemőről van szó, mert Farkas Simson, az aradi származású igazgató, figyelemreméltó üzleti sikerekről számol be.

— Igen nagy érdeklődés mutatkozik pianinó iránt, s nekünk sikerült a leghiresebb világcégekkel kapcsolatban létesíteni Német, illetve Csehszlovákiából. Ezenkívül számos új meglepetést hoz az EF-EF iroda az izraeli piacra, persze időben tájékoztatjuk majd a cikklistájában bővüléséről a „Fényszoró” olvasóit.

Fontos dolgokról — röviden

BUCSU
Bensőséges házi-ünnepség keretében bucsúztak a napokban a „Merkáz jisráéli lönihul” munkatársai a főtükáraktól, Ben-Cion Shapirától, aki fontos munkakört vállalt az iparügyi minisztériumban.

SABRINA
Sajtóbemutató voltunk a Sabrina gyárban, ahol harmincfele árnyalatban gyártják milliószámra a gyönyörű harisnyákat. A pókháló az hajókötél-vastagságúnak számít ebben a gyárban, mert az alapanyag a 9 kilométer hosszúságú műanyagfonál, amelynek súlya: 20 gram...

A gyár készítményei fel-

lét külföldre szállítja, és legnagyobb problémája: rászoktatni az izraeli nőket, hogy ne csak télen, három hónapig hordjanak harisnyát. E sorok írója aggódik, hogy végül sikerül a meggyöző tevékenység...

KIALLÍTÁS

Beszámoltunk arról a sikeres chanyukia-kiállításról, amelyet az AMISRAGAZ égisze alatt rendeztek az írók tel-avivi székházában, az ifjúság országos méretű részvételével. A versenyel egybekötött kiállítás első díját, 300 fontot, Bét Semes diákjai nyerték.

A Fényszoró-rovatot a „Zárkor”-iroda közli.

A folytatás mindnyájunk által ismeretes. Így indult meg a kutatás a megadott nyomon Argentínában és így került hurokra a náci briganti.

A „FÉNYSZORÓ”
címe:
TEL-AVIV
POB. 2874.

Ez történt huszonöt évvel ezelőtt...

Irta: Jámbor Ferenc

Nem történelmet akarok írni most. Persze, hogy nem. Kevesebbet annál. Eppen két betűvel kevesebbet. Vagyis nem history-t, csak story-t. Egy-két képet a néhány hétről, amikor — huszonöt évvel ezelőtt — Romániát kétlovas kocsi — a Goga-Cuza kormány — húzta.

Tragikus korszaka volt ez a romániai zsidóságnak, de boházati elemekben sem szaklőködtek e hetek. Hiszen a prefasiszta Románia élete különben is operetthez hasonlított. Csak sajnos hiányzott a végén a happy end.

Cuza, az akkor már szenilis vénember, ugyan egytemi tanár volt Jassyban, de egész életét át ostoba ember maradt. Antiszemita arzenálja primitív volt nagyon. Mint valami ócska, szűz véréből, úgy öntötte szájából egyre ugyanazt az örült frázisokat.

Nem is az ő Ligája volt az igazi veszedelem, hanem Zelea Codreanu vasgárdája.

Am a gárda csak később került az élre. Goga akkor már nem is volt az élők sorában.

Abban az időben, amelyet itt most szó van, a szenilis Cuza szövetkezett a dilettáns Gogával.

Egykor nagy költő volt Goga. A magyar elnyomás a térszék az „erdélyi román hánt” elsősorban nemzeti énekese. Ady barátja, versesem kért román fordítóját.

A feudális Magyarország kifacsarta az erdélyi román nemzet minden véréit és verővárákat. A föld a magyar magnásoké, a petróleum, amely dusan bugyogott a földből, angol és amerikai nagyvállalkosoké. A bárányok — arany, szén, vas — fészék franciáké, a hegycsúcsok nemzetközi részvénytársaságok — közöttük zsidók is szépszámúval — döntötték az erdőt.

Milliókat hajtottak az erdők részvénytársaságokhoz. De az erdőkben és az erdők mélyén lakó mocsor parasztközönnyel és élesen járták gyalogosan, vagy aprócska lovaikon az országot. Nekik csak némi hullott fa jutott, a milliárdokat jelentő erdőkből. Aból faragtak csebreket, fakanalakat és azt árulagatták szerte a mostoha házban kevéske fillérékért...

Akkor írta — ötven — még több évvel ezelőtt — Goga, gyönyörű verseit: „Muntii nostri aur poarta Si noi cersem din poarta-n poarta.”

„Szinaranyt hord hegyünk dombuk Mi pedig csak koldulgatunk.”

Hogy Erdély román lett, a román parasztközönnyel maradt, a hegyi mocsor csak oly szegény volt, csak úgy járt a csebrekkel, mint annakellette. Bár volt földosztás, de nem kaptak hozzá szerszámokat, magokat, úgy hogy lassan újra nincstelen szegényparasztközönnyel lettek.

Kölcsönök, kamatok miatt bankok markába kerültek.

Az erdélyi román intellektuális nagy része, közöttük Goga, a költő is, elhagyta a népet. Valahogy ilyen srófira járt a fejük: „Most felszabadultunk, íthton vagyunk minálunk.

Legyen minden a miénk. Csapjunk hát nagy lakomát, pótoljuk ki az ezeréves elnyomást. Dus rázában nekünk jár a dúskálás.

Ebben a nagy „kárpótlásban”, ebben a nagy „duskálásban” a román nép persze nem vehetett részt, csak vezetői, akik minden idegen vállalatba, pénzbe „betársultak”, egyre magasabb részt követeltek maguknak azért, mert romanizáltak, vagyis megvédték az idegenek vagyonát.

Főleg persze a zsidókat. Gogát, aki a magyar éra alatt kispolgári módon lakott, élt, hozzásegítették a hirtelen meggazdagodott erdélyi román bankok, hogy megvehesse mindenestől a csúcsai Ady kastélyt, amit a nagy magyar költő hozományul kapott Csinszktávál.

Várur lett hát Goga, am sulyos árat fizetett érte. Lett ugyan kastélyja, de begugult költői vénája. Elhagyta ihletje forrását; a szegény román népet. Cserében elhagyta őt poézise.

Volt Romániában néhány sajtótröszt.

Közülük a legnagyobb per sze zsidók kezében. Reggeli lapja a trösztnek az óriási példányszámban megjelent „Dimineata”, esti lapja a még nagyobb példányszámban „Adeverul” volt.

Főredáktőrének, főigazgatójának, névleges főszerkesztőjének, egyszóval korlátlan és teljhatalmu urát a trösztnek, Rosenthalnak hívták.

Hozzá ment Goga és aján lott magat a két napilap tényleges főszerkesztőjéül.

Logikus ajánlat volt. Goga neve disze lehetett volna e két liberális napilapnak. Még mindig nagy nemzeti költőnek tisztelték, ha ihlette cserben is hagyta. Azonfelül ez az állás megtarthatta volna Gogát liberális vizeken.

Rosenthal azonban cézári gögijében brüszköl elutasította Gogát, aki emiatt valahol megtámadta ezt a zsidó sajtómágnást.

E támadástól fogva a Rosenthal-lapok csak így irtak Gogáról: „fost poet” — „volt költő”.

Goga, mint minden román intellektuel, valamelyest antiszemita volt mindig. A „fost poet” után azonban egyszerre szélsőséges, durva antiszemita lett, politikai programmal.

— Ez a zsidó Rosenthal — mondta nekem Goga ebben az időben — ez a zsidó ki akar taszítani engem a román költészetből... Ez a zsidó...!

Később majd kiderül, miért volt lehetséges közöttünk akkor ez az intim beszélgetés.

Egyszóval Goga teljesen szakított a szociális élettérrel és áthelyezte magát a sajátos, prefasiszta román nacionalista síkra. Ez a sajátos nacionalizmus körülbelül ezt jelentette: — Most miénk az ország, vagyis nekem jogosan jár a kastély. Ti parasztközönnyel azért maradtatok nyomorultak, mert az idegenek — a zsidók — kifosztanak benneteket. Náluk a kincsek — nálatok a nyomor. Ki hát a zsidókkal.

Goga tehetséges hazug, tehetséges demagóg volt. Ennyi megmaradt belőle a költőből.

Romániának akkoriban 18 millió lakosa volt. Belőlük egymillió zsidó.

Biztos volt vagy 300, talán 600 „nagy zsidó”, az országban tömémentlenül gazdag ember, sokszoros millió-mos: bankár, iparbaró, nagy kereskedő.

Talán ötvenezer jómódu zsidó is akadt. Nagy többsége a zsidóknak azonban részben a szerény középosztályhoz tartozott, de még inkább nagyon-nagyon szegény volt. És sok tízezer zsidó élt Moldovában, Máramarosban és az ország egyéb pontjain a legfelekebb nyomorban.

Nagy hazugságát így engedte utjára Goga: „Az egymillió zsidón kívül még egymillió zsidó él Romániában. Akik titokban, törvénytelenül szivárogtak be és zsírokat eszik, románok.”

Dr. Marton Ernő, aki statisztikusnak is kitűnő volt, szencziácious tanulmányul cáfolta meg ezt a hazugságot.

„Lehet titokban bevándorolni — írta Marton Ernő — titokban születni, titokban élni, kereskedni, ipart üzni, kenyeret keresni, csak egyet nem lehet titokban: temetkezni. Ez képtelenség.”

Azután a tanulmány rendre elővette évek és helyszögek szerint a zsidók halálhalálai és temetkezési számait. Visszafelé számolva megcáfolhatatlan állapította meg tehát Marton Ernő, hogy nem lehet egymillió zsidónál több az országban. A kétféle hazug legenda.

Am a hazugság csak a felszínen maradt továbbra is és kormányra segítette Gogát-Cuzát.

Románia akkor Franciaország markába volt szorítva. Franciaország volt Románia támasza a magyar irredentizmussal szemben. Az ország gazdaságát pedig francia bankok őrzték pénzzel. Az ország iparának, kereskedelmének jérének ezidőben idegenek, főleg zsidók kezében volt.

Csak két olyan dilettáns politikus, mint Goga és Cuza hihihették, hogy abban az időben, amikor Hitler még rá sem nézett Romániára, mert korábbi évekkel volt elfoglalva, csakugy egycsapásra zsidó-mentessé lehet tenni a román gazdasági életet.

Goga harcos antiszemita korában is megmaradt cionista-barátnak.

Egész életén át járta az Uj Keletet és ragaszkodott ahhoz, hogy megfizesse az előfizetési árát.

A dolog onnan eredt, hogy a magyar éra alatt az akkor még kevésszámú, de szellemileg dinamikus erdélyi cionisták szóval, tettel segítették a román nemzeti felszabadító mozgalmat. Amikor a magyar egyetemeken kiúrták a tantermek ajtárára: „E teremben ugatni és románul beszélni tilos”, cionista diákok tépték le mindig a plakátot.

Ez az egykori fegyverbarátság hozta magával, hogy oly gyakran került Goga és köztem intim beszélgetésre a sor. Nemcsak Gogával, a többi antiszemitizmussal felé

Egy kis tengeri betegség

Irta: Kishont Ferenc

Az elmúlt hetek egyik cuppogós szerdáján az asszony rutin-körújáról hazatérve örömtől sugározva toppant elém.

— Smá — mondta az asszony — sikerült beszereznem valódi svéd pengét!...

Örömm nem ismert határt. Svéd penge az mégiscsak svéd penge! Valódi zsidó, hogy az Isten a fejünkbe akar hová tegye! Csak néhány pillanat múlva nyugodtam meg, amikor eszembe jutott, hogy én emberemlékezet óta vilányborotvával borotválkozom, mi a csudának az a zsidó penge? Csakhamar kibujt a szeg a zsákból, melyet nejem hazacipeltem azon a cuppogós szerdán: a Dizengoffon úgyelegeve felfedezte az asszony a magánsektor legújabb csúcspontját, a kofferrzált mozgó áruházat, amelyet a házak tövében nyitnak meg a járdán szétszórvva a zsúrküvet beálltakor.

— Csempészett áru — suttozta az asszony erősen felindult állapotban — matrozók árulják szutyomban...

Kérdeztem, hogy hol van itt a szuty, amikor az egész Dizengoff szemellettára adnak tul a szájrán, mire azt válaszolta élettársam, hogy nincs fogalmam mi-csoda feszültség uralkodik ezeken az eldrusztási pontokon. Az asszony fővárosra ment még néhány fenyőillatú fürdőtablettát is a tengerészettől, valamint eredeti csempészett Suchard csokoládét és egy kulestartót kis iránytűvel. Különösen az iránytű váltott ki belőlem lelkesedést. Tényleg, ha egyszer majd eltvedünk a Gilboa hegyei között, jól is jön majd, hogy csak rápislanunk a kulestartóra és tudjuk, merre kell visszaterni Tel-Avivba...

— Tökéletlen — mondta az asszony és nem beszéltem velem napokig. Aztán megtört:

— Hisz tudom én, hogy teljesen fölösleges kacatokat vásárolok — vallotta be jól elfojtott zokogással — csak én vagyok olyan bolond, hogy mindig bedőlök nekik, csak azért, mert matrozok...

Kiderült, hogy időközben megint betévedt a Frischmann utcái passzéjába és feljuttatta készleteit, ugymin: egy óriási talk-doboz, eredeti Colgate fogkrém és valódi népi kínai házipapucsok fonott gyékénylappal, melyet egyenesen Tibe ten Keresztül csempészték át a Frischmannra.

— Nemcsak szörnyen drágák ezek a tengerészek — nyögte a kicsi — hanem amellet szörnyen gorombák is, alig állnak szóba a vevővel és nem engednek

le egy fillért se. Szőbni kellene a CIM-nek...

A táskája mélyén (új faháncsból készült táská?) egy óvatlan pillanatban felfedeztem egy eredeti, csempészett, talján öngyújtót is. Egyikünk se dohányzik.

— Smá — förmedtem rá az asszonyra — még egy matroz és bejelentem a külön költségvetést! Mi megy itt?

Az asszony helyeslően bólogott és látszólag örökre kigyógyult a tengeri betegségből. Ennek ellenére néha kiszálltam és váratlan kutatást rendeztem holmijai között, de csak egysziben találtam gyanus lanolin-szappant a törülközők alatt, valamint egy Ban-Lon szettet, amely még magában horóta a tenger sós illatát. Am az asszony kimagyarázta, hogy ez még akkoról maradt. Aztán hétfőn kitört a gyalázat.

Az asszony hazatértorgott és lero gyott a sarokpadra:

— Örület — suttozta maga elé elhaló hangon — minek vettem én ezt a majmot?

— Majmot?!...

Ó maga sem értette, hogyan történt a dolog. Hetek óta ugyanis a Dizengoffnak a tulsó oldalán szokott csellengeni, nehogy ismét a matrozok karmaiba kerüljön és ime, azon az estén az egyik nyomorult átköltözött erre az oldalra és kitergette a járdára az egész ígöző hájárakományt... és ott... a járda tövében... egy kis szárazcelemre működő majom... aki szappanbuborékokat fuj... made in Japan... csempészett... Is-tenkém...

— Szlichá — emelte fel az asszony megkinzott tekintetét — én nem vagyok képes matrozoknak ellenállni...

Szó nélkül megragadtam és kivonszoltam az éjszabába, egyenesen a Dizengoff tulsó oldalára. A tengerjáró egyén még ott tornyosult árucikkai fölött és időnként lehajolt, hogy egy-egy csempészett flakdt helyrebiccentsen. Legott riddobentem, hogy nagyon ismerős nekem:

— Hé — fordultam hozzá — nincs magának drogériája a Gordon utcában?

— De igen — felelte ő — Miért?

Az asszony lelkében egy egész világ omlott össze. A belga шамpon, melyet időközben megigéve felemelt magához, nagyot hullott alá kezéből. „A mamám mindig mondta — motyogta a kicsi — hogy nem szabad himi tengerészeknek.” Szegényke, az élet alaposan megtaposta.

sodródó erdélyi román politikussal, íróval, költővel, újságíróval is ugyanez volt a helyzet.

Azon felül az erdélyi román intelligencia azért is tartott jóviszonyt a cionizmussal, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Párttal, mert a zsidó nemzeti mozgalom sem statisztikailag, sem politikai törekvésében nem csatlakozott a magyar élethez, de ugyanakkor új át állta a románok felé való asszimilálódásnak is.

Az önálló zsidó nemzeti mozgalom tette azt, hogy erdélyi cionista zsidó ifjúnak eszébe sem jutott nevet románosítani, eszébe se jutott román egyetemi, irodalmi, színházi, vagy sajtókarriert csinálni.

Nem olyan volt a helyzet, mint ma Erdélyben, amikor hiányzik az önálló nemzeti érzésből felállított ilyen sorompó.

ján felhívtam telefonon az új erdélyi tartományi vezérigazgatót.

Dr. Biriescunak hívták Erdély új közigazgatási főnökét. Rendes ember volt, igazi liberális, nagy cionista-barát, sőt a „Hágibor” zsidó sportegyesület egyik drukkerje. Goga sógora volt, ezért jutott neki ez a pozíció.

Jó viszonyban voltam vele, részben, mert újságíró pályám kezdetén törvényszéki riportert is voltam, részben sportkapcsolatban voltam vele, mikor néhány hónapon át a „Hágibor” cionista sportklub elnöke voltam.

— Tartományi vezérigazgató úr — mondtam a telefonba — mint jól tudja, én nem mehetek önhöz, ám, mint az Uj Kelet felelős szerkesztője, mégiscsak szeretnék egy interjút. Talán jönne ön énhozzám? Jöhet, mert nálam nincs semmiféle tilalom.

— Ne bolondozz — jött a válasz — gyere ide, várlak a hátsó kiskapunál.

A tartományi vezérigazgató a vármegyeházán székelt. Biriescu ott várt a kiskapunán.

Körülfőtte sunyi pófájú, girhes alakok. Faluk szemete. Karjukon kampóskezeszes szalag. Ott álltak őrt, hogy zsidó be ne jöhessen a kapun.

Hogy a tartományi vezérigazgató elé jött, ezek a

züllött legények fasiszta módon magasba lendítették karjukat.

Biriescu doktor szorosan karonfogott, Balkarjával leszorította jobbkarom és ő viszonzotta szabadon maradt jobb karjával az üdvözlést.

Csakúgy immel—ámmal emelte fel karját. Kicsit fel emelte, nem is szabályos magasságba, aztán mindjárt leeresztette.

Felmentünk a dolgozószobájába.

Egykori feudális magyar vármegyeháza díszteremben székelt. Oly nagy volt a szoba, mint egy tánc terem. Az egyik sarokban, messze-messze az íróasztaltól, parányi asztalka. Odaültetett és szembe ült velem.

— Most mi lesz, kérdeztem?

— A rendeleteket — felelte — Bukarestben hozták. De végre hajt, Erdélyben, én, a tartományi vezérigazgató. Antiszemita zavarágas pedig az én érületemben nem lesz, arra a fejemet teszem.

— Tegnapelőtt főügyész voltam, holnapután talán újra az leszek. Tudom, hogyan kell zavarágásokat elfojtani és megakadályozni, ha kell.

(Folytatás a 9-ik oldalon)

1. Akik válni akarnak

Egy késő este barátnőm róttott be hozzám és mielőtt még megkérdezhettem volna tőle, hogy mi újság, már is ömlött belőle a szó: — Egyszer már említettem neked, hogy 18 évi együttélés után házasságunk válságba jutott. Az utolsó fél évben azonban már ugrásszerűen romlott a helyzet. Egyik nézeteltérés követte a másikat, hol én nem szóltam hozzá napokig, hol ő hallgatott, hol én jöttem később hazára, hol ő, hogy még csak ezután is kelljen együtt, egyébről — még kevésbé lenetett szó. Olyan feszült volt a hangulat, hogy a legcsekélyebb dolog is robbantásig vezetett.

Végülis beláttuk, hogy mi az értelme így élni. Megegyeztünk, hogy elváltunk, a fiú nala lesz, a leány énnállam. Egy pillanatnyi ötlet hatása alatt apróhirdetést adtam fel az Uj Keletben, kb. azzal a szöveggel, hogy egy negyvenéves mérnök és 40 éves elvált hoga házastársát keresnek. Itt vannak a válaszok, olvassd el őket, most nem érek rá tovább, stilet — fejezi be barátom és egy halom levelet ottahagyva az asztalon, — távozott.

Egyes gondolatokkal és levelekkel nyultam a legfeljebb levél után, elolvastam. Az elsőt követte a második, a harmadik... és hajnali három óra lett, mire végére értem a levelekmaznak. Egyszerűen nem lehetett abbahagyni a levelek olvasását. Sok egyéni probléma, ami a levelekből feltűrt — egyenesen megrendítő. Az izraeli magyaryelvű társadalom még csak nem is sejt, hogy a nap-napi élet rohanó eseményei mellett, milyen mélyeszántó megoldatlan egyéni problémákkal foglalkoztatja, gyötöri a magányos embereket.

Elhatároztam, hogy rendszeresen, módszeresen fel dolgozom, kielemezem a válaszokat s közzéteszem, bevonva az elemzésből addó tanulságokat.

2. Mit mond a statisztika?

A hirdetésre több, mint háromszorannyi nő (számszerint 76) válaszolt, mint férfi (22).

Nézzük a válaszok formai részét, hiszen az első beayomás sokat számít, még akkor is, ha csak levélből van szó:

A férfiak mind zárt levélben válaszoltak, a nők közül ketten nyílt levelezőlapon. Egy nő kivételével, aki írógépen írt névtelenül, valamennyi válasz kézírással íródott. — Mindkét csoport — férfi és nő — felerésze sima, felerésze pedig vonalazott levélpapírt használt. A férfiak 10 százaléka, a nők 20 százaléka nem írt dátumot, noha ez hozzátartozik a levelezéshez.

Míg a férfiak mindegyike aláírta teljes nevét és címét, addig a nők jelentős része postafiók számot adott meg és csak utónevét közölte. — Jelentéktelen helyesírási hibákat tartalmazott egy-egy levélből eltekintve, mind a férfiak, mind a nők levelei kifogástalan helyesírással íródtak. — Egy-két terjedős, vagy éppen ellenkezőleg, semmitmondóan röviden fogalmazott női levélből eltekintve, a válaszok tömörök, szabályosan fogalmazottak voltak.

Nézzük a személyi adatokat:

A férfiak felerésze nőtlen vagy elvált, vagy „egyedülélő”. A másik felerésze nem nyilatkozott családi állapotáról. A nők 40 százaléka özvegy, 15 százaléka elvált, a további rész vagy nem írt erről, vagy szintén „egyedülélő”. — A

Mélyen tisztelt cím!

Érdekelve volnék Önt megismerni...

Egy házassági apróhirdetés statisztikai-társadalmi elemzése

nők 20 százaléka gyermekes, 10 százaléka gyermektelen, a fennmaradó hetven százaléka nem írt erről, mint tették azt 100 százalékban a férfiak.

Míg a férfiak valamennyien közölték foglalkozásukat, addig a nők felerésze nem írt erről; 40 százalék csak annyit írt, hogy önálló keresettel rendelkezik és mindössze csak 10 százalék írta meg konkrétan, hogy mivel foglalkozik.

Érdekes a lakóhellyel kapcsolatos statisztika: Míg a férfiak, (egy kivételével, aki nagyvárosban lakik) valamennyien falun, kisvárosban, vagy nagyváros elővárosában élnek, addig a nők döntő többsége a három nagyvárosból, nagyszámú sorrendben Tel-Avivból, Haifáról és Jeruzsáleből jelentkezték; a többi kisvárosban él és mindössze egyetlen falun.

A férfiaknak és a nőknek is több, mint a felerésze pontosan megírta életkorát (a férfiak 43-tól 50-ig, a nők 32-től 45-ig.) Érdekes, hogy két 32 éves nő is jelentkezték életévről, az apróhirdetésben közölt 48 éves férfi mellett.

A női hiúság megmutatkozott a személyleírásnál.

Míg a férfiak alig felerésze közölte, hogy milyen magas, vagy milyen alaku és csak egy írta meg szem és hajszínról, addig a nők többsége a rendőrségi köröző-levelekben szokásos részletes személyleírást adott magáról, beleértve az alakot, a magasságot, a szem és hajszínt, az arcformát, sőt volt, aki megírta, hogy testsulya 52 és fél kiló.

Figyelmet érdemel, hogy míg a férfiak közül egy sem írt szellemi tulajdonságairól, vagy kultúrtérkeiről, addig a nők 40 százaléka elmondja magáról, hogy több nyelven beszél, komoly zene és irodalombarát, kultúrigénye van, azonkívül, hogy otthonát kedvelő jó háziasszony.

Míg a férfiak közül csak egy írja, hogy lakással rendelkezik, a többi pedig nem érinti ezt a témát, addig a nők felerésze olyanmilyre kihangsúlyozza a szépen berendezett lakását, hogy az olvasóban feltétlenül felmerül a kérdés, vajon az illető a lakását árulja-e vagy pedig férjhez akar menni. A nőknek kb. 20 százaléka a máhárában lakik.

A férfiak közül egy, a nőknek 20 százaléka olé (de nem mind lakik máhárában.)

3. Indokok és igények

Külön fejezetet érdemel annak megtárgyalása, hogy milyen okok, milyen körülmények, lelki vagy egyéb indokok készítették a jelentkezéseket levelük megírására és milyen elgondoláskai vannak ezzel kapcsolatban.

A férfiak általában minden külön indoklás nélkül egyszerűen az Uj Keletben megjelent hirdetésre hívatkoznak és egyenesen a tárgyra térnek. Ezzel szemben a nőknek kb. 70 százaléka mentegőtődzéssel kezdi levelét; azaz, hogy nem szokott újsághirdetés útján ismerkedni, de a jelen esetben megragadta figyelmét vagy a jellege („Közvetlenül”) vagy a hirdetés szövegve, vagy annak nyílt hangja és így tovább.

Amig a férfiak közül egy sem, addig a nők közül számszósan (és éppen a nagy

városban lakók) hivatkoznak „társaság hiányára” és még számosabban panaszkodnak az egyedüllétre, melyet felszámolni szeretnének.

Nézzük, hogy mit várnak, illetve keresnek az érdekeltek:

A férfiak általában megelégszenek annak leírásával, hogy kultúrál, házias jó feleséget keresnek és nem támasztanak részletes igényeket. Ezzel szemben a nők több, mint felerésze kihangsúlyozza, hogy szeretettel, megbecsülést nyújtó olyan élettársat keresnek, aki nemcsak férj, házastárs, szerető, hanem jó barát is. Egy telavivi nő, nyugdíjának megtartása érdekében nem törvényes házasságra, hanem szabályos házasságkötés nélküli, egyelőre szülő, „házasságszerű együttélés”-re gondolt és csak ilyenbe hajlandó „belemenni”.

Igen érdekes, hogy egyetlen férfi vagy női levélben sem történik meg csak halvány célzás sem anyagi igényekre. Ellenkezőleg, a férfiak egy része (igaz, hogy csak töredéke) kifejezetten gondmentes megélhetést ígér, a nők felerésze pedig kihangsúlyozza anyagi függetlenségét. A másik felerésze diszkréten hallgat megélhetési forrásáról vagy foglalkozásáról.

Ennyi azt hiszem elég a száraz statisztikából.

4. Mit mond a grafológia?

A kézírással írt levelek tág teret adnak a grafológusnak, hogy elemzés alá vegye a levélírók egyéniségét és azt kutassa, ami nem íródott meg a leveleken.

Az átlagos kép az, hogy a férfiak nagyjában véve komplikációmentes, többé-kevésbé kiegyensúlyozott, reális egyéniségek és döntő többségük egyszerű, nyíltzívű, átlagos intelligenciájú. Minimális volt az átlagon aluli és az átlagon felüli intelligenciájú emberek száma, ez utóbbiaknál hol különködő, hol enyhén parancsolási hajlammal egybekötve.

Ezzel szemben a nőknél sokkal szélesebb a skála. Egyharmada átlagon aluli, felerésze átlagos és csak a fennmaradó kb. 15-17 százaléka az átlagot meghaladó intelligenciájú. Ez utóbbiak különösen komplikált lelkűek, akik nehezen találnak lelki megbékélést, problémáik vannak, gyötörödnék, elégedetlenek és kiegyensúlyozatlanok. Ezek azok, akik leveleikben „magasabb” kultúrigénnyel jelentkeznek, maguk is kultúrlények, több nyelven beszélnek, komoly zeneértők. A jelenség sajnos érthető, mert az átlagon felüli egyéniségek valóban nehezen találnak élettársra, annak hiánya pedig csakis kiegyensúlyozatlanságra vezethet.

5. Amit nem lehet számokban kifejezni

A felsorolt száraz szám- széri statisztikai adatok távolról sem adnak hí képet a levélírókról. Az igazi kép a levelek megszövegezéséből, a levelek le nem kottázható, igen szomorú melódiájából tűnik ki. Lehetetlen idézni — és összeférhetetlen volna is — valamennyi levelet, de annak dokumentálása képpen, hogy mi megy végbe a levélírók lelkében a le-
vél megírásakor, ime néhány mondat:

„...egy csinos, megértő, melegsívű, egyedülálló nő keresek, aki nemcsak jó háziasszony, hanem jó barát is, akivel meghitt beszélgetéseket lehet folytatni, akinek van mondandója is...”

„...lehet, hogy a személyes találkozás után mindkettő csalódottak leszünk, de az is lehet, hogy a sors annyi hanyódás után végre összehoz két egymáshoz illő embert...” (Idézet két férfi levélből.)

Vajon milyen tapasztalatai lehetnek annak az egyedülálló nőnek, aki így ír: „...csak a személyes megismerése mondhat valamit, nem pedig a szokásos jóindulati információk...”

És ime néhány idézet elvált, vagy özvegyasszonyok sorából:

„...vágyom egy meleg otthon után, ahol két ember szereti és megérti egymást, hiszen ez a legfontosabb az életben...”

„...Egy éve vagyok özvegy, nem tudom megszokni az egyedüllétet, szép otthonom, jófizetett végleges állásom, jó társaságom van, csak éppen senkim sincs...”

„...nagyon egyedül vagyok, nincs senki sem távol, sem közel, akivel el tudom képzelni az életet, biztos, benne van a hiba, mert nem tudok megalkudni...”

„Nagyon egyedül érzem magamat, pedig úgy érzem hiúságot jó feleség tudnék lenni...”

„...olyan állást vállaltam, hogy ne legyek egész héten otthon egyedül özevességemben, de így sem jó. Borzalmak az egyedül töltött hétvégék. Úgy vágyok valaki után, rémes az egyedüllét és biztos vagyok benne, hogy boldogok is tudnám tenni azt, aki tetszik nekem...”

Egy 32 éves, kisgyermekes elvált asszony írja: „...ne riassza vissza a nagy korkülönbség és ne gondolja, hogy nem vagyok elég komoly magához. Sajnos az élet korán tanított meg kellő komolyságra...”

Egy átlagon felüli intelligenciájú, máhárában lakó, szintén 32 éves asszony szinte S. O. S. kiáltásnak is beillő sorai: „...szorgalmas, egyszerű, igénytelen özvegyasszony vagyok, nagyon-nagyon kérem: válaszoljon!”

Es így tovább, szinte vég nélkül...

6. Következtetések és tanulságok

Az ember társas lény. Természetes joga és törekvése minden egészségesen gondolkodó embernek, hogy megfelelő élettársra találjon és boldog házasságban, vagy ennek akadályai esetén életközösségben, a szellemi és anyagi harmónia táptalaján élve, fejtsse ki alkotó tevékenységét saját maga, családjá, a társadalom, az ország javára.

Izraelben számos magányos nő és férfi él, akiknek minden egyéni adottságuk meg van, hogy megfelelő szellemi és anyagi életkeretet nyújtsanak egy házastársnak és minden törekvésük egy megfelelő élettárs megismerésére irányul.

Noha kicsi az ország, mégis tul nagy e probléma megoldásához. Az élet (hogy ne a Szochnutra hivatkozzam) szétszórtja országunkban a magyaryelveket és mint a konkrét esetek bizonyítják, nem mindig akad a leteleülés helyén vagy annak közelében megfelelő élet- és távolságok nagyk, a szá-

bad idő kevés, a magányos emberek, akiknek a foglalkozásukból folyó nap-napi munkán felül még saját életkörülményeik fenntartásával is törődniük kell, nem nagyon érnek rá társaságba járni, talán nincs is hova (pl. falun vagy kis városban), sőt, talán nincs is miből.

A hétköznapok rohanó robotjában a probléma elcsúszkad, ám jön a hétfő és akkor még a szépen berendezett lakásban is vészharangként kong a magány, az egyedüllét, a társatlanság...

Mit csinál ilyenkor az egyedüllét végtelen mély-
ségekben fúdokló magányos ember? Az Uj Kelet után nyúl és elsősorban a házassági apróhirdetéseket olvassa el. Ott vannak előtte a megfelelőnek lát-
szó hirdetések, de a választó akarót megbénítja vagy a társadalmi előítélet („hirdetés útján való ismerkedés”), vagy az eddigi válaszok alapján szerzett csalódások, sikertelenségek...

Pedig a helyzet világos: hogyan találjon egymásra pl. az az éjlati fiatalasszony és az a Haifa melletti üzemetulajdonos, ha nem veszik igénybe az egyetlen megoldást nyújtó lehetőséget, az Uj Kelet házassági hirdetés rovatát?

Es ha már el is határozta magát valaki, hogy ír, nem tudja mit írjon; nem tudja, vajon egy helytelenül megirt mondat, egy rosszul alkalmazott adatközlés nem ér-e el éppen fordított hatást?

Es mi lesz levelének sorsa? Számíthat-e a címzett diszkreciójára, vajon nem fog-e a címzett a levéllel visszaélni bármilyen formában? A kétség és a bizonytalankodás közt végül is elhatározza, hogy ír. De kinék? Hiszen a hirdetés nem közöl sem nevet, sem címet, csak jelít. Kit és hogyan szólítson meg? Es mit írjon magáról? Ha keveset ír, nem kellet fel a másik fél érdeklődését. Ha sokat ír, bőbeszédűnek fogják tartani. Hol a határ? Es így tovább szinte vég nélkül sora a megoldatlan kérdéseknek...

7. Tanácsok

Semmiféle iskolában, még Molière: „A nők iskolája”-ban sem tanítják két különböző nemű ember egymásra találásának legcélszerűbb módját, noha éppen az egy másratalálás és ebből folyóan utódot létrehozása az élet célja.

Karinty jellemzi frapánsan a férfi és nő örök problémáját, amikor azt írja: Hogyan lehet követelni, hogy a férfi és nő megértse egymást, mikor mind a kettő mást akar: a férfi a nőt, a nő férfit.

Pedig megoldandó a probléma. Az elemzett levelek tömegéből egy élettárs után nyílt vagy burkolt segítségkérés messzehangzó vélszele indokoltá teszi, hogy a kérdés megoldását néhány észinte szó megkönnyítse:

• Tegyük félre a társadal-
mi előítéleteket. Ha vala-
hol a világban, úgy Izraelben mindenki mindenképpen meg-
gondolhatja, hogy ez a módja és nem „shocking”,
ha a szétszórt magyaryel-
vű jisivu magányos tagjai,
más megoldás hiányában,
újsághirdetés útján keres-
nek maguknak élettársat.

• Válaszunkban legyünk
közvetlenek a megszólított-
nak kerüljük a mesterkelt-

seget. Ezt a férfiak a fen-
tiek szerint jobban megold-
ják, mint a nők, akiknél
már a megszólításnál lát-
szik a zavar. Ne „tisztel-
jük” a férfiakat és még
kevésbé „mélyen tisztel-
jük”...

Leveleinkben ne legyünk
sem ömlengősek, sem a ridegségig rövidék.
Egy mértékletes részletes-
séggel megirt levél, amely
nagyjában tájékoztat körül-
ményeinről és elég érde-
kes ahhoz, hogy felkeltse
a másik fél figyelmét. —
jobb szolgálatot tesz és
szimpatikusabb fogadtatás-
ra talál, mint az ellenkező-
je.

• Ne szépítsük semmily-
en vonatkozásban szemé-
lyi és anyagi körülménye-
inket, mert a személyes
megismerkedés után a csalá-
dítás visszatetsztést és en-
nek következtében sikertel-
enséget fog eredményezni.

• Nem muszáj a szemé-
lyazonosságai igazolá-
nyunkban szereplő részle-
tes személyleírást adni,
mert egy életközösségben
sem a haj vagy a szem-
szín, sem a testsuly (fél ki-
lónyi pontossággal) nem
fog számítani, hanem csak
az egyéniség, a kölcsönös
szimpátia, a kölcsönös von-
zalom.

• Ne részletezzük lakás-
viszonyainkat túlságosan.
A „tel-avivi Cafonban nem
mindennapian berendezett
3 szobás lakás” önmagában
úgy sem fog számítani, ha
az abban elképzelt csinos,
vidám, barátságos asszony
helyett egy nyafogó néni
fog válni.

• Ha elővigyázatossági
okokból, — ami sohasem
árt — nem akarjuk meg-
adni nevünket, címünket,
— bérleljünk postafiókot
vagy kérjük meg egy jó
ismerősünket, hogy vállalja
el önkéntesen a levél-
közvetítő szerepét.

• A felesleges leveleket,
melyekkel nem akarunk
foglalkozni, küldjük vissza
néhány mentegetőzdő sor
kiséretében a feladónak.
Képezzük el magunkat az
ő helyükben, hogy mennyi-
vel jobb, ha visszakapjuk
levelünket, mintha abban
a tudatban élünk, hogy ki
tudja hol forog levelünk.

• Ha pedig nem akadunk
megfelelő hirdetésre és ma-
gunk teszünk közzé hirtet-
test, adjuk meg néhány
elengedhetetlenül szüksé-
gesnek látzó adatot ma-
gunkról (kor, foglalkozás,
családi állapot) és igénye-
inkről.

Ne részletezzük a nian-
szokig menő pontossággal,
hogy „csakik komoly zene-
értő, széleskörű irodalmi
ismeretekkel rendelkező,
uszást, turisztikát és bíd-
get kedvelő élettársat” ke-
resünk, mert akkor az úgy
fog hangzani, mintha „há-
romfázisos nagyteljesítme-
nyű csillagkapcsolású elek-
tromotort” keres valaki
megvételre. Attól, ha vala-
ki nem is tudja kivülről du-
dolni a IX-ik szimfonia zá-
rótételét, még nagyszerű
élettárs lehet egy „komoly
zeneértő” számára is.

8. A válni akarás vége

Visszatérve a bevezető-
ben említett apróhirdetés-
re:

A válaszolók elnézését
kell kérni azért, mert ed-
dig nem kaptak viszontvá-
laszt levelükre. Az ok azon-
ban meglepő:

Barátnőm és férje, ép-
pen a levelek hatása alatt,
a „békés egymásmellett
élésre való törekvés” szel-
lemében és nem utolsó sor-
ban gyermekeik érdekében,
felszámolták nézeteltérései-
ket és most indultak el má-
sodik násztűjűkúra Európá-
ba.

Es azonban ne riasszon
el senkit és igyekezzék ma-
denki megtalálni élettársát.
E cikk írja pedig, az új-
ságírói etika szellemében,
elfelejtve a levelekben kö-
zölt adatokat, neveket, cí-
meket, e cikk megírása
után visszaküldi a feladók-
nak eredeti leveleiket.

Reuven Dafni: Hálátlanok vagyunk NEW-YORKI EGYVELEG

Mándival szemben

Az állami sporthatóság igazgatója az új költségvetésről, a „fifty-fifty”-ről, Mándiról, a professzionizmusról és más sportkérdésekről

Az Izraeli magyarjku jisuv nem kevés tagja sznobsgából, alacsonyabbrendűségi érzésből, vagy éppenséggel szegényből — letagadja „magyar” voltát és nyelvtudását. Vannak, akik a zágabi születésű Reuven Dafnit, az állami sporthatóság igazgatóját is ebbe a kategóriába sorolják, azonban Dafnival a napokban folytatott beszélgetésünk meggyőzőt arról, hogy a szimpatikus, hivatalának ügyeit erélyesen vezető főtisztviselő valóban egy szót sem beszél magyarul és soha nem is tudott.

— Milyen költségvetési keretek között működik a sporthatóság az elkövetkező 1963/64-es esztendőben? — szegezzük az első kérdést az ötvenedik évét az idén betöltő, magas, szemüveges Dafninak, aki annakidején Izrael első los-angelesi főkonzulja volt.

Kiderül, hogy az állami sportköltségvetés a tavalyi költségvetéshez képest 30 százalékkal emelkedik és eléri az egymillió 150 ezer fontot. Ebből 150 ezer fontot a jövő évre vonatkozóan és kiképzésre, 145 ezer fontot a határmenti települések sporttevékenységére,

A tenisz-sport fejlesztése előtt

Dafni itt elmagyarázza, hogy két sportág, nevezetesen a könnyű atlétika és a torna állandó különleges prioritásban részesül, miután ez a kettő minden más sporttevékenység alapja. Ezenkívül minden évben egy, vagy két más ág különösen előtérbe kerül. Tavaly ez a kézilabda volt, aminek eredményeképpen 1962 folyamán mintegy hatvan új kézilabda-egyesület alakult. A jövő évre vonatkozólag még nem döntöttek véglegesen, de minden valószínűség szerint ezidén a tenisz részesül „protekciónban” miután sikerült végül meggyőzni a „Hápoél” vezetőségét, hogy ez nem egy „burzsuj” sport.

— Meg vagyok győződve róla, — magyarázza Dafni, — hogy némi erőfeszítéssel aránylag rövid időn belül komoly nemzetközi színvonalra emelkedhetünk teniszben. Hiszen emberemlékezet óta a világ összes komolyabb teniszbajnokai vagy ausztrálieiak, vagy

Reuven Dafni chalcui pályafutása

Annyit mindenesetre megtudunk, hogy 22 éves korában alijázott és Ejn Gev kibuc egyik megalapítója volt. A második világháború folyamán Szenes Anikóval együtt éjtörnyön szállt le Jugoszláviába és angol főhadnagy minőségben őszszakot-tiszt volt Tito partizánhadserégeinek parancsnokságán. Kilenc hónapon

Irta: Ben Saul (Kardos) Jozsef

190 ezret pályákra és felszerelésre, 150 ezret a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésére, 170 ezret a Wingate intézetre, míg a többi a sportszervezetek támogatására, sportegészségügyi ku-

REUVEN DAFNI

tatásokra stb. fordítják. A tavalyi költségvetés ezzel szemben mindössze 900 ezer font volt.

— Mely sportág, vagy ágak fejlesztésére van a leginkább szükség? — kérdezzük tovább.

pedig kaliforniaiak voltak, tehát olyan világtájak szülőttei, ahol a klimatikus viszonyok lehetővé teszik a 12 hónapon keresztül folyó játékot. Izrael éghajlata is alkalmas erre...

— Egyébként jelenlegi fejlettségünk egyik oka az — folytatja — hogy a luxus szállásokat is beleértve mindössze hatvan teniszpályánk van. Mindenesetre már kapcsolatba léptünk az ausztráliei sporthatóságokkal és jók a kilátások arra, hogy a közeljövőben jövevő edzőt kapunk tőlük kölcsön. Lehetséges, hogy a még aránylag fiatal bajnokot, a 28 éves Davidmannt is leküldjék egy évre.

Reuven Dafni határozott ember és tudja, mit beszél. Katonatiszti és diplomata-multja is erre vall. Nem könnyen jön zavarba és ha valamit nem akar megmondani, harapófogóval sem lehet „kihúzni” belőle. Saját magáról nem szívesen beszél.

nak az élén áll és tehetségét mi sem bizonyítja ékebben, mint az a tény, hogy Eskoltól plusz negyed milliót sikerült kicsikarnia. Egyébként még alijázása előtt a Makkábi Zágab és a bécsi Hákoach aktív sportolója volt.

Dafni is osztja azt az általánosan elterjedt véleményt, hogy a minőséget a mennyiség termeli ki és ezért népszerűsíteni kívánja a sporttevékenységet az összes iskolákban. Mosolyogva beszél el a római olimpiai játékokon a szovjet tornászcsapat vezetésével folytatott beszélgetését, aki elmondta, hogy egymillió

Nem híve a „fifty-fifty” rendszernek

— Salom Süssmann, a Makkábi elnöke a multban nem győzte hangoztatni, hogy a Makkábi emberei sporttal, nem pedig politikával foglalkoznak. Ma pedig odanyilatkozik az új sajtóirónak, hogy „Dafni csak szerezzen pénzt, politizálni mi fogunk — mondja Dafni, a „fifty-fifty” ügyben a Hápoél és a Makkábi között fennálló nézeteltérés-sel kapcsolatban. — Nem akartam reagálni Süssmann bírálatára, de fenntartom azon állításomat, hogy az

A Mándi „probléma” és az edző-kérdés

Dafni elismerő szavakkal adózik Mándi Gyula tevékenységének is és nem győzi hangsúlyozni, mennyire „unfair” a közvélemény és a sajtó a szövetségi edzővel szemben. „Amikor 1:1-re végeztünk az osztrákokkal szemben, a sajtó másnap „Bravo Mándi” címmel jött elő és jóformán kistenként magasztalták az edzőt, amikor azonban két héttel később ugyanaz a tizenegy fiú 4:0 arányban kapott ki a svédektől, mert rossz napot fogott ki — ugyanazok a lapok hazatáncsolták Mándit. Kiméletlen, hálátlan nép vagyunk” — jegyzi meg sóhajva.

Egyébként terve vette egy edzőiskola megnyitását is. Dafni elvben az izraeli edzőket pártolja, mert azok kiképzése nem szalmaláng-sikerek elérésére irányul. Kivételként említi Jovánovicsot és Gibbonst, a Hápoél Petach Tikva és Jeru-

Amatőr-ség és professzionizmus

Dafni időnként nyugtalanul az órájára pillant. Már vagy egy óraja beszélgetünk. „Még csak a professzionális labdarúgásról szeretnék valamit hallani” — mondjuk.

— Az ország méretei és a sportközönség száma nem bírja „zsebbel” a teljes professzionizmus anyagi feltételeit — jegyzi meg. — Ennek ellenére azonban meg kell alapítani, hogy a jelenlegi „rejtett” hivatásosság gátolja a fejlődést. Az ideális helyzet az volna, ha az élvonalbeli játékosok állandó munkahelyeken napi 4 órát dolgoznának, míg másik négy órát tréninggel, illetve játékkal töltenenek. Ezt a 4 órát a munkaadó fizetné és a klub, a munkaadó kívánságára esetleg visszatértené az összeget. Ez a munkafegyelem keretében kötelezná a játékosokat, hogy részt vegyen az edzéseken, másrészt pedig pszichológiailag is jó hatással lenne, mert megszabadítaná a játékosokat a mindennapi anyagi gondoktól és a 8 órás munkanap után természetes fáradtságtól. Ugyanakkor a jövője is biztosítva lenne, mert sport-

200 ezer tornászlanýból válogatták ki a küldöttség hat tagját. Dafni erre azt válaszolta, hogy Izraelben hálból válogattak ki hárommat. Az orosz nem akart hinni a fülének... Egyébként Reuven Dafni szinte az égig magasztalja Keleti Ágnes tevékenységét, aki mindezt egyedül vitte keresztül és annak a reménynek ad kifejezést, hogy a jövőben többet segíthet majd a négyeseres olimpiai bajnoknőnek. „Csak azt sajnálom, hogy nincs egy férfi Keletünk is” — mondja, — majd elárulja, hogy tárgyalások folynak a jugoszláv Matkoviccsal, Cerár világhírű edzőjével, aki esetleg Izraelbe jön. Ugyanakkor a japánokkal is tárgyalások folynak.

állami sporthatóságnak elő kell segíteni egy olyan helyzet kialakítását, amely véget vetne a sportszervezetek határozatképtelenségének. A Hápoél és a Makkábi — Betár csoport, mint ismeretes, egy régebbi megállapodás alapján egyenlő számban vannak képviselve a futballszövetség fórumaiban, azóta azonban az erőviszonyok eltolódtak a Hápoél javára, aminek következtében ez az egyesület most a „fifty-fifty” elterjedését követeli.

zsámle edzőit, akik komolyan foglalkoznak az utánpótlással is. Egyébként az edzőiskola ügyében már megkezdtek az érdemleges tárgyalásokat és az valószínűleg két évvel belül megnyílik. Ennek az afrikai sportkapcsolatok szempontjából komoly politikai jelentősége is lenne.

— A kosárlabdásport önálló szövetséget kíván? Jó volna ez a zsidóknak? — vetjük fel.

— Ugy tünik, bár ez csupán szubjektív vélemény, hogy ez kedvezően befolyásolhatná ezt a sportágat — válaszolja, — hosszasan gondolkodás után — de nem látom azokat a komoly fajsúlyú ászkánokat, akik az önálló kosárlabdásport élén állnának. Talán egyelőre fokozottabb önállóságot kapnának a szövetség keretein belül...

Beszélgetésünk végén a „sportkomisszár” még elmondta, hogy az 1964-ben Tel-Avivban sorkerülő sakkolimpiászra a kormány mintegy negyedmillió fonttal „nevez be”. Közben sakkbírói kurzusokat állítanak fel. A sakkolimpiász Izraelben való megrendezése egyébként Dafni személyes javaslatát volt.

A pittsburgi művészeti akadémiáról, egy fiatal modell azonnali hatállyal elbocsátottak. A hölgy egy aktefestménynél nem volt hajlandó szándálját levenni, a növédeknek viszont a lábujjakat is festeni kellett. „En szívesen levetkőzőm” — okolta meg vonakodását a modell — „de mindennek meg van a határa.”

A jiddis rádió egyik gyűjtési akciójában kéri a hallgatókat, hogy támogassák az idős rabbik részére fenntartott aggokházát. A megható, siri hangon előadott kérelem után, a bementő közli a gyűjtőakció telefonszámát: A. R. 3-4221. Majd mielőtt a számat megismétli, figyelmezteti a hallgatókat: „ne feledjétek, könnyű megjegyezni, mert A. R. rosé lévót, az Alter Rebe kezdőbetűi.

Brightownban (New York állam) az autósokat a következő szövegű tábla figyelmezteti: „Vigyázat iskolák! Ne gázolja el a gyerekeket, várjon, amíg jön a tanító.

Egy zoológus hosszas kísérletezés után megállapította, hogy a kocsiuton való áthaladásnál a libák a legelővigyázatosabb élőlények. 2. a disznó, 3. a macska, 4. ember csak a negyedik helyen következik, utána a kutyákat az 5. végül a csir-

kéket a hatodik helyre nevezte.

Idelwildben, nem messze a repülőtértől, új szálloda nyílt állatok részére. Oroszlánok és tigrisek napi ellátása négy dollárba kerül. Egy páváért 25 centet kérnek, míg egy zsák kigyó penziója egy dollárba kerül. A szálloda bébi-elefántok ellátását is vállalja.

A new-yorki vámhivatal vezetője szerint, a vámtisztviselőknél csaknem biztos módszerük van amatőr csempészeket felfedezni. Ha a külföldről visszaérkező utas felsőajkán izzadságcseppek mutatkoznak, akkor a tisztviselő minden csomagját felnyitattja. Ilyenkor rendszerint talál egy német kolbászt, holland sajtót, egy üveg konyakot, egy olcsón vásárolt fényképezőgépet, vagy hasonló elvámolni való árut.

„Elfelejtett tárgyak” néven megjelent a piacon egy kis bórind, amely harmadik olyan tárgyat tartalmaz, amelyet az ember elutazása előtt rendszerint elfelejt becsomagolni. Többek közt: Mosdokesztyű, szappan, fogkrém, aszpirin, körömrámpoly, biztosítótű, levélpapír stb. Az összes holmi úgy van elhelyezve, hogy az első pillantásra minden megtalálható.

Közmondások alkonya

Bevallom előítélettel visszeltem a közmondásokkal szemben. Az élet lépten-nyomon megcáfolta lapos igazságait.

Aki korán kell, az nem lel aranyat, nem álmos. Aki amint vet, nem úgy arat, mert a termést áron alul veszi. A Tnuva. Aki viszont a krajcárt nem becsüli... Az erkölcsi tanulást talán majd a végén.

Egy csütörtök délelőtt, amikor minden jótét lélek a szombati bevásárlás lázában ég, túlméretezett csomagokkal megrakott, középkorú házaspár készül felszállni az autóbusszra. Elsőnek a férj száll fel szuszogva, kezében kiskosár, füleskosár, bevásárló cekker. Leteszi terheit az ülésre, majd visszajön az ajtóhoz és átvesszi feleségétől a tojást tartalmú csomagot, három boros üveget és még két-három zacskót. A feleség is igyekszik felszállni, amikor derült égből villámcsapásként bekövetkezik a sorstragédia...

Az előre elkészített viteldíjből egy, ird és mond: egy piaster kiesik az asszony kezéből és begurul az autóbussz alá.

Az asszony féllába az autóbussz hátsóján, féllába a levegőben. Arcán hitetlenkedő s egyben felháborított arckifejezés.

Most leveszi lábát a hátsóról, hátrafelé tolat, nyögve-szusogva lehojól, miközben majd szétreped a ranta vadonatúj jersey-ruha, s az autóbussz alá tekint. A piaster viszont, jó messze attól, hogy el lehessen érni, szemtelenül vigyorog. Az asszony nagynehezen keresztiül préseli magát a mögöttes levegőn, áttolat az autóbussz másik oldalára és onnan próbálja elérni a rakoncátlan piasteret. Hába: az engedetlen pénzdarab remekül helyezkedett. Egyik oldalról sem lehet elérni. Önagysága a méregtől vérvörös nyakkal, visszatört a már-már indulófélben lévő autóbussz ajtajához:

Jicchá! — harsan fel ellentmondást nem tűrően hangja —, Jicchá! szállj le! Egy piaster az autóbussz alá esett!

Es Jicchá! az autóbussz immár zsufoltság megtöltött tömegben keresztiül nagynehezen utat törve, leszáll. Lekerül a kiskosár, a füleskosár, a bevásárló cekker, a boros üvegek, a tojásos csomag, egyszóval minden. Az autóbussz elindul.

S az asszony odarohan és egy alajjal kevert benzintöcséből diadalmasan felragadja a piasteret.

Laer József

Le plus merveilleux cadeau...
EAU DE COLOGNE
Madame Rochas
La dernière création de MARCEL ROCHAS
PARIS

BARSHEKEV
2-2 1/2-3-4 1/2 szobás
LUXUSLAKÁSOK
Tel-Aviv legjobb környékén
ELADÓK
• Tökéletes kivitel
• Modern tervezés
• Jelzálogkölcsönök
BUILDING AND CONSTRUCTION LTD.
TEL-AVIV, 158 IBN GVIROL (8-12,16-19)

NEVET A VILÁG

BUJJON ELŐ, MAMA...

A húszas évek végén a verédek is csipítették Pesten, hogy Vass József Kálcsonai nagyprepostot, népjóléti minisztert, gyenge szalák Józik Irénhez, a közsémi operettprimadonnához.

Egy este hatalmas luxusautó robogott fel a Lánchíd pesti hídjére. Közvetlenül a hídfő torkolatánál majdnem elütött egy járókelőt. Fütty harsant — egy rendőr megállította a tiltott sebességgel, életveszélyesen közlekedő autót. A rendőr a sofőrözö lépett és a jogosítványt kérte.

Ezben a pillanatban kinyitott az autóból Biller Irén és a rendőr elé fordult, s így szólt:

— Ismer engem, biztos úr? Biller Irén vagyok. Én vállalom a felelősséget.

— Ismerem a művésznőt, — felelt a rendőr, de a szabály, az szabály. A jogosítvány adatait feljegyzem, a többit majd elintézik oda-benn.

A primadonna csicsereget, a rendőr erősködött, s közben bepillantott a csukott kocsi. Bő, fekete szoknya, harangnyélű előbukkanva, egy pár füzös-cipős láb dobogott idegesen a kocsi padlón.

— Ki van még az autóban?

— A mamám!

— Na bujjon elő, mama! morogott a rendőr a láthatatlan utasra. De megfagyott benne a szó, s minden további eljárásra való hajlam, amikor az ülésről a „mama” helyett a kővér, reverendás népjóléti miniszter kászálódt elő.

A történetnek folytatása is van. Néhány nap múlva valamelyik ellenzéki képviselő interpellációt jegyzett be a népjóléti miniszterhez.

Vass József, hogy ne kelljen választ adnia, a képviselő beszéde közben elhagyta az ülést.

A baloldalon felzúgott a lármája:

— Hol a miniszter? Megszökött, féll, szégyelli magát!

A méltatlankodó képviselők sorából felharsant egy szenttori hang:

— Na, bujjon elő, mama! (Békés István Új Magyar Anekdótáknak c. kötetéből.)

VAGY UGY!?

Két férfi beszélget.

— Hogy vagy?

— Mit mondjak? Szeretek és szeretlek.

— Ez így a tökéletes boldogság.

— Nem egészen. Ugyanis én más nőt szeretek és engem más nő szeret.

A ZSIDÓ SZINÉSZ SÍRFELIRATA

A Londonban megjelenő Híradóban olvastuk az alábbi történetet:

Barátok voltak látogatásban Kolozsvárt és írják, hogy már csak a sírhelyét látogatták meg az Erdély-szerte híres színésznek és színigazgatónak, Fekete Mihálynak. Nagyon híres színész volt, sokunknak igen jó barátja. A kolozsvári magyar színházban ő volt a legnagyobb Shakespeare színész, drámai hős és talán az egész országban a legjobb Cyrano de Bergerac. Felejthetetlen estét szerzett a színpadon, utána a művészkávéházban. Ő volt a legnagyobb bohém, a legszínesebb elbeszélő. De öntudatos zsidó is volt, erős ember, jelenlétében még suttogva sem mert volna valaki antiszemita megjegyzést tenni, mert „megdőlte volna” mondása végén.

Feliratot találtak sírkövén: „Sokszor haltam már meg, de ennyire még soha.”

TUDNI KELL ÉRVELNI

Nagy Endre, a kabaré magyar meghonosítója, a kitünő zsidó író és konfessziós ismert volna arról, hogy szeretett évódi. Egy alkalommal így szólt törzskávéházában a Japánban, az egyik pincérhez:

— Józsi, hozzon nekem egy igazán jó feketét.

A pincér meghajolt és elindult a konyha felé.

— Hová megy? — kiáltott utána Nagy Endre.

— A kávéért — válaszolta meglepetten a pincér.

— Ne odamenjen Józsi, hanem fusson át az Abbáziába, onnan hozza.

A jelenetnek szem és fültanuja volt a Japán kávéház tulajdonosa, Kraszner, aki végig sértődött ezen és indignálódva így fordult Nagy Endréhez:

— Szerkesztő úr, ha annyira izlik önnek az Abbázia kávéja, miért nem megy oda?

Nagy Endre széttárta karjait és sajnálkozva mondta:

— Nem vagyok úgy öltözve...

PONTOS VALASZ

Szvatizlav Richternek nagy sikere volt Amerikában. A zseniális orosz zongoraművészt az Egyesült Államokban meginterjúvolta egy újságíró és a többi között ezt kérdezte tőle:

— Mester, ön miért nem szerez zenét?

— Mert szívesebben játszom jó zenét, semmint szerezek rosszat...

BUDAPESTEN OLVAD A HŐ

— Öregem, a tegnapi éretkezetlen nálunk mindenki olyan bátor volt, mint egy anyatigris, mint egy Mucius Scaevola, aki a tűzbe dugta a kezét, mint egy ürpülő. Csak én nem szoltam egy szót sem, nem bíráltam meg senkit. Istenem, nem lesz ebből nekem valami bajom?

MEGNYUGTATÓ

Az apa dorgálja fiát.

— Mondta a tanárod, hogy az utolsó padba kerülél... Bűntetésből...

— De, apu, ott is ugyanazt tanulják...

DISZNÓJA VOLT...

Katona József, a halhatatlan drámaíró városi alügyész volt Kecskeméten. Egy alkalommal kalabriaszpartit játszott az egyik nagy hatalmu városi tanácsossal az Arany Sasban. Egész délután kalabereztek, s a kártyás szerencse Katona József mellé szegődött. Játék közben meg is jegyezte a tanácsos urat:

— No, te Józsa, nagy disznóval játszol!

— De csak ma délután, tanácsos uram — válaszolta Katona József.

CSIGA-PLETYKA

— Csak tudnám, miből telik ennek ilyen óriási lakásra?

NÉPEK HUMORA

USA:

AZ EGÉSZEN MAS!

Az amerikai üzletemberek kissé bizalmatlanok fiatal elnökök gazdasági politikájával szemben és túlzott reformoktól tartanak. Kennedy igyekszik meggyőzni egy üzletembert, hogy nincs mitől tartania, a közgazdaság kilátásai szilárdabbak, mint valaha:

— Tudja, ha én most nem lennék elnök, akkor részvényeket vennék.

Az üzletember felsóhajt:

— Ha maga nem lenne elnök, akkor én is.

SKÓCIA:

CSALÁDI ÖRÖMÖK

Egy skót beállit a város házára: — Jöttem bejelenteni, hogy egy fiam született, akinek a John nevet adtuk. Mibe kerül ez a bejelentés?

— A bejelentés ingyenes — válaszolja a tisztviselő.

— Vagy egy! Akkor írja be a másikat is.

HOLLANDIA: NAGYLELKÜSEG

Két koldus beszélget: — Gondolom, jó napod volt. Láttam, hogy becsön-gorámvészit az Egyesült Államokban meginterjúv-olta egy újságíró és a többi között ezt kérdezte tőle:

— Valamit a kezembe csúsztatott és így szólt: — Itt van, jó ember. Menjen és igyon ezzel egy kávét.

— Es mit csúsztatott a kezembe.

— Egy kockacukrot.

FELKÜZDÖTTE MAGÁT...

Bíró: Apja neve? Vádolt: Nem tudom.

Bíró: Hát az anyjéé? Vádolt: Azt sem tudom.

Bíró: Nem volt anyja és apja? Vádolt: Nem kérem, self made-man vagyok...

CSAK TAKAREKOSAN...

Angliában egyre inkább tét hódít a holtak elhamvasztása. Erről a témáról beszélget két skót.

Egyik: Hát én nem égetetném el magamat a halálom után.

Másik: Miért nem?

Egyik: Mert drága és még az anyagot is nekem kell adni hozzá.

ANGLIA: NEM JÓ AJANLÁS

Egy impresszáriónak egy boxlót ajánlanak, de az hallani sem akar róla:

— Azt mondják, hogy olyan gyakran knockautol-

ják, hogy egy cipőgyár az új cipőfalpain hirdeti a gyártmányait.

NÉMETORSZÁG: SEGÍTŐKÉSZSÉG

A kiképzőtiszt ezt kérdezi a bakától:

— Ha éjjel azt veszi észre, hogy az őrhelye közelében valaki négykézláb kuszva próbálja megközelíteni a táborn, mit csinál?

— Felsegítem a tiszt urat és megpróbálom hazatárogatni.

SZOVJETUNIO: BIZONYOS FELTÉTELEK

A bakui rádió „Kérdezz-felelel” rovatától ezt kérdezi egy hallgató: „Rá lehet-e ülni egy sündisznóra?”

Felelet: „Igen, három feltétel mellett: hogy a sündisznó meg legyen borotváltva, hogy lehetőleg valaki más üljön rá és hogy a párt a hozzájárulását adja.

ZENEÉRTŐ

— Milyen volt a koncert?

— Remek. Két tenorista gyönyörű szót énekelt.

— Együtt?

— Együtt!

— Akkor az duo volt.

— Nem, szóló. Az egyiknek nem volt semmi hangja.

FRANCIAORSZÁG: LIDERCÁLOM

— Borzalmas hideréalmom van minden éjjel — meséli egy idősebb ur a barátjának. — Azt álmodom, hogy kinyilik az ajtó és Brigitte Bardot jön be, teljesen meztelenül.

— Es ezt nevezted te lidércálomnak?

— Persze. Ugyanis mindig olyan hangosan csapja be maga mögött az ajtót, hogy felébredek.

KI BIRJA TOVABB?

A kilencven éves tagbaszakadt, nagybajuszos aggyástyánt vizsgálja az orvos. A tüdejét hallgatja a sztoizskoppal, miközben sürin csóválja a fejét.

— Aztán dohányzik-e?

— Már, hogyan dohányoznék.

— Mennyit?

— Negyven, ötven cigarettát, meg néhány vastag szivart, a főétkezések után.

— Jegyezze meg, hogyha nem hagyja abba a dohányzást, egy fél éven belül meghal.

— Ugyan már doktor ur. Maga a tizedik orvos már, aki ezt nekem az utóbbi években megjósolta. Kilencen már meghaltak...

MIRE VAGYIK CHURCHILL?

Mikor Churchill legutóbb vizsgálta háziorvosa, már nem talált mindent olyan feltűnő rendben.

— Maga sem lesz fiatalabb Sir Winston — mondta neki.

Churchill így felelt: — Nem is akarok fiatalabb lenni. Szeretnék még egy kicsit öregebb lenni...

A FŐNÖK UR VICCET MOND

József Attila így magyarázta meg azoknak, akik félreisikerült tisztviselői pályájának derékberoppanása felől érdeklődtek:

— Már az első nap figyelemztettek a kollegák, hogy a főnök időnkint egyegy viccet ereszt meg. De a viccen nem szabad hangosan röhögni, mert az idegesíti őt. Ha azonban csak finoman mosolyognak rajta, akkor azt hiszi, hogy kinevetik. Ha pedig még csak nem is mosolyognak, akkor megsértődik. Így hát fogalmam sincs, hogyan kellene jó tisztviselőnek lennem, inkább otthagytam őket, mielőtt kidobtak volna.

— Hát kérem — válaszolta Maurice Chevalier —, a vacsora kitünő lett volna, ha a leves olyan meleg lett volna, mint a fehér bor, a fehér bor olyan öreg lett volna, mint a szárnyas, a szárnyas olyan kővér lett volna, mint a pincér és a pincér olyan fiatal lett volna, mint a konyak...

(Daily Mirror, London)

Maurice Chevalier egy ismert párizsi étteremben vacsorázott. Az étkezés után hozzálépett a tulajdonos és megkérdezte, meg van-e elégedve, minden rendben volt-e?

— Hát kérem — válaszolta Maurice Chevalier —, a vacsora kitünő lett volna, ha a leves olyan meleg lett volna, mint a fehér bor, a fehér bor olyan öreg lett volna, mint a szárnyas, a szárnyas olyan kővér lett volna, mint a pincér és a pincér olyan fiatal lett volna, mint a konyak...

(Paris Match)

Egy dallasi (USA) női klub akcióit indított a férjek hanyag öltözködése ellen. Klubestét rendeztek, melyre meghívták férjeiket és azon ócska, kopott ruhában, a ruhához nem illő és rosszul megkötött nyakkendőkkel jelentek meg. Így akarták demonstrálni férjeiknek, akik ez alkalommal elegáns, frakkban jelentek meg, hogyan néznek ki a mindennapi életben, amikor öltözködésükre nem ügyelnek.

(Ladies' Home Journal)

— Milyen a kávé? — Még mellékizé sincs.

Párbeszéd egy eszpresszóban:

— Milyen a kávé? — Még mellékizé sincs.

NAGY EMBEREK MONDTÁK

Somerset Maugham: „Az ember testből, lélekből és fantáziából áll. Teste porhüvely, szellem hozzáférhetetlen, de a fantáziája jelentősebb tette.”

Anatole France: „A tudás semmi; a fantázia minden.”

Roger Vailland: „Mindaz szerelem, ami két egymást szerető ember között történik.”

Harold Coffin, amerikai közíró: „Szegény emberek gazdag nagyapjukkal dicsekednek, gazdag emberek szegény elődjikkel.”

Tennessee Williams: „A nő képes egy férfit csak azért szeretni, mert nincs szive őt más nőnek átengedni.”

Képeslap

Egyetlen amerikai elnökefeleség — a nemrég elhunyt Eleanor Roosevelt kivételével — nem nyújtott a közvéleménynek annyi beszédtemát, mint Jacqueline Kennedy. Talán többet beszélnek róla — pártállásra való tekintet nélkül — mint magáról az elnökről.

A Gallup-intézet most nagyszabású közvéleménykutatást rendezett, melynek során kintunt, hogy a többség jó véleménnyel van Jacqueline Kennedyről, akiben a jó anyát, a kultúralt és intelligens nőt becsülik. Azonkívül kiemelik szép ségét, jó izlését, szeretetreméltóságát és megnyerő modorát.

Viszont sokan azt kifogásolják, hogy nem mindig öltözködik előnyösen, frühdörühában fényképezeti magát, túl sok partyt ad és sokat szerepel a nyilvánosság előtt.

(Ladies' Home Journal)

C. H. Fitz-Patrick, egykori lengyel hadipilóta, aki jelenleg Angliában él, bejelentette, hogy feleségének leánykori nevét vette fel, mert eredeti lengyel nevét Londonban senki sem tudja kiejteni.

A lengyel pilótát Szezgiciskinek hívták.

(Daily Mirror, London)

Egy dallasi (USA) női klub akcióit indított a férjek hanyag öltözködése ellen. Klubestét rendeztek, melyre meghívták férjeiket és azon ócska, kopott ruhában, a ruhához nem illő és rosszul megkötött nyakkendőkkel jelentek meg. Így akarták demonstrálni férjeiknek, akik ez alkalommal elegáns, frakkban jelentek meg, hogyan néznek ki a mindennapi életben, amikor öltözködésükre nem ügyelnek.

(Ladies' Home Journal)

— Milyen a kávé? — Még mellékizé sincs.

Párbeszéd egy eszpresszóban:

— Milyen a kávé? — Még mellékizé sincs.

NAGY EMBEREK MONDTÁK

Somerset Maugham: „Az ember testből, lélekből és fantáziából áll. Teste porhüvely, szellem hozzáférhetetlen, de a fantáziája jelentősebb tette.”

Anatole France: „A tudás semmi; a fantázia minden.”

Roger Vailland: „Mindaz szerelem, ami két egymást szerető ember között történik.”

Harold Coffin, amerikai közíró: „Szegény emberek gazdag nagyapjukkal dicsekednek, gazdag emberek szegény elődjikkel.”

Tennessee Williams: „A nő képes egy férfit csak azért szeretni, mert nincs szive őt más nőnek átengedni.”

KÜLFÖLDI UTAZÁS ELŐTT

Felcsé: — De fiam, ezt mind magaddal akarod hozni?

Kérem, legyen szíves...

A messze szálloda... Orosz napi ellátás kerül. A kerületet kérik... Kégyő... ba kerül. Elefántok

mhivatai... vámtiszt... a biztos... amatör... ezni. Ha... zadság... ak. a... minden... yttatja... at talál... onyako... fényké... onló el-

vak" né... aon egy... harmic... lmaz, a... ltuzása... lejti be... közt: ... pan, fog... örmrás... vylapír... ími ügy... y az el-... en meg-

t a háa... at, nyog... jol, mi... ped ra... ey-ruha... tekini... jó mesz... lehessen... gyorog... mehezen... agát a... otlat az... tóra és... ni a ra... Híába: ... arab re... Egyik... élern... tól vér... zatorlet... íben lé... ozan

rsan fel... tőrön... szállj le!... utóbusz... megülő... nagyne... száll... a füles... ceke... a tojá... al min... ndul... rohan és... benzín... m felra-

l végez... u, légg... a pad... c mulva... József

József

József

NEVET A VILÁG

BUJON ELŐ, MAMA!...
A húszas évek végén a veretek is csirpelték Pesten, hogy Vass József kálcsoai nagyprépostot, népjóleteti minisztert, gyengéd szájak júzik Biller Irénhez, a közismert operettprimadonnához.

Egy este hatalmas luxus-autó robbogott fel a Lánchíd pesti hídfőjére. Közvetlenül a hídfő torkolatánál majdnem elütött egy járókelőt. Füttly harsant — egy rendőrgépjármű megállította a tiltott sebességgel, életveszélyesen közlekedő autót. A rendőr a sofőrhöz lépett és a jogosítványt kérte.

Ebben a pillanatban kiugrott az autóból Biller Irén és a rendőr elé perült, s így szólt:

— Ismer engem, biztos ur? Biller Irén vagyok. Én vállalom a felelősséget.

— Ismerem a művésznőt, — felelt a rendőr, de a szabály, az szabály. A jogosítvány adatait feljegyzem, a többit majd elintézik oda-benn.

A primadonna csicsergést, a rendőr erősködött, s közben bepillantott a csukott kocsiába. Bő, fekete szoknyák harangjából előbukkanva, egy pár fűzőscipős láb dobogott idegesen a kocsipadlón.

— Ki van még az autóban?

— A mamám!

— Na büjjon elő, mama! — mordult a rendőr a láthatatlan utasra. De megfagyott benne a szó, s minden további eljárásra való hajlam, amikor az ülésről a „mama” helyett a kövér, reverendás népjóleteti miniszter kászálódott elő.

A történetnek folytatása is van. Néhány nap múlva valamelyik ellenzéki képviselő interpellációt jegyzett be a népjóleteti miniszterhez. Vass József, hogy ne kelljen választ adnia, a képviselő beszédét közben elhagyta az üléstermet.

A baloldalon felzúgott a lármá:
— Hol a miniszter? Megszókkint, fél, szégyellje magát!
A méltatlankodó képviselők sorából felharsant egy stentori hang:
— Na, büjjon elő, mama! (Békés István Új Magyar Anekdotákncs c. kötetéből.)

VAGY UGY!?

Két férfi beszélget.
— Hogy vagy?
— Mit mondanak? Szeretek és szeretnek.
— Ez így a tökéletes boldogság.
— Nem egészen. Ugyanis én más nőt szeretek és engem más nő szeret.

KÜLFÖLDI UTAZÁS ELŐTT

— Biró: Apja neve?
Vádolt: Nem tudom.
Biró: Hát az anyjéé?
Vádolt: Azt sem tudom.

— Biró: Nem volt anyja és apja?
Vádolt: Nem kérem, self made-man vagyok...

CSAK TAKARÉKOSAN...

Angliában egyre inkább tét hódít a holtak elhamvasztása. Erről a témáról beszélget két skót.
Egyik: Hát én nem égetném el magamat a halálom után.
Másik: Miért nem?
Egyik: Mert drága és még az anyagot is nekem kell adni hozzá.

ANGLIA: NEM JÓ AJANLÁS

Egy impresszáriónak egy boxolót ajánlanak, de az hallani sem akar róla:
— Azt mondják, hogy olyan gyakran knockautol-

A ZSIDÓ SZINÉSZ SÍRFELÍRATA

A Londonban megjelenő Híradóban olvastuk az alábbi történetet:

Barátok voltak látogatóban Kolozsvárt és írják, hogy már csak a sírhelyét látogatták meg az Erdély-szerte híres színészek és színigazgatóinak, Fekete Mihálynak. Nagyon híres színész volt, sokunknak igen jó barátja. A kolozsvári magyar színházban ő volt a legnagyobb Shakespeare színész, drámái hős és talán az egész országban a legjobb Cyrano de Bergerac. Felejthetetlen estéket szerzett a színpadon, utána a művészfényfényben. Ő volt a legnagyobb bohém, a legszínesebb elbeszélő. De öntudatos zsidó is volt, erős ember, jelenlétében még sutto-gva sem mert volna valaki antiszemita megjegyzést tenni, mert „megdöfte volna” mondása végén.

A temetőben a következő feliratot találták sírkövén:
„Sokszor haltam már meg, de ennyire még soha.”

TUDNI KELL ÉRVELNI

Nagy Endre, a kabaré magyar meghonosítója, a kitűnő zsidó író és konferanszié ismert volna arról, hogy szeretett évődni. Egy alkalommal így szólt törzskávéházában a Japánban, az egyik pincérhez:

— Józsi, hozzon nekem egy igazán jó feketét.

— A pincér meghajolt és elindult a konyha felé.

— Hová megy? — kiáltott utána Nagy Endre.
— A kávéért — válaszolta meglepetten a pincér.

— Ne odamenjen Józsi, hanem fusson át az Abbáziába, onnan hozza.

A jelenetnek szem és fültanuja volt a Japán kávéház tulajdonosa, Kraszner, aki vérig sértődött ezen és indignálódva így fordult Nagy Endréhez:

— Szerkesztő ur, ha annyira izlik önnek az Abbázia kávéja, miért nem megy oda?

Nagy Endre széttárta karjait és sajnálkozva mondta:
— Nem vagyok úgy öltözve...

PONTOS VALASZ

Szvatiszlav Richternek nagy sikere volt Amerikában. A szenális orosz zongoraművészt az Egyesült Államokban meginterjúvolta egy újságíró és a többi között ezt kérdezte tőle:

— Mester, én miért nem szerez zenét?
— Mert szívesebben játszom jó zenét, semmint szerezek rosszat...

BUDAPESTEN ÖLVAD A HÓ

— Öregem, a tegnapi értekezleten nálunk mindenki olyan bátor volt, mint egy anyatigris, mint egy Mucius Scaevola, aki a tűzbe dugta a kezét, mint egy ürrepülő. Csak én nem szóltam egy szót sem, nem bírtam meg senkit. Istenem, nem lesz ebből nekem valami bajom?

MEGNYUGTATÓ

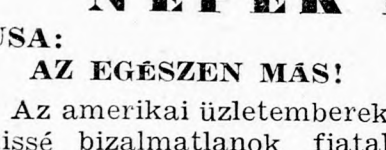
Az apa dorgálja fiát.
— Mondta a tanárod, hogy az utolsó padba kerüljél... Büntetésből...
— De, apu, ott is ugyanazt tanulják...

DISZNOJA VOLT...

Katona József, a halhatatlan drámaíró városi alügyész volt Kecskeméten. Egy alkalommal kalabriász partit játszott az egyik nagyhatalmu városi tanáccsal az Arany Sasban. Egész délután kaláberoztak, s a kártyás szerencse Katona József mellé szegődött. Játék közben meg is jegyezte a tanácsos ur:

— No, te Jóska, nagy dicsőnővel játszol!
— De csak ma délután, tanácsos uram — válaszolta Katona József.

CSIGA-PLETYKA

— Csak tudnám, miből telik ennek ilyen óriási lakásra?

NÉPEK HUMORA

USA: AZ EGÉSZEN MÁS!

Az amerikai üzletemberek kissé bizalmatlanok fiatal elnökük gazdasági politikájával szemben és túlzott reformoktól tartanak. Kennedy igyekszik meggyőzni egy üzletembert, hogy nincs mitől tartania, a közgazdaság kilátásai szilárdabbak, mint valaha:

— Tudja, ha én most nem lennék elnök, akkor részvényeket vennék.

Az üzletember felsóhajtott:
— Ha maga nem lenne elnök, akkor én is.

SKÓCIA: CSALÁDI ÖRÖMÖK

Egy skót beállt a város-házára: — Jöttem bejelenteni, hogy egy fiam született, akinek a John nevet adtuk. Mibe kerül ez a bejelentés?
— A bejelentés ingyenes — válaszolja a tisztviselő.
— Vagy ugy! Akkor írja be a másikat is.

HOLLANDIA: NAGYLELKÜSÉG

Két koldus beszélget:
— Gondolom, jó napod volt. Láttam, hogy becsüngeraművészt az Egyesült Államokban meginterjúvolta egy újságíró és a többi között ezt kérdezte tőle:
— Mester, én miért nem szerez zenét?
— Mert szívesebben játszom jó zenét, semmint szerezek rosszat...

FELKÜZDÖTTE MAGÁT...

Biró: Apja neve?
Vádolt: Nem tudom.
Biró: Hát az anyjéé?
Vádolt: Azt sem tudom.
Biró: Nem volt anyja és apja?
Vádolt: Nem kérem, self made-man vagyok...

CSAK TAKARÉKOSAN...

Angliában egyre inkább tét hódít a holtak elhamvasztása. Erről a témáról beszélget két skót.
Egyik: Hát én nem égetném el magamat a halálom után.
Másik: Miért nem?
Egyik: Mert drága és még az anyagot is nekem kell adni hozzá.

ANGLIA: NEM JÓ AJANLÁS

Egy impresszáriónak egy boxolót ajánlanak, de az hallani sem akar róla:
— Azt mondják, hogy olyan gyakran knockautol-

DISZNOJA VOLT...

Katona József, a halhatatlan drámaíró városi alügyész volt Kecskeméten. Egy alkalommal kalabriász partit játszott az egyik nagyhatalmu városi tanáccsal az Arany Sasban. Egész délután kaláberoztak, s a kártyás szerencse Katona József mellé szegődött. Játék közben meg is jegyezte a tanácsos ur:

— No, te Jóska, nagy dicsőnővel játszol!
— De csak ma délután, tanácsos uram — válaszolta Katona József.

MIRE VÁGYIK CHURCHILL?

Mikor Churchillt legutóbb vizsgáta háziorvosa, már nem talált mindent olyan feltűnő rendben.

— Maga sem lesz fiatalabb Sir Winston — mondta neki.

Churchill így felelt:
— Nem is akarok fiatalabb lenni. Szeretnék még egy kicsit öregebb lenni...

A FŐNÖK UR VICCET MOND

József Attila így magyarázta meg azoknak, akik félresikerült tisztviselői pályájának derékberoppanása felől érdeklődtek:
— Már az első nap figyelemztettek a kollegák, hogy a főnök időnkint egy-egy viccet ereszt meg. De a viccen nem szabad hangosan röhögni, mert az idegesíti őt. Ha azonban csak finoman mosolyognak rajta, akkor azt hiszi, hogy kinevetik. Ha pedig még csak nem is mosolyognak, akkor megsértődik. Így hát fogalmam sincs, hogyan kellene jó tisztviselőnek lennem, inkább otthagytam őket, mielőtt kidobtak volna.

FŐ AZ ÖSZINTESÉG

— Doktor ur, ne hitegesen tovább. Rémes ez az állandó kínzó fejfájás. Miért nem tud rajtam már hónapok óta segíteni?
— Nézze, mindent megpróbáltam...
— Mégis, mi az érzése? Mondja meg őszintén.
— Őszintén?
— Csakis.
— Hát őszinte leszek. Örülök, hogy magának fáj ennyire a feje és nem nekem...

MINDEN FÉLE

Rettegetés, hogy némelyik cigaretta milyen emberben folytatódik.

Helyes, ha te is elfelejtetted, hogy jól tettél valakivel.

X megundorodott magától. Végre hisz másoknak.

Lehet, hogy Homerosz vak volt, de az biztos, hogy ki tudta tapintani a világot.

A moralista tévedése: megakarja javítani a világot, ahelyett, hogy előbb megismerné.

Azon is lehet nevetni, hogy min nevettek az emberek régen.

A jó író szorongás nélkül élvezi mások műveit.

FRANCIAORSZAG: LIDERCÁLÓM

— Borzalmas lidércálóm van minden éjjel — meséli egy idősebb ur a barátjának. — Azt álmodom, hogy kinyílik az ajtó és Brigitte Bardot jön be, teljesen meztelenül.
— És ezt nevezted te lidércálomnak?
— Persze. Ugyanis mindig olyan hangosan csapja be maga mögött az ajtót, hogy felébredek.

SZÍNHÁZBAN

KI BIRJA TOVÁBB?

A kilencven éves tagbaszákadat, nagybajuszos aggyasztánt vizsgálja az orvos. A tüdejét hallgatja a szteotzkoppal, miközben sürün csóválja a fejét.

— Aztán dohányszik-e?
— Már, hogyan dohányszik-e?
— Mennyit?
— Negyven, ötven cigarettát, meg néhány vastag szivart, a főtkezesek után.

— Jegyezze meg, hogyha nem hagyja abba a dohányszikást, egy fél éven belül meg hal.
— Ugyan már doktor ur. Maga a tizedik orvos már, aki ezt nekem az utóbbi években megjósolta. Kilenccen már meghaltak...

MIRE VÁGYIK CHURCHILL?

Mikor Churchillt legutóbb vizsgáta háziorvosa, már nem talált mindent olyan feltűnő rendben.

— Maga sem lesz fiatalabb Sir Winston — mondta neki.

Churchill így felelt:
— Nem is akarok fiatalabb lenni. Szeretnék még egy kicsit öregebb lenni...

A FŐNÖK UR VICCET MOND

József Attila így magyarázta meg azoknak, akik félresikerült tisztviselői pályájának derékberoppanása felől érdeklődtek:
— Már az első nap figyelemztettek a kollegák, hogy a főnök időnkint egy-egy viccet ereszt meg. De a viccen nem szabad hangosan röhögni, mert az idegesíti őt. Ha azonban csak finoman mosolyognak rajta, akkor azt hiszi, hogy kinevetik. Ha pedig még csak nem is mosolyognak, akkor megsértődik. Így hát fogalmam sincs, hogyan kellene jó tisztviselőnek lennem, inkább otthagytam őket, mielőtt kidobtak volna.

FŐ AZ ÖSZINTESÉG

— Doktor ur, ne hitegesen tovább. Rémes ez az állandó kínzó fejfájás. Miért nem tud rajtam már hónapok óta segíteni?
— Nézze, mindent megpróbáltam...
— Mégis, mi az érzése? Mondja meg őszintén.
— Őszintén?
— Csakis.
— Hát őszinte leszek. Örülök, hogy magának fáj ennyire a feje és nem nekem...

MINDEN FÉLE

Rettegetés, hogy némelyik cigaretta milyen emberben folytatódik.

Helyes, ha te is elfelejtetted, hogy jól tettél valakivel.

X megundorodott magától. Végre hisz másoknak.

Lehet, hogy Homerosz vak volt, de az biztos, hogy ki tudta tapintani a világot.

A moralista tévedése: megakarja javítani a világot, ahelyett, hogy előbb megismerné.

Azon is lehet nevetni, hogy min nevettek az emberek régen.

A jó író szorongás nélkül élvezi mások műveit.

Képeslap

Egyetlen amerikai elnökefeleség — a nemrég elhunyt Eleanor Roosevelt kivételével — nem nyújtott a közvéleménynek annyi beszédtemát, mint Jacqueline Kennedy. Talán többet beszélnek róla — pártállásra való tekintet nélkül — mint magáról az elnökről.

A Gallup-intézet most nagyszabású közvéleménykutatót rendezett, melynek során kitudta, hogy a többség jó véleménnyel van Jacqueline Kennedyről, akiben a jó anyát, a kultúralt és intelligens nőt becsülik. Azonkívül kiemelik szép ségét, jó izlését, szeretetreméltóságát és megnyerő mo-dorát.

Viszont sokan azt kifogásolják, hogy nem mindig öltözködik előnyösen, fűrőruhában fényképezési magát, túl sok partyt ad és sokat szerepel a nyilvánosság előtt.

(Ladies' Home Journal)

C. H. Fitz-Patrick, egykori lengyel hadipilóta, aki jelenleg Angliában él, bejelentette, hogy feleségének leánykori nevét vette fel, mert eredeti lengyel nevét Londonban senki sem tudja kiejteni.

A lengyel pilótát Szczi-ciskinek hívták.
(Daily Mirror, London)

Maurice Chevalier egy ismert párizsi étteremben vacsorázott. Az étkézés után hozzálépett a tulajdonos és megkérdezte, meg van-e elégedve, minden rendben volt-e?

— Hát kérem — válaszolta Maurice Chevalier —, a vacsora kitűnő lett volna, ha a leves olyan meleg lett volna, mint a fehér bor, a fehér bor olyan öreg lett volna, mint a szárnyas, a szárnyas olyan kövér lett volna, mint a pincérnő és a pincérnő olyan fiatal lett volna, mint a konyak...
(Paris Match)

Egy dallasi (USA) női klub akciót indított a férjek hanyag öltözködése ellen. Klubestét rendeztek, melyre meghívták férjüket és azon ócska, kopott ruhában, a ruhához nem illő és rosszul megkötött nyakkendővel jelentek meg. Így akarták demonstrálni férjeiknek, akik ez alkalommal elegáns, frakkban jelentek meg, hogyan néznek ki a mindennapi életben, amikor öltözködésükre nem ügyelnek.
(Ladies' Home Journal)

Párbeszéd egy eszpresszóban:
— Milyen a kávé?
— Még mellékezik szines.

NAGY EMBEREK MONDTAK

Somerset Maugham: „Az ember testből, lélekből és fantáziából áll. Teste porhüvely, szelleme hozzáférhetetlen, de a fantáziája jelentőssé teszi.”

Anatole France: „A tudás semmi; a fantázia minden.”

Roger Valland: „Mindaz szerelem, ami két egymást szerető ember között történik.”

Harold Coffin, amerikai költő: „Szegény emberek gazdag nagyapjukkal dicsekednek, gazdag emberek szegény elődeikkel.”

Tennessee Williams: „A nő képes egy férfit csak azért szeretni, mert nincs szíve őt más nőnek átengedni.”

Eliezer Ben Jehuda leányának boldog órái Budapesten

Az új héber nyelv életrekeltője

Ben Jehuda 40-ik halálzási évfordulója alkalmából

Irta: Kauftheil Ernő

A héber nyelv él, virágzik, de megálmódója s ujjáteremtője: Eliezer Ben Jehuda már negyven éve halott.

Ma természetesnek magától értetődőnek találjuk, hogy az élet minden vonatkozásában meg van a megfelelő héber kifejezés. Nyolc évvel ezelőtt ez nem volt olyan természetes. Új héber szavakat kellett al-

csodálkozva értesült arról, hogy egy megszállott nyelvész az akkori Erecben a szezárd nyelvet akarja meg honosítani. Dávid Frischmann, aki ebben az időben látogatott el Erecbe, a jaffai tanítókat az áskénáz kifejezés használatára akarta visszavezetni, de ők a Jeruzsálemben élő Ben Jehudához utasították őt, aki azután Dávid Frischmann is meggyőzte a maga igazáról.

Működése

Ben Jehuda Erecben való letelepedése után kitarítón hirdette, hogy „a zsidóság nem lesz néppé és nem fogja meghódítani az országot a héber nyelv nélkül”. Ilyen irányú cikkeket küldött a világ minden zsidó lapjának, amelyeknek legtöbbje azonban a cikkeket azzal küldte vissza, hogy azok közlésre nem alkalmasak. Perc Szmolenszkin, Ben Jehuda első ilyen cikkét ezzel a megjegyzéssel közölte le: „Gyönyörű terv lenne, de nem hiszek a megvalósításában.”

Ben Jehuda nyelvész, író és az első héber nyelv propagálója, valamint ujjáteremtője is volt egyben. Első cikke az általa megindított „Hásachár” című lapban jelent meg, ő alapította később a „Hácvi” (a „Háor” és a „Háskáfá” című lapokat, amelyek mindegyikében éles harcot vívott ellenfelei a héber nyelv terjesztése érdekében.)

Sokat szenvedett a régi jisivu szélsőséges elemeitől, akik házáat bojkottálták, sőt nem egyszer panaszolták be őt a török portánál is. Ő azonban hősiességgel és a keserűséget is a keserűségeket is. Sajnos törékeny, nemeslelkű felesége korán összeroppant a szenvedések alatt. Hat éves volt egyetlen kisfiuk, a későbbi Itamar Ben Avi, amikor meghalt. Mikor testvérhúga, Chemda, nővére elhunyt, őt is elvitték, nyomban alijázott, hogy elfoglalja helyét az elárult házban és folytassa a harcot Ben Jehuda oldalán. Tehetségével és szorgalmával a héber nyelv terjesztésében, Ben Jehuda méltó párja lett és a későbbi neves héber író és férjének odaadó munkatársa.

Sokszáz cikkén kívül rengeteg héber nyelvű munkát jelentett meg. Ezek közül megemlíthetjük az „Alom és megfajtása” című munkáját, a nyolcvan kötetben megjelent „Rabbi Akivát” és ezen kívül hatalmas szótárt, amelyből életében öt kötet jelent meg. Felesége Chemda és második fia, Ejud Ben Jehuda fejezték be a szótár szerkesztését. A 17 kötetes szótár több kiadást ért meg azóta is.

Ben Jehuda 40 évvel ezelőtt, 1922. január második napján hunyt el, míg felesége 1951-ben halt meg. Ben Jehudának megfogadtott, hogy élete végén munkájának és küzdelmének a gyümölcsét saját szemével láthatta: a szezárd kiejtésű héber nyelv ujjaszületését.

ELIEZER BEN-JEHUDA

kotni, vagy előkeríteni a Biblia, vagy a Misna, vagy a Midrás-irodalomból. Az elfelejtett héber nyelvet ujjá kellett teremteni.

Eliezer Ben Jehuda volt az első, aki családja körében is csak a héber nyelvet használta. Több nyelvet tudott ugyan, de beszélni csak héberül volt hajlandó.

Pályafutása

Ben Jehuda Litvániában született 1858-ban, eredetileg Perlmann elnevezéssel hívták. Előbb „chéder”-ben, majd jesivában tanult, de korán hozzáfogott a világi tárgyak tanulásához is. Középszintű elvégzése után Párisba ment, hogy a Sorbonne-on orvosi tanulmányokat folytasson. Sajnos tüdőbetegség támadta meg, ezért kénytelen volt egyetemi tanulmányait abbahagyni. A párisi Rothschildok segítségével az általuk fenntartott algériai tüdőbeteg-kórházba került, ahol a kórteremben mellette egy szezárd zsidó fekdött. A vele való beszélgetések során döntötte el magában Ben Jehuda, hogy az Izraelben ujjáéledő héber nyelv a szezárd kiejtséssel kell, hogy kövesse.

Gyógyulása után 1881-ben alijázott és Jeruzsálemben telepedett meg. Vele jött felesége Dvora is, aki a héber nyelvet ugyancsak kitűnően megtanulta. Az ő házuk volt az első Jeruzsálemben, amelyben kizárólag héberül beszéltek. A Jeruzsálemben csak héberül beszélő Ben Jehudát kissé boldong emberek tartották, gúnyolták és támadták eléget, de ő egyenesen ment a maga útján, a kitűzött cél felé. A Haifán működő néber tanítókat vette rá először a szezárd kiejtésű héber nyelv tanítására.

Nagy vihart idézett fel a Ben Jehuda által bevezetett szezárd kiejtés az Odeszsaiban és Lengyelországban élő héber írók között. Bialik, Achád Háám, Uzsiskin, Frischmann és Szokolov is

— A rossz németekkel?
— Nem, a jó németekkel. A rossz németek ki akarják rugni a jó németeket Berlinből.
— Szóval még mindig vannak rossz németek?
— Igen. De vannak jó németek is. A háború után ugyanis felosztották Németországot és az egyik felét az oroszok foglalták el, a másikat meg mi.
— Miért nem ölték meg az oroszok a rossz németeket, ha rosszak voltak?
— Azért, mert az oroszok

Irta: Gervai Sándor

Ha visszautasítás, ráereks vele.

— Este, nálunk, a lakásunkban, személyesen is megismeri őket. A feleségem rá gaskodik ahhoz, hogy már ma este nálunk legyen. Ünnepe vacsorát rendez a maga tiszteletére. Kérem, ne jöjjön zavarba. Ne utasítsa vissza. Ez „zchit ávot”. Magának ezt nem kell magyaráznom, mit jelent? Irja fel a címünket. Könnyű megjegyezni. A Chevra Kadisa épületében van, a Teréz-köruton.

Tanáros pedantériával leveleket helyezett az asztalra.

— Isméri ezeket a leveleket? — kérdezte komolylyá vált hangon Bacher Vilmos. Jóména szíve hevesen kezdett dobogni.

— Az édesapámé, — válaszolta halkán.

Mondja kérem, hogy élnek maguk Jeruzsálemben? Valóban olyan sok ellenségük van? Mióta édesapja leveleit megkaptam az álom elkerüli a szememet. Ilyen sorokat nem lehet ok nélkül papírra vetni, itt például azt írja:

„Kérem önt, segítsen rajtam, mert ha nem jön végre valahonnét segítség, kénytelen leszek abbahagyni a munkát és az egészet megsemmisíteni. Könyörgöm, uram, mentse meg ezt a művet.”

— Az ön biztató és értékelő levelei és cikkei új életet öntöttek apámba, professzor úr.

— Ennek nagyon örülök. Nem kis dolog az, ha Jeruzsálemben is elismerik, hogy az asszimiláció fellegváraként ismert budapesti Rabbiképző, a héber kultúra ujjaszületése érdekében is végez valamit. Kérem, ha visszamegy Jeruzsálembe, mondja meg édesapjának: Bacher professzor azt üzeni, hogy a berlini „Langenscheit” könyvkiadó biztosította őt, hogy a szótárt ki fogja adni. Ottani barátaink erre a célra a szükséges összeget elő fogják teremteni.

— Édesapám még nem tudja ezt — küzdött a kellemes, váratlan meglepetéstől előidézett megröszélgéssel Jóména.

— Chemda asszony bizonyára megírta már neki Berlinből. Dehát ezt csak azért mondtam el magának, hogy ne legyenek aggodalmiai. Maga nem azért jött Budapestre, hogy öreg professzorok problémáit hallgassa. A feleségem is, Blau Lajosné is a lelkemre kötötték, hogy minél előbb mutassam meg magat nekik. A szórakoztató programról ók akarnak gondoskodni.

A napi műsor szerint, dél előtt el kellett mennie Jómémának Blau Lajosnéval a Szépművészeti Múzeumba, a modern magyar festők kiállítását megnéznie. Előzőleg beültek a belváros egyik cukrászdájába. Dobos-tortát és rigóancsít ettek.

Blau Lajosné a boldog házasságban élő asszonyok rajongásával beszélt a férjéről. Jóména sok közös vonást fedezett fel közte és Chemda között. Mindkettő asszony jóval fiatalabb volt, mint a férjük. Ennek elletettük férjeik tudományos munkatársaikká váltak.

— Lajosom a legjobb, legfigyelmesebb ember. Nem lehet olyan kivánságom, melyet nem teljesít. Cselekedeteimet mindig jóváhagyta. Rengeteget dolgozik. Némelykor a keze is belefárad az írásba. Ajánlokotam, hogy mondja nekem tollba leveleit, cikkeit és egyéb ir-

nivalóit. Ő csak írja alá ezeket az írásokat. Meg is próbáltuk és most már gyakran veszi igénybe segítségemet. Az írás nálam gyorsan megy. Ő ezalatt pihenhet. A felolvasásait nekem mondja tollba.

— Nálunk is így van. Apám még arra is rábeszélte anyámat, hogy cikkeket írjon a lapjába, a „Hacóvi”-be.

— Ami az én Lajosomat illeti, meg kell magának mondanom, kedves Jóména, hogy ő nem vonzódná a cionizmushoz. Nem tartja lehetségesnek a megvalósítását. Bacher más. Ő már kezd feléje hajlani. Persze a maga módján.

— Mindenki a maga módján. Mi Jeruzsálemben nagyon óvakodunk véleménynyilvánítani a török hatóságok és Rothschild báró miatt. Ezért nem ment az apám egyetlen-egyszer sem a Cionista Világkongresszusra. Pedig hívták.

— Jóména, ezt az embert be kell mutatnom magának. Ő a mi nagy költőnk, Kiss József. Egy alacsony termetű, sovány férfi lépett az asztalhoz. Bemutatkozás nélkül, üdvözölte a hölgyeket. Feltevélezte, hogy ugvis ismerik.

— A kisasszony nem beszél magyarul — mondta mosolyogva Blau Lajosné.

— Talán németül? — érdeklődött Kiss József, mit sem sejtve ki mellett állt.

— Franciául és héberül.

— Nagyságos asszonyom, ez remek. Franciául, ezt még értem. De egy ilyen szép, olaszos arcú leány, héberül, mint egy rabbinus. Hát ez...

ART BUCHWALD:

Hol az ellenség mostanában?

A minap elvittem fiamat a moziba. A film, a Korall-Tenger-i csata, a többi háborus darabokhoz viszonyítva elég rossz volt. Egy amerikai tengeraltatójáról legényességéről szól, amelyet a japánok hadifogságba ejtenek, a foglyaltábor parancsnoka, foglyaltábori méretekkel mérve, igen civilizált ember, aki ellenlál a kísérletnek, hogy megkínozza foglyait, jöhet tudja, hogy olyan hadititkok birtokában vannak, amelyek megváltoztathatják a háború menetét. De a parancsnok alantassai jellegzetesen brutális börtönőrök.

Nincs értelme a történetet elmesélni, elégedjünk meg azzal, hogy a film nem a *Hid a Kwai folyón*. A moziból kijövet leülünk egy kávéház teraszára fagyaltalni. Fiam nagyon illedelmesen viselkedett és nyilvánvaló volt, hogy nagy hatást tett rá a film.

Fagyaltványlós közben megszólalt: A japánok nagyon rossz emberek voltak, hogy ilyen csúnyán bántak az amerikaiakkal, ugye?

— Igen, — mondtam, — de most már nem rosszak.

— Miért? — akarta tudni a fiam.

— Mert már nem csinálnak ilyen dolgokat.

Ezen elgondolkodott egy pillanatra, aztán tovább kíváncsiskodott: — De miért csinálták akkor ezeket a csúnya dolgokat?
— Valószínűleg nem tudták, hogy rosszat cselekednek. Bizonyára azt gondolták, hogy helyesen cselekedtek.

— Miért nem mondta meg nekik valaki? — akarta tudni.
— Próbálkoztunk — mon-

— Hiába nevet, főszereplő ur. Az anyanyelve héber a fiatal hölgynek. Az édesapja szintén lapszerkesztő. A neve: Eliezer Ben Jehuda.

— Eliezer Ben Jehuda? — ismételte Kiss József még egyszer a nevet. Soha nem hallottam erről az emberről.

Bacherék minden estére programot terveztek. Hangverseny, Opera, Vigaszínház. Találkozások a család barátaival, tudósokkal, művészekkel, írókkal. Csevegés asszonyokkal, akik Jóména párizsi élményei után érdeklődtek. Úszóknak és társadalmi összejövetelek töltötték ki Jóména Ben Jehuda budapesti napjait.

Az élmények sokkal szebbek voltak, sem hogy gyorsan elfelejtette volna.

★

Néhány hét múlva újra levelet hozott Bacher Vilmosnak a postás.

„Igen tisztelt Uram, ismét Berlinben... Gyakran gondolkodom arra a gyönyörű utra és azokra a feleséges szép napokra, amelyeket Budapesten töltöttem. Nem feledhetem azt a szívvelyesseget, amellyel önök megismertették velem a magyar művészet remekét. Hálás köszönetemet fejezem ki a nagyszerű vendéglátásért, amelyben ön és felesége részesítettek.

Hive

Jóména Ben Jehuda”

Bacher Vilmos olyan súlyosnak érezte a néhány soros héber levelet, mint egy téglát, amelyet be lehet építeni abba a szellemi hidba, amely összeköti a magyar zsidóságot a héber nyelv ujjaszületéséért küzdők táborával.

1943-ban Kolozsvárott fontos különnyomat látott napvilágot az „Antal Márk Emlékkönyve”-ben ezzel a címmel: „Ben Jehuda levelei Bacher Vilmoshoz”. A magyar nyelvű bevezető („Adalék a héber nyelvújítás történetéhez”) — írta és a héber leveleket sajtó alá rendezte dr. Löwinger Sámuel, akkor a Ferenc József Országos Rabbiképző Intézet professzora, ma a Héber Kéziratgyűjtő Intézet helyettes vezetője és a „Héchal-Hászéfer” főszerkesztője Jeruzsálemben.

1907. május 6-án, berlini keltezéssel a következő levelet kapta Bacher Vilmos, a budapesti Országos Rabbiképző rektora:

„Kiváló barátunk, Bacher professzor!”

Összes berlini barátaim tanúsíthatják, amióta itt vagyok, állandóan önmagunkról beszélek. A véletlen adta ismeretség önnel és feleségével külön korszakot jelent az életemben.

En rendkívül sokat követeltek az emberektől. Ezért csalódom kellett bennük szörnyű helyzetben. Ezért kerültem olyan lelkiállapotba, hogy elvesztettem az emberekbe vetett hitemet. S ime találkoztam önökkel. Hígyjék el nekem, hízélgés nélkül mondom, es-klaszóm, hogy ez ugy hatott rám, mintha új fény ragyogott volna fel életemben. Önöknek köszönhetem az erőt, amely kitartást ad nekem célom eléréséhez. Könnyekkel a szememben írom ezeket a sorokat.

Az ajánlólevelek, amelyek Önök adták nekem, megnyitották előttem az utat... Nem az én szavaim, hanem az Önök ragyogó neve előtt hajoltak meg mindannyian.

Ha Budapesten leszek, elbeszélem a részleteket. Biztosíthatom, hogy érdekeselek leszek.

Csökölöm azt a kezét, amely fegyvert adott, hogy megvíghassam nehéz harcokat.

Örökké hú barátónők! *Chemda Ben Jehuda* U. I. Leányunk és fivérérem, meglátogatták-e Önöket, amikor Budapesten voltak?...”

Jóména Ben Jehuda megérkezett Budapestre, Chemda fivérével együtt. Jómódú üzletember volt ez a különös testvér. Svájcban lakott. Szívesen fedezte Chemda és Jóména európai utazásának a költségeit. Ben Jehuda héber szótárának kiadására azonban egy garast sem akart adni. Még kölcsönképpen sem. Haragosan jelentette ki:

— Adjon erre a zsidó nép. En nem. Neki kell a szótár. Nem nekem. Chemda zokogott. Eliezer Ben Jehuda pedig a kétségbeeséstől és reménytelenségtől fekete-piros színekben játszó leveleket írt Jeruzsálemből, az Abesszinek-utcájában lévő nedves-dohos lakásból Bacher Vilmosnak Budapestre, a Bérkocsis-utcai vörös-téglás épületbe, a Rabbiképző Intézetbe, ahol most Jóména ült.

Augusztus hónapban csend volt a Rabbiképző Intézet irodájában. A meleg miatt Bacher Vilmos könyvitolta az ablakot. A József-körutról felhallatszott a 6-os vilamos csengetése.

— Kérem, foglaljon helyet. Ahol kényelmesnek találja. Bármelyik székbe ül le, édesapja műve támogatni pihennek mások benne. Jó. Blau Lajosét választotta. Sőt, a mi fiatal rabbinak a Dohány utcai templomból, dr. Hevesi Simon is, lelkesen kiáll mellette.”

— Névről ismerem már őket. En szoktam felbontani apám leveleit. Ha jó hír van bennük, sietek átadni.

"... AKIT OROSLÁN ÜLDÖZ..."

Irta:
J. KLEIN-HAPÁRAS

101.

Rozescu csak kis idő után tért vissza. — Urasága kissé makrancoskodik. Azzal fenyegetőzött, hogy kínos bonyodalmakba keveredünk miatta, s mivel ez nem tett rám hatást, megpróbált a lelkekre beszélni. Közöltem, hogy sajnálatomra nem segíthetek rajta, mire... — Rozescu úgy elnevette magát, hogy folytatni is képtelen volt.

— Mire? — Az alezredes türelmetlen lett.

— Boesánat — de rendkívül mulatságos volt.

— Mulatságos?

— Az. Azt akarta, sugalmazza valamit az alezredes úrnak, mert úgy látta, hogy jó viszonyban vagyok vele. Itt szép pénzt lehetne keresni, mondja, alaposan meg lehetne vágni Candomirt, és szákszámra hozná a pénzt a zsidó is — megbocsásson, Rundberg úr, önt gondolta. Ő úgy látja, az alezredes olyan ember, akivel szót lehet érteni, hiába adja oly hivatalos képpel a korreketet. Igen, Alecu, téged gondolt. Röviden: alapítsunk mi hárman, te, Alecu, ő meg én egy társaságot a két úr kizsákmányolására, soha vissza nem térő alkalom, mondotta. Mi a véleményed?

Rananu belesápadt, dühében szinte könny szökött a szemébe, hallani lehetett a foga csikorgatását. S te még kacagsz? — nyögött fel — még kacagsz?! — Most már üvöltött: — Mért nem lötted agyon azt a disznót? Tiszt vagy? Rozescu a neved?

Candomir, akit jobban megrémített Rananu dühkitörése, mint annak oka, csillapítani kezdte. — Ha valaki megért, Alecu, az én vagyok. Ma már én is majdnem itt tartottam, úgy éreztem, nincs más megoldás, de hálás vagyok Rundberg úrnak, hogy visszatartott.

— Az is csak olyan filozófus, mint Rozescu — kiabálta Rananu — de én, én teszek a filozófiára! Ez itt ni — az asztalhoz lépett, ahol az aktatáskája mellett ott heverték a pisztolyok, egyiket kirántotta a tokjából — ez itt az én filozófiám! Lelövöm, mint egy kutyát! — Rozescuhoz fordult. — És te? Te mit feleltél neki?

— Neki? Semmit. A huszárnak parancsba adtam, ügyeljen rá, órával a kezében, hogy tizenöt percen belül kész legyen az öltözködéssel s a csomagolással.

— Ennyi volt az egész?

— A legény nagyon erős és igen értelmes. Megértett engem. Légy biztos, egy pillanatot sem hagy eltni a kiszabott határidőn túl.

Candomir, aki a hangulatot csillapítani igyekezett, beszélgetésbe elegyedett Rananuval, közben Rozescu halkan társalgott Rundberggel. Ezek ketten egyformán élvezték a találgatásokat, feltevéseket. Becsülték egymást és vonzódtak egymáshoz. Mindkettőnek meg volt a kellemes érzése, hogy megbízhatik a másikban. Rozescu arra is célzást tett Rundbergnek, hogy Rananu gyanúja esetleg alaptalan. Viszont akkor is fenn kell tartani, mert a herceg őrizetbentartása elengedhetetlen.

Amikor megszólaltak az előálló szánok csengői, mindnyájan örvendek, hogy már itt tartanak. Rananu odaintett Rozescunak és gyorsan felállt. — Jobb, ha ti ittmaradtok — mondta — nem kell, hogy lásson benneteket. A vizontlátásra, Radule. — Megölette, aztán kezét nyújtott Rundbergnek. Nagyon örvendek, hogy közelebről is megismerhettem. Minden jót!

Rozescu is szívélyes búcsút vett mindkettejüktől.

Candomir már sokkal előbb aludni küldte a személyzetet. A vacsoránál maguk szolgálták ki magukat. Az öreg Misut azonban, aki már régóta nem teljesített szolgálatot, felkeltették a szánkacsengők. Reszkető fejével ott állott az előcsarnokban és végignézte az elvonulást. Öreg szemével csak elmosódottan látta a három katonát s az egy civil képét a mély sötétben, s épp oly kevéssé értette, mint ahogyan öreg esze sem talált magyarázatot arra, hogyan hagyhatják el vendégek a házat, anélkül, hogy a háziúr s a személyzet ki ne kísérné őket. Még akkor is elítélően csóválgatta a fejét, amikor már csak halkan hallatszott az országút felől a szánkák csengőszava.

HATODIK KÖNYV

P O T E M K I N

Merre szállsz, Oroszország?

Felelj!

Nincs felelet —

Nyikoláj Gogoly, 1842

A gyűlést hét órára hívták egybe. Nyolc óraker még sokan hiányoztak. A fejesek közül még nem volt itt egy se. Maximenko egynéhány fiatal labdarúgásról csevegett, ez volt az egyetlen élénkebb csoport.

A többi meg se szólalt, ujságot, könyvet vagy brosurát se vett senki a kezébe. Mint ahogyan senki se tekintett fel a falakra, amelyeken szorosan egymás mellett függtek a harcosok képei — a szellem és a tett élő és holt hősei.

A helység, amelyben a villamosmű munkásai unatkoztak, valamikor az igazgató-tanács ülésterme volt. Sok munkás a lábát se tette be ide „régén”, most az ő klubjuk lett, a kultúrotthonuk. S ahogyan „régén” nem volt szabad itt tartózkodniok, úgy most nem akarózt nekik. Fáradtak s álmosak voltak. Szüntelenül órájukat nézegették, vagy társaikat faggatták az idő felől.

A nyitott ajtókon át kettesével-hármasával jödögtek az üzem munkásai, aztán a tisztviselők, köztük sok asszony és leány, kezükben székekkel. A terem már majd teli lett, amikor kerézkörgést hallottak. Megjötték, mondta valaki, s már jöttek is a farm hivatalnokai és munkásai, sokkal nagyobb számban, mint máskor. Mert a farm személyzete általában élt a jó lehetőségekkel, hogy távol maradjon a gyülesektől. Távol is laktak, meg aztán foglalatosságaik épp este kötötték őket a munkahelyükhöz. Ma azonban elvárták, hogy minél többen jelenjenek meg az összejövetelen.

Mermelstein direktor egy széklet szerzett magának s odaült a lányok közé, akik barátságos vihogással vették közre. A kertészek, a kovácsok s a szíjgyártó az egyik hátsó padra ültek; két másikra a könyvelő és a fejtőnök. Az istálló-mester s a kocsis zárta be a menetet. Szép számban voltak máris, pedig még nem mindenki volt itt a farmról. Valaki, aki politikai-taktikai okokból maradt el, mert tőkés multja tüske volt az osztályöntudatos munkások vagy azok szemében, akik ennek adták ki magukat.

A villamosmű munkásainak megvolt minden okuk, hogy elégedettek legyenek a farmjuk teljesítményeivel. Bár akadtak itt is, mint mindenütt kedvrontók, mindent jobban tudók, örök ellenzéki kellemetlenkedők, akik a tagadás pusztá öröme kedvéért nem voltak hajlandók elismerni a farm érdemeit, s a vezetőségnek minden lehető és lehetetlen alkalommal gáncsot vetettek, de azok, akiknek szavuk volt, nem is gondoltak változtatásokra. A farm, amelynek gyakorlati értékét nem is sejtették a meg-alapításkor, csodálatosan működött, sokat termelt, és soha nem mutatott ráfizetést.

A teremben, mely most már zsúfolt volt, kezdett elevebb lenni a hangulat. A II-es üzem, a nagy erőműtelep munkásai összedugták a fejüket, és úgy festett a dolog, hogy már a hivatalos vita előtt megkezdődik a nemhivatalos, amikor beléptek az igazgató s mögötte a helyettese. Mindketten az emelvényen foglaltak helyet. Fjodor Ivánovics Lavrenyenko, kihasználva a beléptükkor beálló csendet, felállt, sapkáját az asztalra tette és megszólalt: — Elvtársak, mielőtt mai gyűlésünk tulajdonképpen, nagyfontosságú tárgyába fognánk — azt majd akkor vitatjuk meg, mikorra megérkeznek a szónokok, akiknek ahhoz a ponthoz lesz mondanivalójuk — megkérdezem, ki akar egyebet felhozni. Kér szót valaki?

Jelentkeztek egynéhányan, jelentéktelen kérdéseket tettek fel, de igazi vita nem kerekedett. Az igazgató, aki meg is könnyebbült ettől, csalódott is volt kissé, már éppen Szapozsnyikhoz fordult, amikor ez, aki eddig látható közönnyel bámult a terembe, arra hívta fel a figyelmét, hogy még szót kért valaki. — Krzanowski elvtársé a szó — mondta halkan Lavrenyenko, s egy a huszas évek derekán járó, világoszőke hajjú, világoskék szemű, majdnem fehér szempillájú férfi állt fel. Fekete szvettére felett két szerelőzubbonyt viselt. Mielőtt beszélni kezdett volna, levette lakkellenzős sapkáját. Lengyelül beszélt, de rutén és orosz szavakat is kevert belé, s nagyon igyekezett, hogy a két magasrangú tisztviselő megértse. — Elvtársak, azt hiszem, mindnyájuk nevében szólok, amikor bátorodom megkérdezni — micsoda kispolgári fordulat! Lavrenyenko kínban rázkódott meg — miért maradt el e héten a vajadag?

Mermelsteint, aki egy lánnyal sugdolódzott, erőteljes lökessel figyelmeztették, hogy róla van szó. Hallotta a „mászlo”-t, a vaját, s mindennel tisztában volt. Főlényesen mosolygott és gyors pillantást vetett Szapozsnyikra, de annak arca mit sem árult el. Aztán a könyvelőnőt kereste, aki egész hátul ült a fejtőnökkkel, de annak arcáról se bírt semmit leolvasni. Hát a szónokra bámult, aki lassacskán egészen belejött, s már nem csak a vajról beszélt, hanem túltéve önmagán, már a burzsoázia, annak praktikái, fondorlati és egyéb fegyverei ellen szállt síkra, s egyre tovább sodorta tulajdon szótáradata, úgy hogy már szölamok és idézetek partitalan folyamában úszott tova. Észre se vette volna magát, ha a „vaj!” szóval vissza nem térítik a tárgyhoz. Krzanovszki ekkor sem lendült ki a kerékvágásból. — Igen, elvtársak, a burzsoázia és az imperializmus börtönében nem kaptak vaját az osztályöntudatos munkások. Ott azt

az urak zabálták fel. De most a munkások az urak, most csak nekik van joguk a vajhoz. Hát megkérdezem Mermelstein elvtárstól: nem a burzsojok piacán, fekete áron adták-e el a vajunkat, az osztályöntudatos munkások vaját, hogy amazok hizlalják rajta a bendőjüket, úgy gyűjtsenek erőt a munkásosztály ellen vívott harcukhoz? Helyes-e, ha a saját vajunkal kenegetjük őket? Mert mi ebbe soha bele nem egyezünk, mi küzdeni fogunk ez ellen! Mermelstein igazgató elvtárs, világosítson fel bennünket: hová lett az a vaj?

A taps közepette helyére ülő szónok másokat is magával ragadott, ezek aztán mintegy kórusban kiáltották: — Hová lett az a vaj? — További csoportok vették át a csatakiáltást, s most már közel százan ismételték, többnyire a zajongás feletti örömmükben: — Hová lett az a vaj?

A zaj bosszantotta Lavrenyenko. A direktor nem kedvelte a szónokot. Nem volt rossz munkás ez a Krzanowski, de nagyképű volt és kötekedő. Nagyon helytelenül cselekedett, hogy felheccelte az emereket, most, mikor már végre kezdtek megszokni a gyűlésfegyelmet. Lavrenyenko igazgató felállt, elítélő pillantást vetett a tömegre, úgy kiáltotta, hogy — csend! — Aztán rosszalóan mérte végig a szónokot, aki önelégült mosollyal ült a helyén: — Krzanovszki elvtárs, maga azt akarta megkérdezni, miért nem árusítottunk itt vaját a héten. Ez nem ok arra, hogy ilyen hosszú beszédet tartson. A szovjetember röviden szeret szólani. A többi elvtársat meg arra kérem, őrizték meg a gyűlés méltóságát. Mermelstein elvtárs meg fogja magyarázni, miért nem került kiosztásra e héten a vaj.

(Folytatása vasárnap)

שראים
מקצועית ותיבות

מכון ישראל
להנשרת טכנאים

ה ח ו נ א פ ב א נ
új kurzusok indulnak
ÉPÍTÉSZETI RAJZOLÁS,
GÉP RAJZOLÁS,
ARCHITEKTURA
és belső berendezés.
Részletek és beiratkozás:
délelőtt 10-től este 8 óráig.

מרכז
להשרתות
מקצועית ותיבות

Hafia, Bialik 17.
Jeruzsálem, Jaffa 33.
Bét Joél.
Tel-Aviv, Allenby 76.
T.-A.-Cáfon, Dizengoff 86.

מכון ישראל
להנשרת טכנאים

Uj kurzus indul:
Rádió elektronika
Részletek és beiratkozás:
délelőtt 10 órától este 8 óráig.

מרכז
להשרתות
מקצועית ותיבות

Haifa, Bialik 17.
Jeruzsálem, Jaffa, 33. „Bét Joél”.
Tel-Aviv, Allenby 76.
Tel-Aviv-Cáfon, Dizengoff-u. 86. sz.

A BIZTOSÍTÁS HÓNAPJA ELÉ

Hogyan vált az életbiztosítás közgazdaságunk erős tényezőjévé?

Még öt-hat évvel ezelőtt az izraeli életbiztosítók forgalma a nemzetgazdaság számait tekintve elhanyagolható gazdasági tényező

volt. Ennek megfelelően a biztosító társaságoknak az életbiztosítási ágban befolyó, a gazdaságba fektetett összegei abszolút elhanyagolható tételek voltak ahhoz képest, amit külföldi biztosító intézetek ezekből a bevételekből az illető ország közgazdaságába fektettek be.

Nagy változást hozott e tekintetben mintegy öt évvel ezelőtt a biztosító szakma vezetőinek az az elhatározása, hogy Izraelben is bevezessék a különféle — dollárhoz, vagy indexhez — kötött biztosításokat. Akkor az izraeli közgazdaság

nagy szencziójaként hangozott, hogy a tervezett új életbiztosítási ágból remélt összegekből mintegy ötven milliót kívánt a biztosítási szakma befektetni az izraeli villanyművek által kibocsátott és a kormány által garantált adósság-levelekre. Így akarta fedezni magát a biztosító szakma a biztosítottakkal szemben. Az izraeli biztosító intézetek azonban ez idő szerint nem kevesebb mint 280 millió fontot kell befektessenek hasonlóan jófundált kötvényekre és ez az életbiztosítási ág egyre tovább fejlődik.

is megfelelő adóengedelményeket kapjanak. A biztosítók ezenkívül javasolják, hogy a biztosítási járulékok után engedélyezett adómentességet 600 fontról 750-re emelje a kormány.

A BIZTOSÍTÁSI HÓNAP FELADATA

A biztosítási szakmára még nagy feladatok várnak. Izraelben több mint 250 ezer olyan család van, akik egyáltalán nincsenek biztosítva. Az életbiztosítás fontossága még mindig nem hatolt el a széles izraeli rétegekhez, legalábbis nem olyan mértékben, mint külföldön. A biztosító intézetekre hárul a feladat, hogy ezt a „biztosítási tudatot” a tömegekbe belevigye, és, hogy az egyes családoknak és családfőknek a legpraktikusabb tanácsokkal és leghasznosabb módon álljanak rendelkezésére.

A szakmabeliek általában remélik, hogy a biztosítási hónap folyamán lefolytatandó propaganda az életbiztosítási ág számára még nagyobb fellendülést fog hozni és ennek következtében hatalmas összegekkel fog emelkedni a tömegek befektetése olyan állami munkákba és vállalkozásokba, amelyek megfelelő hasznót és eredményeket biztosítanak nemcsak az államnak, hanem az állam minden polgárának.

Közlekedési rovatunk

Január 18-i, jövő pénteki számunkban jelenik meg. Közöljük kedves olvasóinkkal, hogy sikerült együttműködésre megnyernünk egy ismert, jövevű közlekedési szakértőt, aki szívesen ad tanácsot szakmai vonatkozású problémákra.

A problémák megfelelő feldolgozása érdekében a jövő hét első napjaiban várjuk olvasóink leveleit, a borítékon ezzel a jelzéssel:

Közlekedési rovat!

HIRDETÉSI PROBLÉMÁK A BIZTOSÍTÁSI HÓNAPBAN

A biztosítási hónap illetékes tényezői részletes terveket dolgoztak ki a hirdetések vonatkozásában is, mert fontos tényezőnek tekintik a meggyőző, felvilágosító — egyben pedig érdekes hirdetéseket, a hónap sikere szempontjából.

Alapos mérlegelés előzte meg a hirdetési tervek kidolgozását és nagy volt a felelőssége az illetékeseknek, ugyanis soha nem fordított a biztosítási szakma ilyen nagy gondot hirdetésekre, mint ebben a kampányban. Ezért tehát a hirdetések legérdekesebb és leghatékonyabb formáit kellett megtalálniuk.

A rendelkezésre álló hirdetési lehetőségek a követ-

kező arányok szerint oszlanak meg:

Hirdetések napilapokban	50%
Mozi-hirdetések	10%
Rádió-hirdetések	10%
Egyéb hirdetési formák, brosúrák stb.	30%

Itt kell megjegyeznünk, hogy nagy sikere van a hirdetési szakemberek véleménye szerint a „CHÉC” rögzített életbiztosítási hirdetéseknek, amelyeknek kiadásait évek óta közösen viselik az összes érdekelt biztosítási intézetek.

Az a megalapozott és egybehangzó vélemény alakult ki, hogy a „CHÉC”-akció hirdetési nagy mértékben erősítették meg a biztosítás jelentőségének tudatát a közvéleményben.

(b)

Készüljön a biztosítás hónapjára

1963 február

CHÉC

MI OKOZTA A NAGY VALTOZAST?

1. Az életbiztosítás tulajdonképpen minden időben és minden országban a legjobb takarékosági eszköz volt, amely hosszú távon biztosította a befektető érdekeit és egyben kitűnő eszköz volt az infláció ellen is. A két világháború okozta infláció sem vetett gátat az életbiztosítási ág fejlődésének.

2. A biztosító fél érdekének megvédését azonban a rendes biztosításnál jobban szolgálják a különféle értékekhez kötött biztosítások. A biztosításnak ez a formá-

ja még jobban növelte a tömegek bizalmát az életbiztosítókkal szemben.

3. Hogy ez az értékekhez kötött biztosítás mit jelentett nálunk, legjobban mutatja, hogy a font leértékelés után az ilyenfajta biztosítások még jobban elszaporodtak.

4. A valorizált életbiztosításnál jobb befektetés a tömegek számára nem létezik.

5. Ugyanezen biztosítások legnagyobb előnye, azok sokrétűsége, amelyek segítségével az ilyen biztosítás a család minden igényét kielégítheti.

A „BIZTOSITÁS HÓNAPJA”

A Nemzeti Takarékosági Tanácsa most meghirdette a „Biztosítás Hónapját”, amely alatt a biztosítás előnyeire a közönség figyelmét hatványozott mértékben hívják fel. Felesleges kihangsúlyozni, hogy a takarékoság, — tehát a biztosítás is — egyik legerősebb védőfala az infláció megakadályozásának. A biztosítási összegeknek különféle nemzeti munkákba és vállalatokba való befektetése, nemcsak az inflációnak vet gátat, de a belső fogyasztásra kerülő cikkek áremelkedését is megakadályozza.

A valorizált biztosításokra befizetett járulékok a legproduktívabb termelési ágakat mozdítják elő. Például a villamosítást, a mezőgazdaság és az ipar legkülönbözőbb ágait. A biztosítottak pénzét a kormány az ezen üzemeknek adott garanciájával külön is biztosítja.

Miután ezek a vállalatok a biztosító intézetek pénzeit hosszú lejáratu kölcsönként kapják, a befektetések a közgazdaság szilárdságát is hivatva vannak alátámasztani, ami megint csak az egyén javát szolgálja, mert ezáltal a dolgozó ember keresete is megtartja értékállóságát.

A kormány és a közönség is ráébredt az életbiztosítás

nagy közgazdasági, szociális és politikai fontosságára. Erre a legjellemzőbb, hogy az ugynevezett kölcsöntörvényt (a biztosító intézetek kölcsönei) egyhanguan fogadta el a Kneszet. A kormány, mint minden más országban, különféle könnyítésekkel jön segítségére az életbiztosítást köző közönségnek. A betervezett törvényjavaslathoz a biztosító intézetek még egy fontos módosítást akarnak keresztülvinni és pedig azt, hogy az alkalmazottaknak nyújtott kedvezményhez hasonlóan, a biztosítóknál az önálló keresetűek

KION biztosító társaság

a Chéc (rögzített) biztosítás minden ága

Részletek minden fiókintézetünkél az országban.

Központi iroda: Tel-Aviv, Allenby-út 120. szám.

BINYAN INSURANCE CO. LTD.

Gondoskodják állandó havi jövedelemről, egész életére, a munkából való kiválásának idejétől kezdve, rögzített értékű nyugdíj biztosítási kötvény útján.

TEL-AVIV: Allenby 113., tel. 64501.

HAIFA: Jaffa-út 24., tel. 4441.

JERUZSALEM: Ben Jehuda 13., tel. 22947.

MENORA

Biztosító és Viszontbiztosító Társaság Ltd.

A biztosítás minden ága

Központi iroda:

„MENORA”-HAZ, TEL-AVIV, Sd. Rothschild 73., Máze-sarok. Telefon: 64283-4-5-6-64658.

Fiókintézetek:

Jeruzsálem — Sámáj-utca 12. — (Orion mozinál).

Telefon: 23744/25287.

Haifa, Toren-épület, Saár Palmer. - Telefon: 2564.

Képviseletek az ország minden részében.

SAHAR

INSURANCE CO. LTD.

all classes of insurance

T.A., Nachlat Benj. 93. tel. 82383-6.
 • HAIFA, telefon 51706.
 • JERUZSALEM, telefon 2-3321.

קופת חולים של הציונים הכלליים

A Klálcionisták betegsegélyzője

TEL-AVIV, Bikuré Háctim-u. 15. — Tel. 224138/9.

Rendelkezésre bocsát:

- Szabad orvosválasztást
- Díjmentes orvosságot
- Ingyen kórházi kezelést
- A BETEGSEGELYZŐ KÖZPONTI ÜDÜLÖJET

A KANAÁN-HEGYEN

és az ország más helyein lévő üdülőket, leszállított áron.

- Az intézet nyitva az ország minden kora polgára számára, tekintet nélkül világszemléletére és arra, melyik szervezethez tartozik.
- FTÓKOK AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN.

BETEGBIZTOSÍTÁS

INGYEN KÓRHAZ

SHILOAH

Tel-Aviv, 2 Pinsker St. Tel. 58165
 Jerusalem, 12 Ben Jehuda St. Tel. 22734
 Haifa, 2 Herzl St. Tel. 2945

ZENEÉLET

Filharmonikus hangversenyek

Két hete „magyar” szízekben zajlott a zeneélet, most „román” zászló alatt bonyolódtak le a Filharmonikus Zenekar koncertjei: a 6-ik béreli sorozatot Edgar Cosma bukaresti születési karmester vezényli, a 6-ig rendkívülit a szintén ex-bukaresti Mendí Rodán dirigálta, s az utóbbinak szólistája egykori honfitársuk, Mindru Katz zongoraművész volt.

Mindenestre, a mi choloni Smulik-unk, azaz Smule Askenazi, aki a moszkvai hegedűverseny tavaly a 2-ik díjjal szerzett dícsősgét magának, szülőhazájának és egykori tanárjának, Fehér Ikonának, elcsenve előlük a siker jórszét, mert ezuttal ő állt az érdeklődés középpontjában.

A most 21 éves ifjú mester, aki Efreim Zimbalistnál tökéletesítette öt éven át tudását New Yorkban, Csajkovszky hegedűversenyét játssza a sorozatban, melyet nemrégiben Igor Ojstváchtól is hallottunk. Valóban kiváló tehetség, nemcsak, ami kristálytisztá intonációját, rendkívül szép tónusát és kiforrott technikai készségét illeti, hanem kiválik abban a mozgalmasan értelmes, színes és bensőséges muzsikálásában is, mely végeredményben minden művészi munka lényegét képezi.

Szinte érthetetlen volna, ha nem adna szólóestet is, hiszen ott még jobban megismerhetnénk értékeit, mint az agyonjátszott s ezért kissé unatkozó Csajkovszky-koncertben... A Héchál Há-tárbut nem kedvez hegedűsöknek, sokan panaszkodtak, hogy túl gyengél halották a szólistát, ami aligha az ő hibájából történt.

A vendégkarmester, Edmund Cosma születési évet a vendéglátó kisssé optimistakusan 1925-ben állapították meg a műsorfüzetben, de úgy hiszem, vagy két decenniával tévedtek. Szerencsére, ez nem a tevékenységéből derült ki, mert fiatalosan energikus mozdulatjai, rugalmas előadómódora és erélye, mellyel a jöhangzó zenekart kitünően fogja össze és uralja, nem cáfoltak rá a műsor adataira. Zenekarunk követni látszik az időjárás, mert nyári, sőt kánikulai műsört állított össze: megnyitót Rossini „Semiramide” c. operájának nyitányát, befőzésül Dukas „Büvészinas”-át hallottuk, a már említett Csajkovszky-versenyen kívül. Mint egyetlen nem-népszerű szám Honegger 5-ik szimfóniája szerepelt három tételben, precíz, tiszta, de inspiráció nélküli kivitelben, amint hogy vendégünk ezt a büvészintást sem avatta segéd-dé... De Ansermet lemondta szereplését és külföldiben jobb karmester nem

akadt. Miért nem hívták meg hát egy belföldit a széria vezénylésére?

★ Mert ime Mendí Rodán karmester a rendkívüli filharmonikus esten nemcsak igen nagy, de jóval nagyobb — megérdemelt — sikert aratott...

Bár a nagyritinu Cosmával szemben az ő mozduktai szertelenek és szélesen kitünő gesztikulációja nem mondható valami esztétikusnak, rendkívül színes, érzelmeiben, fantáziában gazdag muzsikusként, akinek határtaí a jelenlegi műsor nem árulja ugyan el (Händel: Tüzijáték-zene, Beethoven 5-ik zongoraverseny M. Katz-cal, s végül Saint-Saens 3-ik szimfóniája), de megmutatta képességeit.

Mendí Rodán a lassu tétéleket hozza ki s legszében, úgy a Händel-szvit Bourrée-ját, mint a 3. Saint-Saens-szimfónia adagióját, ami legjobb bizonyíték, annak, hogy nemcsak ráteremt karmester, hanem komoly művész-egyeniség is.

A Vincze-házaspár kamarazene-esije

Nemrég a Sheraton szállóban megtartott Chájim Weissburg-esten lépett fel dr. Vincze László és felesége, Ilona, mely magaszínvonallu koncerten, sajnos nem lehettem jelen. Most a ZOA-termében adott a házaspár hangversenyt, a Filharmonikusok kitünő fiatal budapesti származású klarinétosának, Marton Györgynek közreműködésével. Így hát, szinte akaratlannal is, ismét egy „Magyar”-Trío állott előttünk, mint vagy 30-33 évvel ezelőtt a Vincze-házaspárral, néhai Molnár Alicéval, majd Garay Györggyel, később Erec Jiszráélben Fenyves Lóráddal, mint hegedűssel. Azóta sok-sok viz lefolyt a Dunán, sőt a Járkonon is, csak egy nem változott: hogy Vincze Ilona akkor és most még fokozott mértékben kiváló kamaramuzsikusként és zongorista, a mindenkori együttesnek éltető lelke, aki egyidejűleg képes uralni és alázatosan alárendelni magát, ahogyan azt éppen a zenemű szelleme megkívánja. Férjével, a kitünő muzsikussal előbb a hétéves és alátolódott Zoltának hódolt: két Bach-korál előjáték - átiratával és a

Brahms-est a múzeumban

Prominens izraeli művészek léptek fel szombat este a tel-avivi Múzeum zsúfolt nézőtere előtt: Jona Ettlinger klarinétos és Uzi Weisel, a mult évi Casals-cselloverseny 2-ik díjának nyertese, Eldad Neumark zongorista társaságában.

Ettlinger egy évi szabadságot kapott a Filharmonikusoktól és rövidesen tanulmányútra indul. Reméljük, hogy ez a kiváló klarinétművész visszatér, mert hiszen zenekarunk egyik legnagyobb büszkesége! Ezuttal Brahms f-moll szonátáját játszotta, kissé fáradtan, de rendkívül muzikálisan és gyönyörű tónussal.

Uzi Wiesel izig-vérig muzsikusként minden mondat, taktus, hang, vibráló, pezsgő viruló életet él. Előadása telve van emócióval, egy hang sem hangzik el laposan, szenttlenül, vagy értelmetlenül nála. Hacsellója nem is valami kiváló hangszer, a legmagasabb fekvésben éppoly tisztán szól, mint, amilyen telten és melegen a mély regiszterben. Az F-Dur szonátát adta elő nagyszerűen, Neumark nagyon megértő zongora-játéka mellett.

Beintéssel biztosak, kitünően ismeri a partitúrát és sokat hozott ki a zenekarból, habár a próbák hiánya miatt nem is mindent. — A 3. Saint-Saens-szimfónia magánviseli a késői francia romantika jellegét, s mutatja egyben román-rollandi értelmezésben a franciák sóvárgását a nagy német mesterek iránt is. Ez a nosztalgia a zárótételben jutott nála kifejezésre, mikor Bach szellemének fúvós-korállal, organobúgással, széles futatóval hódol. De nem soká tart ez az áhitat, mert a magasozos magabizálást hamarosan elsodorják a felcicomázott, bombasztikus, szinpadiasan üres, nagyhangu részletek... Mendí Rodán, ha levelet meg fiatalos pózait, kissé szinpadias gesztusait, kiváló karmesterré nőheti ki magát.

Mindru Katz Beethoven-versenyéről (5-ik, Es-Dur) már a Doráti-koncerttel kapcsolatban megemlékeztünk. Ezuttal a kiváló képességű, nagy tudású zongorista sokkal jobb formában volt, főképp ami a saroktétélek dinamikus, lendületes, gördülékeny kidolgozását illeti. Most is megmaradt a nagyon szép részleteknél, melyeket ebben a monumentális versenyében nem font nagy ivbe össze. A lassu tétel üresen hangzott el ezuttal is. Nagy sikere volt.

cselló - zongora - szonátával, Op. 4-el. De mennyire jellemző más ez a fiatalkori (1910) mű is Kodály későbbi stílusára: mintha a vezető akkordokban „Háry János” „meséje” kezdődne és folytatja a magyar-repszódikus deklamációval, mely később anyanyelvére fejlődik. Érdekes az I. tételben, hogy a két hangszer olykor szinte függetlenül magát egymástól, s a cselló halk parlandóját a szabadon fantáziáló zongora futamokkal, díszítésekkel, cifrázásokkal veszi körül. A 2. tételben egy népies ugrótánc modellje kerül csapongóan szabad feldolgozásra.

Ezután Marton György, Váci Károly volt növendéke, 1960 óta a Filharmonikusok nagytehetségű fiatal klarinétosa csatlakozott a Vincze-párhoz, Beethoven Op. 11-B-Dur, majd Brahms á-moll, Op. 114 trióját adva elő. Különösen kitünően sikerteltek a Beethoven-varációk, egy népszerű témára írva (Weigl „Der Korzar” című operájából), s Brahms középső tétélei. A három művészt nagyon szép estét szerzett lelkes és hálás közönségének!

Pataki László

...KIÁLLÍTÁSOK...

VAN GOGH A RUBINSTEIN TEREMBEN

Vincent Van Gogh képei nek kiállítására úgy özönlik a közönség a Rubinstein terembe, mint vallások tömege a szent forráshoz.

Evek óta nem látta a tel-avivi muzeum ilyen fokát az érdeklődésnek. A termekben — minden oldalról lelkes kisebb-nagyobb csoportok, is-

Van Gogh: ÖNARCKÉP

kolások, katona leányok és fiúk, és minden koru nők, férfiak nézegetik és magyarázzák a képeket.

Ez nem izraeli specialitás, mert minden országban, ahová a holland kormány elindította ezt a több mint száz képből álló vándorkiállítását, ez a csodálattal határos érdeklődés veszi azt körül.

Vajon mennyi része van a sikerben annak a ténynek, hogy a sok absztrakt kép erdejében, amely a muzeum látogató számára jobbára

Van Gogh: SZÉLMALOM

érthetetlen, de minden esetben problématis — a Van Gogh képek üditő oázisként hatnak, ahol a képeket kedvelő szívet-lelket derítő és világosan érthető művészet talál?

★ Aki a legjobban csodálkogna ezen a nagy sikeren, az maga Van Gogh volna, ha történetesen feltámadna abból a végnélküli álmából, amelybe önként vonult, hogy irthagyja ezt az árnyékvilágot. Ő csodálkogna a legjobban, hogy ennyire értékelik képeit, hiszen életében egyetlen képet sem tudott eladni. S azon is el-

ámulna, hogy két ország vitatja magának s mint messze világító fárosszal dicsekednek vele.

Azon sem csodálkogna kevésbé, hogy az utána következő művészeti irányzatok, mint a fauvizmus, expresszionizmus, a szürrealizmus őt tekintik szülőatyjuknak, őt, akinek tehetségét mérítő és műkereskedő fiverén kívül oly kisszámú hozzáértő ismerte és értékelte.

Tragikus és patétikus élet (1853—1890), tul rövid volt ahhoz, hogy észrevegyék és értékeljék — 37 éves korában, egy szép júliusi napon, egy világos percekben megérti, hogy elborult aggyal nem érdemes élni s véget vet életének.

Talán mindennek eredendő oka az volt, hogy a természet olyan mostohán bánt vele: lángvörös haja, kiálló pofacsontjai, elálló fülei ijeszítő külsőt kölcsönöztek neki s a szerelem elkerültte.

Az első leány óta, aki kinevette, az angol Ursula Loyer, hiába kereste a szerelemet. Először, mint protestáns pap fia, a vallásban keresett menedéket szerelmi csalódásai ellen. Misszionárius akart lenni, szegény emberek lelki táplálékának osztogatója. Amikor ez nem sikerül, festeni kezd, ebben szublimálja felzaklatott lelkét és hogy a művészettel vigasztalja a szegényeket, az eseteket. Holland bányszókat és parasztokat fest, azoknak asszonyait, gyermekeit, hogy örömet okozzon nekik.

1886-ban, amikor Párizsba kerül fiveréhez, megismerkedik a francia impresszionizmussal. Pissarro, Monet, Gauguin, Toulouse Lautrec társaságában fest és vitatkozik kávéházakban. Elfogadja azok festési módját: a derüs színeket, a rövid esetvonásokat, a szabadban való festést, a napfény és árnyék játékának megörökítését.

Hogy új módszerével jobban dolgozhasson, Arlesba költözik. Ekkor kezdődik legszebb művészeti korszaka. Állandóan dolgozik, gyorsan, lelkesen, megszállottan.

Ott jelentkezik nála először az örülltség jelei, amikor egyik fülét borotvával levágja. Kórházba kerül St. Rémybe, meggyógyul, utána újra elborul elméje és fiveré Auvers-sur-Oise-ba küldi, elmeegógyintézetbe, ahonnan világos perceiben kijár és szorgalmasan, lázasan fest. Legszebb képei valók ebből a periódusból. Egy ilyen világos pillanatban rájön sorsának tragikus voltára és hasbalövi magát.

Ott temették el a szerény auversi temetőben, abban a Párizs melletti kis faluban, amelynek templomát, sik tájait és szegény lakóit az ő ragyogó, sárgás-vörösrozsadabarna színeiben oly szeretettel öröklötte meg.

m. g.

TCHÉLET mozi T.A.

Ben Jehuda 219 (5, 4, 1-es busz)
HETEDIK HÉT
AZ ŐRIASKERÉK
A décsi Práter Maria Schell — O. W. Fischer rendezte: Radányi Géza
Nemtitl beszéző film
Előadások: 3.30, 7.15, 9.15

LYA STERLING

nagy sikere:
Zi vil a kind á gáon
Szombat, január 12.
Tel-Aviv, „Bét Há-poél” — 6.45 és 9-kor (1, 4 buszvégállomás)
Vasárnap, január 13.
Even-Jehuda — 8.30

AZ UJ IZRAELI VONOSNÉGYES

2 kamarazene koncertje Haifán

január 14-én, hétfő este 8.30-kor, (az ifjúságnak d. u. 5-kor) a „Lév Há-dár” teremben, Herzlia-Háneviim-u., sarok. Műsoron: Haydn, Schubert, Beethoven, Csajkovszky művek.

HABIMA H

Tel-Aviv, jan. 12., szombat 6.30
KIADÓ LAKAS 9.30
EDES IRMA a kisteremben 6.30 és 9.30-kor
JORAM

IZRAELI OPERA

Szombat, jan. 12., este 8.30
RIGOLETTO

OHEL

SZINHAZ
Péncztár tel. 225001
Iroda tel. 231223
Rámát-Gán, jan. 11., péntek „Kessem”
AZ IDIOTA NŐ
Tel-Aviv, jan. 12., szombat
AZ URHATNAM POLGAR
Herzlia, jan. 12., szombat, „Tiferet” — 7 és 9.15
AZ IDIOTA NŐ

MODERN SZINHAZ

Chájim Avron nagy kere:
A CSAPDA
Robert Thomas bűnügyi története

Kirját-Chájim, január 11. péntek, Bét Háám, 8.45
Haifa, január 12., szombat
Béjtenu, két előadás: 6.45 és 9.15-kor

INTIM SZINHAZ

A FIU ÉS A LÁNY
Irta: KISHONT FERENO
Szereplők:
SOSANA SANI és
ARJE LAVI
Tel Aviv, január 14., hétfő
Nachmani, 8.30

JUDIT KRONENFELD

Rivkele dem Rebusz
MAX MORRISONAL
Pénczk, január 11.
CHOLON — „MIGDAL”
Szombat, január 12.
BAT-JAM — „SAVION”
6.30-kor:
A VOLGA LÁNYA,
9.15-kor:
RIVKELE DEM REBUSZ

F. Gornstein bemutatja:

JOSZEF BULOFF
Ljuba Kadishzon és együttesét
Csehov:

A csavargó

című három egyfelvonásos művében.
★
BEER-SEVA, január 11. péntek — „Keren” — 8.30
RAMAT-GAN, jan. 12. szombat, Kessem, 9-kor
TEL-AVIV, január 14., hétfő, „Ohel-Sém”, 8.30
RAANANA, január 15., kedd — „Orot” — 8.30
★
Jegyek a jegyirodakban és az esti péncztáraknál.

Asszonyom!!! Ne várja be a kiárusítást!

Már ma vásárolhat HAIFÁN, a Hecháluc-u. 5. sz. a „ILANA” DIVAT-ÜZLETBEN
Potomáron kap már téli ujdonságokat: jersey kosztümök, szoknyák, nadrágok, pulloverek, jersey, terrylené, divatszövetből. A vezető gyárak legszebb készítményei. • Külön mértékosztály is. •

Haifai mozik műsora:

RON — LAZADÁS A DEFIANTON
ACMON — AZ APOKALIPSZIS 4 LOVASA
MIRON — LÁNYOK FALUJA
MAY — A DÜHÖNGŐ
GAL-OR — Nappal:
★ STROGOF MIALY GYÖZELME Este: EGY ASSZONY NYOMABAN
★ ORION — Nappal: A LÁTHATATLAN Este: A FOLYAM DALA
ARMON — VALÁS OLASZ MODRA
ORAH — BULYBA TARASZ
AMFITEATRUM — A LEGHOSSZABB NAP

Ohel-színház: Az idióta nő

Marcel Achard vígjátéka, fordította J. Ben Porát, rendezte Joel Sübörg, a díszleteket tervezte M. Teitelbaum.

Marcel Achard ismert francia színpadi szerzőnek ez a vígjátéka végig a vizsgálóbíró hivatalában folyó le és mégsem a szószoros értelemben vett bűnügyi darab.

Gyilkosság miatt kerül ugyan a vizsgálóbíró elé a kis ügygyű cselédje, akit mindenki felkegyelműnek tart, de érződik, hogy a szerző számára nem maga a bűntény a cselekmény rugója, hanem az egyszerű leány jellemének megrajzolása s a humoros helyzet-komikum, amit a viselkedése a társalgalmi szabályokkal való összeütközésből adódik.

A vígjáték egyszerű, primitív cselekményből származott. A vizsgálóbíró, az Ohel-színház vezető bankárnál cselédkedik — a darabot a szerző jó negyedszázad előtt írta, amikor még voltak ilyenfajta szolgálók — és ugyanott van alkalmazásban Miguel is, a leány barátja, mint sofőr.

A fiatal pár egy napon halva találja a leány szobájában és a gyanyu Jozefa esik. Paul Sevigné, a fiatal vizsgálóbíró azonban kideríti, hogy Jozefa ártatlanul meghalt, és a gyilkosság vádját csak egy munkaadó gazdája terhelte, akibe Jozefa szerelmes, s akivel szintén szerelmi kapcsolatot fejt fel.

A gyilkosságot — mint kitűnik — a bankár felesége követte el. Férjét akarta feltételesből megölni, de rosszul időzítette a merényletet és a golyó Miguel talála el, mert abban a percben nem a férje, hanem a sofőr volt a kis cselédje látogatója.

A vígjáték központi cselekménye a fiatal leány vallomása, szócsatája a vizsgálóbíróval, egyszerű, együgyű leány kelmege megnyilatkozása, igazsága. Azért ilyen megbotránkosítottan erkölcsösen, mert ezt így látta környezetében, az ő szemében ez az egyetlen út a magafajta szegény leány boldogulásához. Ősziinte, sokimondó vallo-másával nem egyszer zavarbahoza a fiatal vizs-

gálóbíró és ámulatba ejti a kómikus, fiatal tisztviselőt.

Gila Almagor nagyon jó alakítást nyújt Jozefa szerepében. Édes, egyszerű butus teremtest látunk magunk előtt, elragadóan naiv romlottóságában is s emellett szép, csinos, fiatal leány. Bűbájosan tudja kimutatni rajongó, piruló szemérelmét előkelő gazdája iránt, akit mindenképpen meg akar menteni a gyilkosság gyanúja alól.

Naftali Jávín, a fiatal vizsgálóbíró nehéz és hosszú szerepében komoly és meggyőző játékot nyújt. Filler imponáns bankárt alakít. Jehuda Gábaj, Aviva Orgád s a jó kómikus érdeklődést keltező új színésznő, J. Morostan epizódszerepeikben szintén jól állnak az összjátékba.

GILA ALMAGOR

A szellemes és pikáns vígjátéknak sikere lesz — akárcsak az ezen a síkon mozgó másik két darabnak: a Gigi-nek és az Edes Irmák-nak.

DO-RE-MI: VAKACIÓ A POKOLBAN

A Do-Re-Mi színház a „Két Kunc-Leml” vígjáték nagy sikere után Arje Saron zenés vígjátékát hozta színre: „Vakáció a pokolban” címmel.

A pokolt egy középkorú nő jeleníti meg, és pedig egy

együgyű gyermekük; Cvicka, a középkorú, nőtlen kibucnyik s a fogorvos-zongorista — ezek a panzió lakói.

Mind halálra unják magukat és egymást, tehát szórakozni próbálnak. De a má-

SIMON SZEZÁLI ÉS JETTA LUKA

izráeli panzió tulajdonosnőjeként, ki házasfarsággal tönkreteszi az életét annak a néhány embernek, akik nyári szabadságukat a panzióban szeretnék tölteni, főleg pihenéssel.

A panziósné unokaöccse, a színműró; színész, aki cselled közelbe férkőzik, hogy készülő darabjában szerepet csikarjon ki tőle; egy televízió házaspár és

niázuk panziósné igyekszik ezt megakadályozni azzal az ürüggyel, hogy zajt csinálnak és megbontják a fegyelmét.

Igénytelen zenés vígjáték a „Vakáció a pokolban”, afféle modern „musical”. Banális jelenetek váltják egymást benne, kedves dalokkal. Ha a néző le tud mondani arról hogy irodalmi, költői hangulatot igényeljen a darabot, akkor könnyű, eléggé kellemes két órát tölthet el a Náchmánai teremben.

Az előadás fénypontja Jetta Luka, az ismert kómika, aki táncol, énekel és mókázik az előadás egész hosszában — és az együgyű groteszk srác, Smulik, akit a magyarszámázású Simon Szezáli elevenít meg nagyon tehetségesen, sok humorral. Maszkja, mint az idióta, fehérhús kisfiú, szintén igen sikerült.

A többi szereplők: Sz. Seffel, M. Wolfovics, Ráchel Sáfán, J. Sechori, Jozsef Golan, Eli Gora, alig közepes játékot nyújtanak s meg kell mondani, hogy nem az ő hibájukból.

A darabot rendezte és a dalok szövegét írta Jicchák Gery, a dalok zenéjét szerelte és zongorán játssza J. Schwartzmann-Sechori.

T. A. ALLENBY MOZI Walt Disney csodás filmalkotása:

FANTAZIA A világ legnagyobb zenészeneszerzőinek halhatatlan melódiái a Philadelpiai Filharmonikus Zenekar előadásában. MASODIK HÉT

Rejtvény pályázatunk nyertesei

1. Zúszman A. Jubileumi év-könyvet a 1080. sz. rejtvény nyertesek között Sántó Lea, Gvát; — 2. Salamon M.: Keresztény voltam Európában című könyvét az 1081. sz. rejtvény megfőtől közül Frenkel Irén, Rámát-Gán, Gur Arle 6. 3. Barzilai: Csillag a tábor fölött című könyvét Eckstein Chájá, Kibuc Gán-Smuél, nyerték.

PÉNTEK

6. Má tovu, 6.05: rövid hírek, 6.10: zenélő óra, — 6.30: torna, 6.40: zenélő óra, — 6.57: műsorismertetés, 7: hírek, 7.17: hang-lemezsek, 7.45: izráeli dalok, — 8: rövid hírek, 11: műsorismertetés és közönség, 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, — 15.30: Kábiát sábtai műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, — 17.06: Beethoven: 1) Szonáta, E-dúr, zongorán Sviatoslav Richter előadásában; 2) Szonáta, A-dúr, hegedűre és zongorára Jascha Heifetz és Broks Smith előadásában; Chopin: Polonaise, A-dúr, Sasá Goródnity (zongora) előadásában; 18: sábtai áhítat, 18.30: irodalmi fel-óra, 19.20: „Egy csokorban” — Jákob ben Herz műsora, 20: Händel, „Thesusus”, — 11.05: az elemiiskolások rátközlésének, — 11.50: izráeli dalok, — 12: fűvészkari számok, 12.30: Vörösek: Szimfonia, D-dúr, 13: hangmeledek, — 13.30: hírek, 13.45: könnyű zene, 13.58: rövid hírek, 15.16: sábtai melódiák, —

Tavaly 1454 ember halt meg repülőszerecséllenség következtében

London, (Reuter). — A „Nemzetközi repülés” című közlöny összegezi a 1962-ben történt repülőszerecséllenségek mérlegét és megállapítja, hogy a múlt évben 1454 halottjuk volt a szerecséllenségeknek, az 1961-es év 1258 áldozatával szemben. Ennek ellenére ezt a számot csökkenésnek lehet tekinteni, mert a vesz-

teségeket a repülőmérnökök számához mérik. Ha ezt veszik tekintetbe, akkor a múlt évben volt az áldozatok száma aránylag a legkevesebb, mert százmillió mérföldre kevesebb, mint egy áldozat esett. A pontos statisztika így szól: 1962-ben 0,96, míg 1961-ben 1,12 áldozat volt százmillió mérföldenként.

Csökkeneni fogják a vonatok számát Jeruzsálem és Tel Aviv között

Ki kell selejtezni a 40 évnél öregebb kocsikat és újak vásárlására nincs pénz

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Becslés szerint az izraeli vasutak a jelenlegi költségvetési évben 2,9 millió tonna rekordmennyiségű teherátut fognak szállítani, mintegy 50 százalékkal többet, mint az előző évben, — közölte Menáchem Szavidor vezérigazgató. — Az utasok száma ugyanakkor 4,7 millióról 5 millióra emelkedik.

Állapota miatt a vasút havonta 3000 tonna teherszállítványról kénytelen lemondani és rövidesen ki kell vonni 11 darab 40 évnél öregebb, összesen 780 férőhellyel rendelkező személykocsit is a forgalomból. Ennél fogva a telavivi—jeruzsálemi vonalon csökkennek a vonatok számát. A gördülő állomány utánpótlása minimálisan 4 millió dollárba kerülne és erre semmiféle fedezet nincs az állami költségvetésben.

JANUÁR 28-IKÁN LESZ A BUDAPESTI MÁRTIROK EMLÉKÜNNEPSÉGE

Mint megtudtuk, a budapesti zsidóság Izraelben élő maradvékai a jeruzsálemi Jád Vászemben megrendezendő nagyszabású emlékünnepség megtartását határozta el. A budapesti németországi halálmars és a budai zsidó kórházak elleni véres terror-támadások áldozatainak emlékére megrendezett áztkarárt 1963. január 28-án, (svát 3.) délután 4 óra körül tüzte ki az emlékbizottság.

lőinek, valamint a mentőakciók képviselőinek részvételével alakult meg. Az emlékünnepség impozáns lefolyása érdekében a Jád Vászem vezetésével együtt köriratban értesítette arról az egyes magyar nyelvterületi intézmények és egyesületek vezetését és tömeges részvételre kérte fel a Budapestről elszármazott zsidóságot.

A bizottság, amely a volt magyar cionista vezetők, a neológia és ortodoxia vezetői

Megfelelő számú jelentkező esetén az egyes városok magyar nyelvterületi csoportjai és intézményei külön autóbuszokat fognak rendelkezésre állítani az emlékünnepségen résztvevő szándékozók számára.

A Bné Herzl tisztújító közgyűlése

A múlt héten tartotta meg a Bné Herzl tisztújító közgyűlést a tel-avivi Savoy szállóban. Dr. Herskovits Fábán nyitotta meg a közgyűlést, mely után Schwarz Sándor terjesztette elő a felújítási jelentését. A nagy érdeklődés mellett lefolyt közgyűlést dr. Herskovits Fábán vezette le. A bizottságok jelentése és a felmentvény megadása után a közgyűlés a Bné Herzl új tisztikarát választotta meg, amely a következők: elnök Bisseliches Mose mérnök, helyettes elnök dr. Herskovits Fábán, társelnök Kántor Miksa, ügyvezető elnök dr. Engelberg Dezső, alelnök Zsigmond mérnök, főtitkár Schwarz Sándor, titkár Tausk Éva, pénztáros Heiden Jenő, ügyész dr. Kovács Elemér, számvizsgálók: Sperling Károly, Rajna Dávid és Fischer Imre. Ezenkívül a tisztújító közgyűlés öttagú elnöki taná-

csot választott, valamint a bizottságok elnökeit is, akik helyetteseikkel együtt hivatalból tagjai az elnökségnek. Ugyanezen alkalomból harminc tagból álló választmányt is kijelölt a közgyűlés. A választmány tagjai sorába tartoznak hivatalból az elnökség, az elnöki tanács és a számvizsgáló bizottság tagjai is.

Az újonnan megválasztott tisztikar nevében dr. Herskovits Fábán és dr. Engelberg Dezső mondtak melegsághu köszönetet az előlegezett bizalomért.

Tuniszban betiltották a kommunista pártot

Tunisz, (Reuter). — A tuniszi kommunista párt nyilatkozatot adott ki, amelyben azt állítja, hogy a hatóságok rendeletileg betiltották a párt tevékenységét az ország egész területén. A közel három ezer tagú tuniszi kommunista párt főtitkára által aláírt nyilatkozat leszögezi, hogy a hatóságoknak ez a lépése önkényes és antidemokratikus.

Hivatalos helyről nem erősítették meg a párt betiltására vonatkozó rendelet kibocsátását, megfigyelők viszont emlékeznek, hogy a múlt év decemberében a tuniszi kormány betiltotta a kommunista párt lapjának a megjelenését.

Mona Lisa katonai őrizet alatt

Washington, (UPI). — Az amerikai „Marines” tengerészeti rohamosztag katonáit utasították, hogy ügyeljenek a „Mona Lisa” festményre a washingtoni National Gallery-ben, ahol Leonardo da Vinci remekművét kiállítják. A világ leghíresebb — és százmillió dollárba biztosított — festményét a Marines katonái a ma 24 óráján keresztül kivételesen szigorú őrizet alatt tartják majd.

Uj vendéglátóipari szakmunkások

A herzliai Tadmor szállóban működő pincér, szakács, házvezető és portás képző tanfolyamok 83 vendégének tegnap nyújtották át a végbizonyítványokat, miután tanulmányaikat befejezték. Az ünnepségen megjelent Jigál Alon munkaügyi miniszter is, aki közölte, hogy tavaly 32 millió dollár folyt be turisztikából az államkasszába és ezek szerint a turistáipar az, amely az állami valutabevételek skáláján a második helyet foglalja el. A vendéglátóipar ma 13 ezer személyt foglalkoztat és ezeknek javarésze szállodákban, vendéglátókben és a turisták által érintkező más szolgáltatásokban dolgozik.

A miniszter bejelentette, hogy a tervek szerint a jövőben minden évben legalább ezer új szállodai szobát fognak építeni a vendéglátóipar befogadóképességének fokozása céljából.

A HADFELSZERELÉSI SZOLGÁLAT ÚJ TISZTEKET KAPOTT

Tel Aviv. (Az Uj Kelet katonai tudósítójától.) Tegnap a hadfelszerelési szolgálat tisztjeinek egy újabb csoportja fejezte be a kurzust, amelynek kitüntett tanítványa Mose Peár főhadnagy volt. A hadfelszerelési szolgálat gondoskodik a hadsereg fegyverzetét felszereléséről, valamint a motorizált egységek szállítófelszereléséről is.

Az új tisztek avató ünnepségén a vezérkar képviselője felhívta a tisztek figyelmét feladataik fontosságára. Katonai tudósítónk hozzáfüzi, hogy a hadfelszerelési szolgálat az utóbbi két év során igen komoly tevékenységet fejtett ki a tisztek magasfokú technikai kiképzése terén. A szolgálat jelentős mértékben pótolja az uton a polgári életben jelentkező hiányt mérnökök, de főleg technikusok terén.

„Gyűjtő-akciót” rendeztek Mose Fleischer javára az osztálytársai

A libanoni halászkaland hőse visszatért a haifai reáliskola padjaiba

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Mose Fleischer, a kalandosvérű halászfűú tegnap reggel visszatért a haifai reáliskolába, ahol osztálytársai nagy lelkesedéssel fogadták. Örömebe azonnal ült, amikor a felsősök heccelni kezdték és „gyűjtőakciót” rendeztek javára, amely egy marok-

nyl egyiptaszterest eredményezett. Fleischert előzőleg magánbeszélgetésre hívták be az iskolaigazgató irodájába, ahol a fiú ígéretet tett dr. J. Szayiro igazgatónak, hogy a jövőben nagyobb szorgalommal fogja végezni tanulmányait.

De Gaulle közelkeleti útra készül tavasszal

Görögország után ellátogat Perzsiába és két napra Libanonban is kiszáll

Párizs, (Reuter). — De Gaulle tábornok francia elnök tavasszal látogatást tesz Athénban — közölték az elnöki hivatalhoz közel álló körök. A látogatás tekintetében már elvi megállapodás jött létre és most tanulmányozzák az időpont megállapításának lehetőségeit. Athénban valószínűleg tartják, hogy De Gaulle utazása május 20—22 között fog megtörténni. Minden jel arra mutat, hogy De Gaulle közelkeleti

utazással köti egybe görögországi látogatását, mert már régen beszélnek arról, hogy Teheránba utazik, onnan visszatérve pedig kiszáll Libanonban is, ahol két napot fog tölteni. De Gaulle a második világháború óta, amikor a Levante országai még Franciaországhoz tartoztak, nem járt a Közelkeleten. Akkor mint a szabad Franciaország vezére, afrikai székelyről látogatta meg Libanont és Szíriát.

„Nem tudta, hogy Izrael és Egyiptom ellenséges viszonyban van egymással”

Ezzel védekezett a tajbei átszivárgó, aki hatévi börtönt kapott kémkedésért

A jeruzsálemi törvényeszkék hármastanácsa dr. Benjamin Hálévi elnökeléssel hat évi börtönt ítélte Malik Branski 21 éves tajbei lakost, aki tavaly áprilisban a gázai sávba szállt, jelentkezett az egyiptomi kémelhárító tisztjénél, majd fegyveres beszivárgó kíséretében kémkedés céljából visszatért.

A fiatalember először azal védekezett, hogy „nem logalkozom politikával és nem tudtam arról, hogy Izrael és Egyiptom ellenséges viszonyban van egymással. Amikor a bíróság elutasította ezt a neveléses állítást, azt hozta fel mentéséremre, hogy tulajdonképpen egy esküvőre utazott Askelonba, ahol úgy bekonyakozott, hogy mire észretért, határon túl találta magát.

Treitl Jiszráél

(Izidor) 77

(Ötödik Jahzeitjára)

öt évvel ezelőtt távozt el örökre ez a kitűnő, puritán jellemű erdélyi cionista és közember, aki különösen a szegények gyámoltójaként volt ismeretes a régi Gyulafehérváron. A vallásos cionista mozgalomnak, a Mizráchinak volt alapítótagja és vezetője. Cionista és hitközségi kulturumkájaja mellett a háború alatt aktív részt vett a román határ mentén folyó brichá- tevékenységben is. A menekült táborlakókat nemcsak a határokon segítette át, hanem minden néven nevezendő kedvezményt is kijárt számukra a román hatóságoknál. A vasgárdisták rémuralma idején sokszor fenyegették letartóztatással és ennél súlyosabb retorziókkal is, de őt nem lehetett megfélemlíteni.

A háborúig a zsidó párt megyei tagozata vezetője volt. Közéleti és kereskedelmi téren szerzett érdemei elismerésüül annakidején királyi kitüntetésben is részesült. A háború után a hitközség elnöki tisztjét töltötte be Gyulafehérváron.

Feleségével és öt gyermekével 1947-ben alijázott. Négy fia közül három Izraelben, egy pedig Londonban él, míg egyetlen leánya Olaszországban van férjvel, ahol aktívan vesz részt a cionista mozgalomban.

öt évvel ezelőtt hirtelen támadt súlyos betegség ragadta el az erdélyi cionizmusnak ezt a kiváló harcosát, a szerény és jölelki közmembert. (s.)

A Hitachdut Oléj Hungária közleményel

HAIFA
A haifai H. O. H. Közl, hogy január 13-án, vasárnap este 8-kor J. M. CHUM, aki most tért vissza magyarországi útjáról — előadást tart. Az előadás címe:
Magyarországi élmények 1962-ben.
Terembérléshozzájárulás: 1.- font.
Mindenkint szívesen látunk.
A kultúrbirottság.

A haifai HOH Közl, hogy a január elsejei közgyűlésen újonnan megválasztott szociális bizottság első társadalmi aktivitása a január 16-ai tea. — Örmémet közöljük, hogy háziasszonyoknak sikerült megnyerni Schronok Juszt, Goldstein Mancit és Zohár Juliskát. — A teán Schronok Juszt „Amerikai 1962” címen tart beszámolóút amerikai útjáról. — Vendégeket szívesen látunk.

A haifai HOH Idősebbek Klubja közli, hogy január 13-án, délután 5 órakor tartja szokásos teadélutánját, amelyen Hoffmann Ida klubtársunk tart előadást.
2. F. F. Vilma (lakott Kikár Ibn el Asur 14) részére levél van a haifai HOH-ban Péter Jánosné-től Budapest, Timár u. 17. sz.

NAZARET - ILIT
A HOH helyi csoportja ezúton hívja meg tagjait és barátait a f. hó 12-én, szombat délután 1/2-6-kor tartandó rendezet-hetenkénti
baráti összejövetelére.
Vendégeket szívesen látunk. Ház-asszonyok: Weisz Lili és Smitzer Mirjam. A vezetőség.

NESEZ-CIONA
A HOH nesze-cionai tagozata ezúton hívja meg tagjait és barátait a f. hó 12-én, szombat délután 1/2-6-kor tartandó rendezet-hetenkénti
baráti összejövetelére.
Vendégeket szívesen látunk. Ház-asszonyok: Weisz Lili és Smitzer Mirjam. A vezetőség.

BAT-JAM
Szereettel meghívjuk Bat-Jam, Cholon, Jaffa magyar Jisuv zenekedvelő közönségét, a megbővített Spielmann Szára kölcsönpénztáze javára, január 19-én, szombat este Bat-Jam, „Bájit Vegán” termében, (Ráv Kuk-u. 17.) pontosan 8 órakor rendezendő

hangversenyre
Közreműködnek: Fried Marika hegedűművész, Jagger József zongoraművész.
Jegyek elővételben: Bat-Jam, Hazojem: Dina virágüzlet, Cholon: Savoy kávéház, szerda este HOH-ban, telavivi HOH központban 10 és 1 óra között és telefonon vagy postán Spielmann, Bat-Jam, Irija.

NAZARET-ILIT
A HOH helyi csoportjának vezetője közli tagjaival, valamint az összes magyarországi lakókkal, hogy a 308/8-as helyiségében minden vasárnap, kedden és csütörtökön d. u. 5 és 7 óra között hivatalos órák tart, amikoris úgy tagjainak, mint az érdekelteknek minden problémájában szívesen áll rendelkezésére.

1963 I 11 Uj Kelet 19

Cortebert

alapítva: 1790

EZT AZ ÓRÁT MINDIG BÜSZKÉN FOGJA VISELNI

2

AZ ÓRA MINDEN ALKALOMRA

SULLY WATCH

VILÁGHIRŰ SVÁJCI ÓRA

MOST IZRAELBEN IS KAPHATÓ

- Pénteki ügyeletes gyógyszerárak:**
Tel-Avivban 17-24 óráig:
Frenkel, King George 28, tel. 223-721; Zwickler, Sheinkin 27, tel. 63-655; Kiteibitz, Hájarkon 22, tel. 55-566; Ben Jehuda 142, tel. 223-535; Szaniszasz, Ibn Gvirol 83, tel. 232-043.
- Haifán**
Joszeif 31, telefon 40-14.
Jeruzsálemben
Órá, King George 27, telefon 22-043.
- Szombati ügyeletes gyógyszerárak:**
Ügyeletes gyógyszerárak
Tel-Avivban 8-19 óráig:
Máson Dávid, Allenby 35, tel. 66-426; Shlmann, Achád Háam 57, telefon 64-091; Frenkel, King George 28, tel. 223-721; Merkáz Hácáfon, Ben Jehuda 200, telefon 42-523; Briut, Jaffa, Hámered 6, tel. 57-533; Ziva, Schunát Háitkva, telefon 32-403.
- 19-24 óráig:**
Dr. Kohberg, Allenby 23, tel. 55-535; Bilsky, Kikár Dizengoff, tel. 226-348; Abrahámi, Erlanger 9, tel. 32-385; Kasztell, Ibn Gvirol 147, tel. 43-716; Ziva, Schunát Háitkva, tel. 32-403; Briut, Jaffa, Hámered 6, telefon 57-533.
- Haifán**
Rámbám, Arlozorov 29, telefon 29-74.
- Jeruzsálemben**
Órá, King George 27, telefon 22-403; 10 óra után: S. Meerheim, King George 27, telefon 22-403.

Nagyfontosságú megbeszélések kezdődnek az arab menekültkérdésben

Miért jön haza Avrahám Harman washingtoni nagykövet és Micháel Comay, az izraeli UNO-küldöttség vezetője? — Barbour amerikai nagykövet Golda Meírnél

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától.) — Avrahám Harman washingtoni nagykövet vasárnap, vagy hétfőn reggel érkezik haza, hogy megbeszéléseket folytasson a külügyminisztériummal Izrael és Amerika közötti kapcsolatokról, de elsősorban az arab menekültekre vonatkozó problémákról. A nagyköveten kívül az országba érkezik Micháel Comay is, Izrael állandó UNO-küldöttségének vezetője. A két diplomata és más jelentős külügyminisztériumi személyiségek bevonásával jövő héten Jeruzsálemben kezdődő tárgyalások napirendjéről ugyan nem hangzott el hivatalos közlemény, de a fővárosban tudni vélik, hogy a megbeszélések középpontjában az arab menekültkérdés fog állani. Izrael ugyan általában megnyugvással tekintheti azt az eredményt, amit a legutóbbi UNO-közgyűlés ebben az ügyben hozott, de mindinkább nyilvánvalóvá válik, hogy a jövő közgyűlésig is jelentős küzdelemre kell felkészülni.

MIRÓL FOGNAK TÁRGYALNI?

Diplomáciai sikon számos ország fővárosában fontos akciókat kell Izraelnek lebonyolítania, hogy megértést próbáljon szerezni a menekültkérdésben kialakított álláspontja iránt. Ezenkívül nyilvánvaló, hogy az Amerikából hazajövő két diplomata és az itthoni külügyi vezető körök tárgyalásai elmélyülten foglalkoznak majd Kennedy amerikai elnök és Golda Meír legutóbbi megbeszélésének anyagával is. A két dolog egyébként nagyon is összekapcsolódik, mert a megbeszélés során Amerika Izrael általi barátságának kidomborításán kívül nyilvánvalóvá vált az is, hogy az Egyesült Államok elnöke és külpolitikájának irányítói az eddigi stagnáló helyzettel szemben, a menekültkérdésben dinamikusabb magatartást várnak Izraeltől. Bár a Johnson-terv, amely egy részét képezte az arab menekült kérdés globális megoldásának, legalábbis egyelőre lekerült a napirendről, az még nem jelenti azt, hogy Amerika nem keres megoldást a közelkeleti helyzetre. Bizonyos amerikai politikai körök úgy vélik, hogy a Johnson-terv elvetése után Izrael a közeljövőben reális alapokon nyugvó ötleteket fog felvetni a menekültkérdés megoldására.

AZ AMERIKAI NAGYKÖVET GOLDA MEÍRNÉL

Alighanem ezzel függ össze, hogy Golda Meír külügyminiszter szerdán 45 perces kihallgatáson fogadta Woolworth Barbour amerikai nagykövetet. A megbeszélést az amerikai nagykövet kérte és ez volt az első találkozója Golda Meírnél, amióta a külügyminiszter visszatért amerikai látogatásáról.

Kiszivárgott hírek szerint a találkozóon megbeszéltek azokat az aktuális kérdéseket, amelyek Golda Meír és Kennedy elnök találkozójára alkalmas vetődtek fel.

Avrahám Harman washingtoni nagykövet és Micháel Comay, az izraeli UNO delegáció vezetője, akik a jövő hét elején hazajönnek tanácskozásra, egyúttal Dávid Ben Gurion miniszterelnöknek is személyesen beszámolnak majd az Amerika és Izrael közötti kapcsolatok aktuális oldalairól. A megbeszélések egy részébe bevonják Aha Ezen közoktatásügyi minisztert is.

Politikai körök értesülése szerint az amerikai külügy

minisztériumban nem mutatkozik különösebb felkészülés a közelkeleti térség problémáinak megoldására és a State Department vezetői hallgatásba burkolódnak a menekültkérdés tekintetében. Az általános benyomás az, hogy az izraeli válasza, vagy legalábbis az összefoglalásra várnak, amelyben kiértékelik Kennedy elnök és Golda Meír külügyminiszter találkozásának eredményeit. Ez húzódik meg az amerikai nagykövetnek Golda Meírnél tett minapi látogatása és a két izraeli vezetődiplomata hazajövetele mögött is.

Izraeli körök azt hangsúlyozzák, hogy részükre nem várható kezdeményezés és előreláthatóan nem lesznek különösebb fejlemények Washingtonban a közeljövőben. Mindamellert kétségen kívül világos, hogy az amerikaiak tenni akarnak valamit a közelkeleti kérdés megoldása érdekében és az Izraellel való kapcsolat fenntartásával pár-

huzamosan a csendes diplomácia módszerével tárgyalást folytatnak az arabokkal is. Az sem elképzelhetetlen, hogy mindkét félre nyomást fognak gyakorolni és érdekeik biztosítását ígérnek majd, ha hajlandók lesznek együttműködni.

A KENNEDY-KORMÁNY NEM FEL A NÉPSZERUTLENSÉGTŐL

Általában csodálkoznak az optimizmuson, amelyet az amerikaiak mutatnak, hogy meg tudják törni az arabok macacosságát. Ezt azzal magyarázzák, hogy a Fehér Házban most olyan hangulat uralkodik, amely szerint mindig próbálkoznunk kell és nem szabad megelégedni az égető nemzetközi kérdések szokványos kezeléseivel. Kennedy és kormánya tele van önbizalommal és hajlandók veszélyeket is vállalni a megoldások keresésében, még akkor is, ha ezáltal veszítenek népszerűségükből baráti és szö-

vetséges államok szemében. Ez a felleg már elkezdte a kapcsolatokat egy részét Amerika és Anglia, másrészt Anglia és Franciaország és Belgium között. Ez a merész kezdeményező politika, amely európai vonatkozásban indokoltnak látszik, nyilván a Közelkeletre is át fog csapni, bár kérdéses, hogy ebben a térségben, ahol mindent más mértékegységgel kell kiértékelni, mint Európában, ez a módszer sikerrel járhat.

AMERIKA KÖZELKELETI SZÁNDÉKAI

Amint az Egyesült Államoknak Jemennel kapcsolatos politikájából kiderül, az Egyesült Államok közelkeleti politikájának két alapvonala van. Az első: megakadályozni a határviilongásokat, a második pedig, elméletileg megtalálni azokat az eszközöket, amelyekkel meg lehet oldani a Közelkelet alapvető problémáit. Az amerikai kormány igyekszik elejét venni az arabok és Izrael közötti határviilongásoknak és minden eszközt és alkalmat kinaszál arra, hogy a szembenálló feleket tartózkodásra intse. Egyidejűleg keresik azt a keretet, amelyben áthidaló megoldást lehet találni a menekültkérdésre.

Megnyílt a 88-ik amerikai kongresszus

Ugy a képviselőház, mint a szenátus több tagja be fog számolni izraeli és közelkeleti tapasztalatairól

Washington (UPI, STA)

Szerdán este nyílt meg az Egyesült Államok 88-ik kongresszusa. Megnyitóülés előtt a szenátorok és a képviselők találkoztak Kennedy elnökkel, aki most tért vissza a Palm Beachből, ahol a karácsonyt és az újévet töltötte, miután a Banamaszigetek fővárosában, Nassauban megbeszélést tartott Macmillan angol miniszterelnökkel. Az egyórás megbeszélésen résztvett a két kongresszusi párt valamennyi vezetője, akiket a parlament 1962 október 13-án elnapolása óta bekövetkezett eseményekről tájékoztattak.

A jelenlegi kongresszusban a demokrata pártnak többsége van, úgy a száztagú szenátusban, mint a 435 tagú képviselőházban.

A képviselőházban 67, a szenátusban 12 új tag van, köztük August F. Hawkins, aki Kalifornia első néger képviselője a kongresszusban. Más államokból 4 további néger tagja van a kongresszusnak, melyen egy havai japán is a tagja.

Tárgyalásainak folyamán a kongresszus beszámolóit fog hallani úgy a szenátus, mind a képviselőház több tagjától, akik a parlamenti szünet alatt Izraelben és a arab országokban jártak. A két legutóbbi vendég Ernest Croning alaskai szenátor és Jákov Javits new-jorki szenátor volt, aki Jordániában is járt. Mint ismeretes, Javits szenátor izraeli látogatása alkalmából azt mondta, hogy az Egyesült Államok közelkeleti politikájában áttérlelésre van szükség, miután a katonai felkészültség mérlege Izrael hátrányára változott.

Ma ül össze Párisban a NATO állandó tanácsa, amelyen George Bull amerikai helyettes külügyminiszter és az angol megbízott a Polaris-rakétákra vonatkozó nassauai egyezményről fognak magyarázatot adni.

Washingtoni megfigyelők véleménye szerint kilátás van arra, hogy a két új parlamenti tag, aki jól ismeri a középkeleti helyzetet, valamint az izraeli és arab szomszédai közötti viszony problémáit, bekerüljön a külügyi bizottságba. Az egyik szakértő Ogden Reid, republikánus new-yorki képviselő, aki utva-lázóan az Egyesült Államok izraeli nagykövete volt. A másik jelölt Claude Popper floridai demokrata szenátor, aki már tagja volt a szenátus külügyi bizottságának és a multiban támogatója volt a cionizmusnak. A kongresszusnak komolyan kell foglalkoznia az-

zal a szakadékkal, amely a Fehér Ház meglepő izraelbarát beállítottsága és a külügyminisztérium arabbarát engesztelő politikája között fennáll.

Washington. (Reuter.) — Kennedy elnök január 17-én terjeszti be a kongresszusban az 1963/64. évi költségvetését. Nem hivatalos fejtevések szerint az elnök által javasolt kiadási tételék a július elején kezdődő pénzügyi éven 99 milliárd dollárt fognak kitenni, ami új rekordösszeg békeidőben. Ugyancsak közölte a Fehér Ház szóvivője, hogy Kennedy elnök január 21-én fogja elmondani a közgazdasági programját.

KI NEM UNJA MÉR?...

Magánautó halálra gázolt egy tibériási jesivanövendéket

Az esőtől felázott út miatt egy megrakott teherautó a vádába fordult

Egy halálos áldozata és két sebesültje van annak a három közlekedési balesetnek, amely szerdán történt Tel Avivban és környékén. A 17 éves Jehuda Chátáv tibériási jesivanövendéket, aki barátjával ment a Geha országúton, halálra gázolta egy magánautó. A két fiatalember, akik az egyik Bnébraiki jesivában tanulnak, a tragikus kimenetelű baleset idején szabályosan, a hajlési irányval szemben ment az országút szélén.

Mordecháj Dávid 47 éves kerékpárost a Herzl utcában, a tel-avivi egyetemmel szemben gázolta el egy Egged autóbussz. Súlyos állapotban vitték az Ichilov kórházba.

A Mápaj feláldozza Fleischer Ábrahámot

Néküle is hajlandó Beér Séván a három munkáspártból és a vallásos pártból álló koalíciót létrehozni

Tel-avivi tudósítók jelentik: A jelek szerint a közel napokban megkezdődik a beér-sévai polgármesterválasg kérdése, miután a Mápaj elállt attól a követelésétől, hogy az új városvezetésben helyet kell adni Fleischer Avrahámnak, aki miatt a válság tulajdonképpen kitört. Véglegesen kiderült ugyanis, nincs esély arra, hogy Fleischer bevonásával szilárd alapon nyugvó városházi koalíciót léte-

sítsenek, mert ezt a két másik munkáspárt és a Vallásos Nemzeti Párt élesen ellenzi. Reuven Bárkát, a Mápaj titkára tegnapi hivatalosan is közölte a Mápaj és a Nemzeti Vallásos Párt vezetőivel, hogy szívesen venné a három munkáspártból és a vallásos párt képviselőiből álló koalíció felállítását Fleischer Ábrahám nélkül.

A Mápaj és a Nemzeti Vallásos Párt képviselői ma összegyeztető ülést tartanak ebben a kérdésben, ahol főleg azt fogják tisztázni, mi lesz a sorsa jelenlegi koalícióban résztvevő Chéru párti tanácsosnak. A vallásosok ugyanis követelik, hogy a Chéru képviselője tevékeny részt vehessen a városvezetés munkájában, akár egyes bizottságokban, akár azok élén, ha lehetetlenné válik a koalícióba való bevonása.

Surinam miniszterelnöke Tel Avivban

Tudósítók jelentik: Dr. Severius Desiré Emanueis, Surinam miniszterelnöke tegnapi Tel Aviv város vendége volt. A miniszterelnököt Mordecháj Námir polgármester fogadta hivatalosan, majd bemutatta neki a városi tanács tagjait. A polgármester üdvözlöbeszédében ismertette Tel Aviv fejlődését és szociális problémáit.

Dr. Emanuels válaszában a hazája és Izrael közötti hasonlatokról beszélt és megemlítette, hogy a Portugálából származó zsidók első csoportja 1635-ben telepített meg a volt holland gyarmaton és azóta a zsidó lakosság szervesen beilleszkedett a surinami nép életébe.

Námir polgármester a város díszalumával és jelenvényével ajándékozta meg a miniszterelnököt, aki az ajándékot egy értékes nyakláncot viszonozta, amelyen díszül egy aranyrög van. Ezután dr. Emanuels megtekintette Tel Avivot, majd az esti órákban részt vett a filharmónikus zenekar által a tiszteletére rendezett díszhangversenyen.

Duplázza meg
pénzét
egycsapásra

Ki szalasztaná el az alkalmat, hogy pénzt minden veszély nélkül megduplázza?

Mindössze annyit kell tennie, hogy minden rendelkezésére álló összeget a

számlán helyez el.

Minden negyedévben egy bizonyos napot határoznak meg és minden összeget, amelyet azon a napon helyeztek el a „Kefel” számlán, duplán adnak vissza a betétesnek! Ezen kívül 3 százalékos évi kamat.

Esetleg ma van a döntő nap a január-február-március időszakra.

HELYEZZE EL PÉNZET MEG MA „KEFEL” SZÁMLÁN.

ISRAEL

DISCOUNT BANK

Ltd.

שולם

147

זל-איני-10
P. P. TEL-AVIV
JAFFO 147